

ČASOPIS RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI ČSL. V PRAZE

Ročník IV.

Číslo 3—4.

Bob. Petr:

Lanžovský kostel, matriky a šlechta.

V III. ročníku tohoto časopisu (na str. 135.) stala se již zmínka o starobylém románském kostelíku v Lanžově, pocházejícím dle známek vyspělé architektury ze stol. XII.

Úkolem této statí je, podat v přehledu seznam všech osob šlechtického stavu, jimž se ve zmíněném kostele dostalo některého z bohoslužebných úkonů, totiž křtu, zasnoubení neb pohřbu.

Za tím účelem byly excerptovány hlavně matriky kostela lanžovského¹⁾ (od r. 1684), mnoho cenných dat poskytla mi obojí manipulace v archivu ministerstva vnitra v Praze. Vedle toho použito též genealogické sbírky Jana Václ. hr. Dobřenského v archivu zemském a Janderových »Materiálií« v historickém museu města Hořic v Podkrkonoší.

Pro dobu nejstarší jediným pramenem rodopisným jsou některé epitafy v kostele posud zachované.

Bližší odkazy jsou v poznámkách. Tam, kde by se toho jevila zvláštní potřeba, byly náписy znova korigovány a některé posud neuveřejněné rovněž do soupisu pojaty.

K vůli úplnosti pojaty sem byly též šlechtické pohřby starého hřbitova kolem kostela, pohřby v kapli Cecingarů rytířů z Birnic nad hřbitovem novým a posléze i nejmladší pohřeb na tomto hřbitově spolu se zasnoubením v r. 1931.

I. Bukovští, ryt. z Hustiřan.

Náписy s ti náhrobků²⁾ tohoto rodu, na kostele i uvnitř zazděných, zaznamenány jsou v Scupise XXXI. na str. 77., ač ne všechny zcela přesně. Odchylky ty jsou však rázu spíše gramatického než historického.

1) Miletínské matriky z r. 1636 nepřinášejí po této stránce pro Bílé Poličany ničeho.

2) Náhrobek Mandaleny Bukovské z Hustiřan viz pod heslem Kordulové ze Sloupna.

1. Nejstarší náhrobek z r. 1568 (jak se dalo prý ještě r. 1895 čísti³⁾) svědčící panně *Rozalii*, dcerě pana *Kryštofa Bukovského* z *Hustiřan* a na hradě Velehradě, »hejtmana kraje hradeckého⁴⁾«, umístěn je nyní ve zdi podvěžní kobky po levé straně vchodu. Původní jeho místo, jakož i všech ostatních náhrobků Bukovských z Hustiřan bylo po levé straně lodi pod lavicemi.

Nápis⁵⁾), až na několik slov a nepatrné zlomky některých je nyní téměř zcela nezřetelný. Na tomto náhrobku, rovněž i na dalších dvou (1579 a 1586) spatřujeme bohatě pracované znaky z Hustiřanských⁶⁾.

2. Náhrobní deska *Maryanky*, dcery urozeného pana *Kryštofa Bukovského* z *Hustiřan*, zemřelé 1. 1579 »we strzedu przed promieniem Panu Krista«.

3. Kámen bez ozdob, jen jednoduchým nápisem opatřený, kryl někdy tělesné ostatky urozené panny »*Anizky Bukowské*«, dcery téhož Kryštofa Bukovského z Hustiřan. Zemřela 1. 1585 v pondělí po sv. Martině »a oczekawa slawneho wskrzisseni w Kristu.«

4. Stejně jednoduchý nápis nese pískovec věnovaný nepochyběně jiné dcerě *Kryštofa* z *Hustiřan* a na Velehradě, počtem čtvrté již. Epitaf hlásá, že se se světem rozloučila 1. 1586 »w pondiely po provodni niediely«, jméno její však je, byvši za půl čtvrtá století z kamene vyšlapáno, dávno již nečitelné.

5. Zcela nesprávně je zaznamenáno v Soupisu znění nápisu na pátem náhrobníku, jakoby týž náležel některé osobě ženského pohlaví téhož rodu, zemřevší 1. 1586 ve středu po sv. Václavu.

Na obdélníkové desce, jejíž střed vyplňen erbem vodorovného břevna zjistila fotografická deska zcela zřetelně nápis tohoto znění: »LETA 1586 DOKONAL ZIWOT SWUG WACZLAW BUKOWSKI Z HUSTIRZAN W TU STREDU PO S. WACLA.«⁷⁾

³⁾ Viz V. Dokoupil v Methodu 1895 (13–23) »Farní chrám sv. Bartolomeje v Lanžově.«

⁴⁾ Je ovšem otázka, byl-li Kryštof Bukovský r. 1568 krajským hejtmanem; spíše okolnosti ukazují k tomu, že rok úmrtí jeho dcery i nápisový dovětek byl špatně opsán. Kryštof psal se krajským hejtmanem hradeckým zcela určitě teprve r. 1603.

⁵⁾ Legenda v Soupisu XXXI., 77 bylo by lze doplniti ještě pouhým okem čitelnými slovy »... A TUTO PÓHOWANA ...«. Dnes a to ještě jen cestou fotografickou možno zjistiti na obrubě kamene slova: »... ROZA.. C. R... NA KRISSTOFFA BUKOWSKE..... ZAN A NA HRADE WE...« Schází-li ve všech popisech náhrobku pouhým okem ještě dnes dobrě čitelný text (A TUTO POHOWANA), vidno z toho, že byly legendy prostě nekriticky přejímány. Texty těchto náhrobků opisoval r. 1825 lanžovský farář Mikoláš Rautenkranz pro Eichlerovu sbírku (Národní museum) a tam se také poprvé vyskytuje v textu tohoto náhrobku termín »hejtmana kraje hradeckého«. Po tom však není nyní a nebylo asi také ani dříve žádné stopy.

⁶⁾ Nosili stříbrný štit s černým pruhem vodorovným.

⁷⁾ Srovnej odchylné znění v Soupisu, I. c. I ostatní desky nesou nápisy poněkud odchylné, než Soupis uvádí.

Přesněji uvedl Dokoupil v Methodu r. 1895, že kámen svědčí Václavu Bukovskému z Hustiřan, veden jsa k podrobnějšímu porozování tímtož údajem archeologa Josefa Petery z Třebihošťe v rukopise »Kostel v Lanžově« (č. 10.585 hořic. mus.)

II. Kordulové ze Sloupna.

6. Další dochovaný náhrobek z r. 1602 pořízen byl *Mandaleň Bukovské z Hustiřan* roz. *Kordulové ze Sloupna*, manželce to Karla Bukovského z Hustiřan, majitele Červených Poličan, bratra Kryštofova.

Zemřela r. 1602, přeživši svého chotě Karla sotva o dva roky »tu strzedu po swatem Mategy⁸⁾«. Kámen, zdobený reliefem ženy s erbem Sloupenských je nyní zazděn v předsíňce pod věží, po pravé straně vchodu, ostatní mimo náhrobník čís. I zvenčí chrámu. Hlava ženy ovinuta je rouškou na pokos.

7. Vedle těchto jmenovaných ležel tu as před 50 lety »na polední straně chrámové, na chodbě před prahem jeden prastarý pomník, ale mimo začátku nápisu Letha bozieho M.... nebylo možno ničeho přečísti, neboť bylo vše úplně vyšlapáno.⁹⁾

III. Z Valdštejna.

8. O tomto náhrobku není v Methodu ani v Soupisu zmínky. Obdélníková deska rozměrů 114×58 cm vyplněna je reliefem prostovlasé dívčí postavy sepiatýma rukama k prsám knížku (?) tisknoucí. Šat je volný, splývavý, s nabíraným okružím. Erb (valdštejnský), z něhož postava vyrůstá (obojí vys. 88 cm), jest značně setřelý; kolem desky po okrajích neúplný nápis frakturnou: »Letha ... 18 January Urozena Anna panna z Waldsteyna na Rohoznici život svůj dokonala gegižto Telo tuto odpociwa ocekawage Weseleho Wskříšení.«

Kámen je zazděn zvenčí na v. zdi chrámové za presbytáři. Býval uvnitř chrámu, blíže »komunikační stolice«. Petera o něm takto zapsal:¹⁰⁾ »U komunikační stolice ležel menší náhrobní kámen, jehož nápis tentýž pan Rautenkranz takto zaznamenal: Leta — 5. června život svůj dokonala na Rohoznici panna Anna Marya z Waldsteina, jejíž tělo tuto odpočívá a očekává veselého z mrtvých vstání. R. 1839 byl tentýž kámen z kostela vyzdvižen a na hřbitov dán, kde jsem jeho nápis správněji opsal.«

⁸⁾ V Eichlerově sbírce (Národní museum G) zapsal Rautenkranz »tu středu na sv. Matěje«. Tak i Petera, č. 10.585. Dnes čistí nelze nijak, slova jsou setřena.

⁹⁾ Petera v rkp. cit. Dále piše: »Pod chorem na levé straně jest pod stolicemi 6 hrcbních kamenů. Obávám se však, že v l. 1830 tehdy p. far. Rautenkranz jen nedbale nápisu zaznamenal.« Obava nikoli bezpodstatná.

¹⁰⁾ L. c. 10.585.

Náhrobek, as z první čtvrtě 17. stol., patří nepochybně dcerušce Jiřího, sv. pána z Valdštejna na Rohoznici a Poličanech, který si byl počátkem t. stol. v Rohoznici novou tvrz postavil. Zúčastnil se též »ohavné rebelie« a proto odsouzen byl komisí konfiskační ku ztrátě třetího dílu jmění. Život svůj skončil pak bídňě v Polsku.

IV. Zárubové z Hustiřan.

9—10. V kapli někdy »mrtvých«, nyní sv. Apoleny zvané, zazděny jsou 2 krásné mramorové náhrobky Václava Záruby, svob. pána z Hustiřan a jeho manželky Engelburky z Zelkingu.

Václav Záruba, někdy též odsouzený rebel pobělohorský † 20. července r. 1632¹¹⁾, manželka rodem Rakušanka 3. dubna 1639¹²⁾). V hrobce pod kaplí, od r. 1895 zazděné leží dvě měděné rakve zmíněných manželů s vyzlacenými texty z Písma sv. v řeči české, německé a latinské a nápisy podobnými tém na deskách¹³⁾.

V. Grodeckí z Grodce.

11. Dcera předešlých, Johana Uršula, provdaná za Jiřího Jetřicha Grodeckého z Grodce, zakladatele zmíněné hrobky, došla posledního odpočinku vedle svých rodičů. Epitaf její byl tu ještě r. 1818 a zněl:

»Diese natürliche Bildnis ist abgenomen von dem Leichnam Frei und der Wohlgeborenen Frauen Johanna Ursula Grodetskin gebohrene Sarubin Frein von Husterzan auf Weis Politschan und Studenec, ward geboren Ao 1615 umb 12 Juni 7 der halb Uhr umb Mittag und wieder zu Gott seelig verschieden Ao 1638 der 27ten März früh zwischen 6 und 7 Uhr. Ist ihr Alter gemesen 22 Jahr, 9 Monath, 14 Tag, 12 Stunde, hat also ihr Leib und Seel ihrem Erlösen wiederumb aufgeopfert. Seelig seid die in Gott entschlafen.«¹⁴⁾

12. Jiří Jetřich Grodecký z Grodce po přání projeveném v poslední vůli měl být pohřben rovněž v rodinné hrobce lanžovské po boku své choti a její rodičů. R. 1654 bylo jeho mrtvé tělo zatímně »deponováno« ve Vratislavii¹⁵⁾). Přímého důkazu o tom, zda sem bylo později převezeno, nepodařilo se mi zjistit.

VI. Kotulínští z Kotulína a Křížkovic.

13. Je však velmi pravděpodobné, že jediná dcera a dědička jeho panství Poličan a Studence, Magdalena Engelburka, provdaná

¹¹⁾ Dle Janderových excerpt stár 57 let.

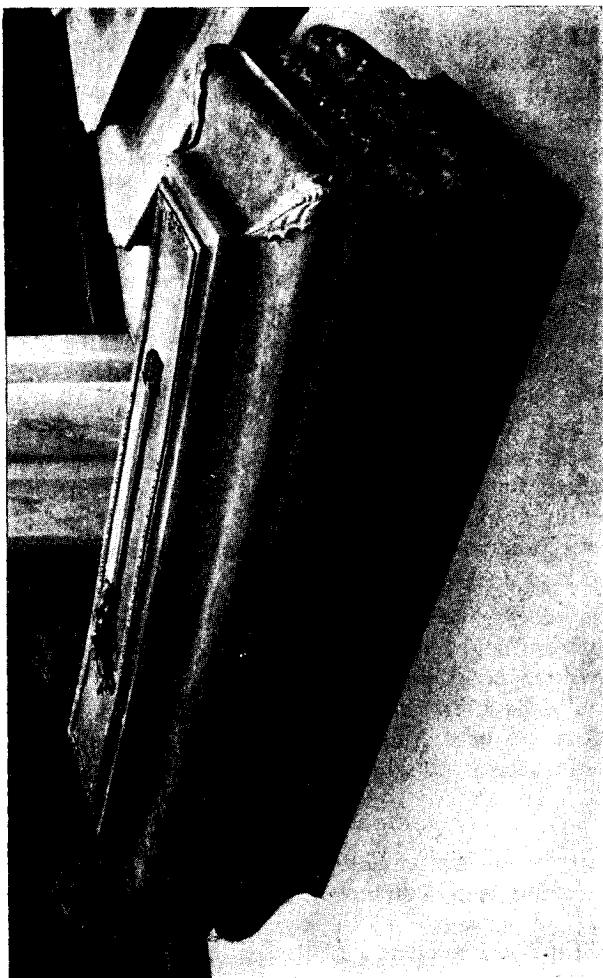
¹²⁾ L. c. ve věku 62 let.

¹³⁾ Viz Soupis l. c. Petera 10.585: »Nebylo by škoda, kdyby p. Rautenkranz byl vše zaznamenal.«

¹⁴⁾ Jandera I. k r. 1818. Vinou kopistů as poněkud pozměněno..

¹⁵⁾ Stará manip. 108/1—59.

Rakev s pozůstatky Jakuba Augustina Cecingara z Birnic.
(Viz str. 122.)

20. února 1651¹⁶⁾) za Kryštofa Ferdinanda sv. pána z *Kotulína a Křížkovic*, vyplnila poslední tužbu zemřelého a převoz provedla.

Domněnku zdá se potvrzovat i část skutečnost, že i ona sama r. 1680 byla pohřbena v Lanžově, ač ji smrt zastihla v Praze. Zemřela r. 1680 dne 10. ledna ve věku 43 let (*1637)¹⁷⁾.

Nejstarší syn Kryštofa Ferdinanda Kotulínského¹⁸⁾, Fridrich Leopold, spravoval po otci panství Bílé Poličany k rukám nezletilého bratra Františka Karla¹⁹⁾). Jako otec tak i on sám pobýval s oblibou častěji na tvrzi bělopoličanské a protože se r. 1688 5. října zasnoubil na Miletíně s Alžbětou Ludmilou hr. z Valdštejna, zapsány jsou též některé křty jeho dítěk v nejstarší matrice lanžovské, kterou r. 1684 svým nákladem pořídil. Tak hned na fol. 4.:

14. »Anno Dni 1690 Die 8. Aprilis. Pokřtěna jest *Maria Anna Alžběta*, šlechtična, pan otec vysoce urozený Pán Pan Fridrich Leopold Kotulínský, svob. pán z *Kotulína a Křížkovic*, pán na Poličanech, Velehrádku, Studenci a Forstě, JMC c. a kr. radda, slavných soudův komorního a dvorskýho soudce. Paní máteř vysoce urozená Paní Paní Alžběta Lidmila Kotulínská, roz. hraběnka z Valdštejna, paní na Poličanech, Velehrádku, Studenci a Forstě. Kmotrové byli chudí, potřební starý domácí lidé, totižto: Levans: Kateřina, pozůstalá vdova po neb. Matoušovi Kňaurovi, Testes: Adam Špaček, Barbora, pozůst. vdova po neb. Janovi Šubrtovi, spoluměstění a sousedi města Dvoru Králového n. Labem; jižto Pán Bůh všemohoucí štěstí, zdraví a požehnání rač dáti, Amen²⁰⁾).

15. O rok později, 17. dubna 1691 pokřtěna byla témže rodičům druhá dcera, *Maria, Barbara, Renata*. Kmotry byli zase »chudí, potřební, starý domácí lidé, totižto: Levans:: Paní Mařena, pozůstalá vdova po dobré paměti urozeným pánu Petrovi Pavlovi Sviechynovi z Baumbreyka. Testes: Benjaminus Ssob, Alžběta, pozůstalá vdova po neb. Alexandrovi Reysovi, spoluměstění a sousedi města Jaroměře n. Labem.«

VII. Z *Larisch-Nimbsdorfu*, z *Kotulína a Křížkovic*.

Starožitný rod hrabat Kotulínských měl v Lanžově vedle křtu a pohřbu i zasnoubení jednoho člena.

¹⁶⁾ Dobřenský, »z Kotulína a Křížkovic. — ¹⁷⁾ L. c.

¹⁷⁾ L. c.

¹⁸⁾ Zemřel 1680, pohřben u sv. Jindřicha v Praze.

¹⁹⁾ Vedle těchto dvou byl tu ještě třetí bratr Johan Kryštof, kanovník ve Vratislavě a Olomouci († 1706). Od něho Frant. Karel Poličany jako dědictví podíl odkoupil Sedláček (Hrady V. 90) Jana Kryštofa nezná.

²⁰⁾ Lanžovská matrika A, 1684—1716. Ve sbírce Dobřenského není těchto nacionálií z matr. lanž., ač jest ji považovati zajisté za nejúplnější: Dobřenský byl s Kotulínskými spřízněn (po své manž. roz. Kotulínské).

16. V matrice lit. A, fol. 71 b čteme: »Anno Dni 1695. Dne 18 January potvrzen gest w stavu sho manželstva Wysoce Urozený Pan Pan Baltazar Ludwik z Lariss Nimbsdorffu, Pán na Welkém a malém Strině, Gorule Sedlyczy, Poznowicz, Donczi a Grabowie J. M. Cz.: Radda Knízectství Oppliskem a Rattiborzske: Král. Saudec Zemský a negwissy Písarž též Oppoliskeho Noweho Miesta Falgenburku a Žielžiskeho Krage Hegttman. Z Wysocze Urozenou Pannou Pannou Magdalenu Engelburgk, rozenou sslecznou z Kotulina a Křížkowic. Testes: Wysoce Urozený Pán Pan Franz Karel Kotulinský swobodný Pán z Kotulína a Křížkowic, Pán na Bílých Poličanech a Welehrádku, Pan bratr Panny newěsty, item Wysoce Urozený Pan Pan Franz Tentshynsky, Sté Římské Říše grabě z Tentshina. Item Wysoce Urozený Pan Pan Jiří Frydrych sté Římské Říše grabie z Opprsdorffu, swobodný Pán z Dubu a Frydstegna, Jeho Mti Cz. skutečný komorník a saudce zemský v markrabství morawském, Pán na Miletíně, Čerwené Třemešný a Prvního dílu Rohoznice s Její Milost Paní Paní hraběnkou. Item Wysoce Urozená Panna Panna Engelburgk, rozená slečna z Kotulína a Křížkowic, Panna sestra Panny newěsty. Item Wysoce urozená Paní Paní Magdalena Kateřina, sté Římské Říše hraběnka Waldštěgna, rozená Zárubka z Hustiřan.«

Více než půl století mlčí pak matriky tvrdošíjně. Ne snad, že by nikdo z toho rodu neumíral, nenařodil se neb nezasnoubil. Význačné úřady však, jež jednotliví členové zastávali na různých místech spolu s povýšením celého rodu do stavu hraběcího v Čechách r. 1706 byly příčinou, proč genealogická data z té doby jsou roztroušena po různých místech, zvláště v Praze, Vídni, ve Slezsku, Štýrsku a j.

Teprve r. 1748 registruje úmrtní matrika B (1716–1767) v archivu fary lanžovské na fol. 393. takto:

17. »3. Octobris. Ex pago Policzan²¹⁾ Sepultus Ill. ac Excellent. D. D. *Franciscus Carolus S. R. M. Comes Kottulinsky de Kottulin*, mortuus cum extrema unccione ac Generali absolucione.« Věk udán na 77 let.

František Karel hr. Kotulinský byl majitelem více domén v Čechách, Slezsku a ve Štýrsku. Na zámku Bílých Poličanech zemřel náhle. Dle aktů v býv. archivu poličanském měl v l. 1731–1739 titul:

»Wysoce uroz. Pán Pan František Karel sv. římské říše svobodný Pán z Kotulína a Křížkovic, Pán panství Poličanského, Tostu,

²¹⁾ Dobřenský píše místo úmrtí »Boleschau in Mähren«; označení to jest pokládati za nesprávné, vzniklé nejspíš chybňím přepisem pův. »Politschan in Böhmen«. Poněvadž z lanž. matrik neexcerpoval, nechá se záměna vysvětliti. Na Moravě osady toho jména nebylo a není.

Boronové, Lonic, Čechovic, Waltersdorfu, Neudavy a dědičných dvorů, Jeho Římského Císařsko-Královského katolického Majestátu skutečný kcmorník, radda a královský zemský hejtman v knížectví Velkého Hlohova.«²²⁾

V Bílých Poličanech postavil r. 1725 na místě staré tvrze nejší zámek, r. 1707 na Zvičině kostelík sv. Jana Nep., celý z kamene. Počátkem 18. stol. pokoušel se v kutání stříbra na Zvičině a r. 1720 nadal bohatě lanžovskou faru, kterou nově postavil.

Dobřenský udává přesné datum jeho úmrtí na den 29. IX. 1748. Pohřben byl teprve po delší době (3. září), když se bylo sjelo pravděpodobně příbuzenstvo ze vzdálených míst. Pozůstatky jeho byly uloženy v dřevěné rakvi do staré hrobky kostela lanžovského (kaple sv. Apoleny), kde jeho pradědové iž přes celé století držali svůj včerný sen.

Byl také posledním toho rodu, jemuž se tu včerného odpočinku dostalo.

VIII. Cecingarové, ryt. z Birnic.

R. 1748 zemřelého Frant. Karla Kotulínského I. vystrídal v držení všech jeho statků prvorozený syn, Frant. Karel Kotulínský II. (* 27. XI. 1706, † 5. V. 1772). Následoval potom Frant. Josef hr. Kotulínský (* 10. IV. 1742, † 11. IV. 1801) a jako poslední držitel poličanského panství ze starožitného rodu hr. Kotulínských připomíná se syn posléze řečeného, Josef Jan František hr. Kotulínský, který r. 1804 prodal panství Bílé Poličany svému direktoru Františku Xaveriovi Cecingaru ryt. z Birnic, měšťanu pražskému.

Tak po bezmála půldruhé století dostaly se Poličany v držení neméně starobylého rodu erbu stříbrného kohouta se zlatým prstenem v zobáku po modrému poli v pravo krájejícího.

18. František Xaver Cecingar z Birnic jmenej se prvně direktorem na Bílých Poličanech dne 1. ledna 1799²³⁾. Z druhé manželky Marie, rodem Jonákové z Freuentaldu (matr. lanž. D fol. 49 udává »dcery Josefa Jonáka z Freuentaldu«) narodil se mu na zámku Bílých Poličanech (čp. 1.) syn Bedřich (Gustav, Jan, Antonín) dne 7. května r. 1802²⁴⁾.

²²⁾ Peterova pozůstalost v hoř. museu.

²³⁾ Bílé Poličany, Urkundenbuch A, fol. 19 z r. 1792 v arch. zemském. Dlužno v L. Kopáčkově monografii »Cecingarové rytíři z Birnic« (1906) na str. 53 doplniti.

²⁴⁾ V cit. monogr. Kopáčkově na str. 42. patrně zaměňen v Kysiblu dříve (22. VII. 1795) narozený syn Frant. Xav. Cecingara, Vilém Bedřich za tohoto, což jest nesprávné. Alešpoň datum narození Bedřicha Gustava v Poličanech není tam zjištěno. Na úmrtním parte z r. 1844 udáno je jeho stáří 43 leta a tedy s tímto zjištěním souhlasí.

Od r. 1837 psal se *Bedřich Cecingar z Birnic* pánem na Úlicích a zemřel jako zemský rada v Praze 21. VI. 1844 svoboden. Mrtvé tělo převezeno bylo do Úlic (v Plzeňsku).

19. R. 1805, 24. června byla oddána v Lanžově Žofie, 18náctiletá dcera Frant. Xaveria Cecingara z Birnic (z 1. manželství) a Otilie roz. Brechlerové z Troskovic s Janem Františkem (?) Studničkou, vrchním úředníkem (direktorem) panství poličanského²⁵⁾.

20. R. 1811, 2. října oženil se syn téhož Frant. Xaveria z 1. manželství, František de Paula Cecingar z Birnic, majitel Poličan s Antonií, dcerou Ignáce Koppa, obchodníka ve Dvoře Král. n. L.

21. Prvorovený syn Františka de P. a Antonie z Birnic byl Eduard (František, Ignác, Vilém). Narodil se 7. října 1812 v čp. 1. (zámek) v Bílých Poličanech.

22. O 4 léta později, dne 24. května 1816 přibyl do hrobky pod kostelní kaplí mrtvých první člen rodiny Cecingarů z Birnic, nabývatele panství v r. 1804, František Xaverius. Zemřel ve Dvoře Král. n. L. dne 21. května t. r. ve stáří 60ti let (* 28. XI. 1755 v Dobříši).

23. R. 1830, 15. října zemřela v Praze Berta (Zuzana, Rozalie) Cecingarová z Birnic, vnučka předešlého, dcera Františka de P. a Antonie, roz. Koppové a pohřbena v téže kostelní kryptě lanžovské (* 19. XI. 1819 v Praze).

24—25. Dne 1. března 1834 položeny byly k dědovi Frant. Xaver. další dvě jeho vnučky, dcery Františka de P. a Antonie: 1. Johana (* 24. VI. 1826, † 24. II. 1834) a starší sestra její 2. Leokadie (M. Zuzana), naroz. 2. XII. 1815, zemřela 27. II. 1834. Obě zemřely na »šarlach« a pohřbeny byly v jediném dni (1. března) současně.

26. Kateřina Františka Husáková, roz. Cecingarová z Birnic na Dobříši (* 22. II. 1781), provdaná za Václava Husáka, inspektora panství poličanského, zemřela v Bílých Poličanech dne 11. července 1836 v 7 hod. večer a pohřbena byla ve zvláštní, samostatné hrobce na starém hřbitově lanžovském²⁶⁾. Železný pomník i hrobka (300×230 cm) jsou posud dobře zachovány (za presbytáři kostela).

²⁵⁾ Z manželství toho se * v č. 1. v Poličanech r. 1811 16. června syn Adolf (Václav, František), potomní hejtman v Jasle v Haliči. (Kmotrou Kateřina Studničková, direktorka v Bělohradě.) R. 1812 11. září * Marie (Otilie, Kateřina), provd. Czech z Czechenherzu v Praze. Otec jmenován direktorem ve Voticích, kmotrou stála Rozarie Saydlová, vdova po chirurgovi z Doubravice, okr. Mladá Boleslav. Byla sestrou Františka Xav. z Birnic (* 28./VIII. 1757).

²⁶⁾ Byla vlastní sestrou Frant. Xav. z Birnic.

27. Jakub Augustin Cecingar z Birnic (* 20. X. 1771²⁷⁾), bratr Frant. Xaveria, v mládí úředník v Polsku zemřel v Praze 28. II. 1842. Mrtvé tělo pohřbeno bylo rovněž v rodinné hrobce lanžovské pod kaplí sv. Apoleny²⁸⁾.

28. R. 1853 dne 14. dubna zemřela v Praze Antonie Cecingarová z Birnic (roz. Koppová) a dne 20. dubna t. r. pohřbena v kostelní kryptě lanžovské.

29. R. 1855 dne 25. XI. zemřel v Praze majitel Bílých Poličan, František de P. Cecingar z Birnic, rytíř svatováclavský a zemský stav král. Českého a byl dne 1. prosince t. r. slavně do rodinné hrobky v kostele lanžovském uložen. Tělo jeho byla balsamováno²⁹⁾.

IX. Z Aichelburka.

30. R. 1854 dne 14. října kopolována v lanžovském kostele dcera Františka de P. Cecingara z Birnic Marie (Antonie, Otilie, Barbora) Virginie (* 24. II. 1825), ženich Maria Arthur (Arnošt, Josef) hr. z Aichelburka (* 12. I. 1829 v Marešově) na Bělohradě.

31. Dne 9. prosince 1855 zemřel v Praze Artuš hr. z Aichelburka, svob. pán na Bodenhofu, Rothenturmu, Greifensteině, nadporučík jízdního pluku kníž. Windischgrätz, majitel papežské zásluž. medaile, zeť Františka de P. Cecingara z Birnic a manžel jeho dcery Marie Virginie. Dne 17. prosince pohřben byl v kryptě kostelní v Lanžově.

Dne 2. a 31. října r. 1862 vyzvednuty byly všechny mrtvoly rodiny z Birnic ze staré krypty kostelní a ve slavném průvodu za účasti mnoha kněží přeneseny do nové, nákladné hrobky birnické nad novým hřbitovem lanžovským. Tato byla založena r. 1854 Františkem de P. Cecingarem a zinkové rakve s bohatou výzdobou symbolickou, erby rcdu a legendou opatřené vyšly ze známých uměleckých dílen Menclových v Praze Karlíně.

²⁷⁾ Dle Kopáčka l. c. 34. Na rakvi je však datum narození 27. X. 1771; datum úmrtí 28. II. 1842.

²⁸⁾ Dne 11. XII. 1930 byla otevřena v nové hrobce jeho (prvá) rakev kovová, bohatě zdobená, načež se objevila prostá (druhá) rakev z hladkých prken, nenatřená. V ní ležely kosti různě pomíchané, lebka scházela. Patrně, že při vyzvednutí mrtvol ze sklepenu kostelního r. 1862 nebylo pracováno příliš úzkostlivě. Šat (modrý oblek) byl velmi dobrě zachován. V této dřevěné rakvi byly patrný zbytky nejstarší (původní) rakve, rovněž dřevěné, ale zdobené bohatěji, též malované. Rakev kovová, první, opatřena čtyřmi zámky, podobně i všechny ostatní. Viz připojený obrázek.

²⁹⁾ Údaj Kopáčkův na str. 45. l. c. jako by v nové hrobce pohřbena byla některá ze 2 manželek Františka Xaveria Cecingara a dítky Leokadie, Berta, Johana a Virginie patřily tomuto, nutno považovat za přepsání. Jméno Františka de Pauly zaměňeno bylo prostě jménem jeho otce Frant. Xaveria. Také ostatní podrobnosti (datum narození Eduarda z Birnic, úmrtí Frant. Xav., atd.) možno dle matričních zápisů opravit.

Při tom byly pozůstatky tří sester Johany, Leokadie a Berty uloženy do jedné rakve společné.

32. R. 1886 14. října převezeny byly tělesné pozůstatky *Marie Virginie*, hr. z Aichelburku do této nové hrobky³⁰⁾. Zemřela ve Štýrském Hradci dne 29. března 1886³¹⁾. (Byla ženou hr. Artuše z Aichelburku, dcerou Fr. de P. Cecingara z Birnic.)

X. Z Croyů a Hohenlohe-Bartensteina.

33. R. 1881 5. května oddán byl v zámecké kapli v Bílých Poličanech ženich *Leopold* (Emanuel, Ludvík) princ *Croy*, generál-major, rytíř rádu želez. koruny 3. tř., manž. syn Filipa (Františka, Reinalda) prince *Croye* a manželky Johany (Vilemíny, Augusty), roz. princ. Salm-Salm, 54letý vdovec s *Rosalii* (Karolinou) kněž. z *Hohenlohe Bartensteinu* a Jagstbergu³²⁾, 45iletou vdovou po † Karlu Ludvíku kníž. z Hohenlohe Bartensteinu a Jagstbergu, manž. dcerou Jaroslava hr. ze Sternberka na Zásmukách, Častolovicích atd. a jeho manželky Eleonory Terezie, roz. baronessy Orczy v Uhrách.

XI. Z Lonyay de Nagy Lonya et Vasáros Námény.

34. R. 1885 dne 3. srpna oddání v lanžovském kostele dle kat. ritu³³⁾ ženich *Albert* z *Lonyay de Nagy Lonya et Vasáros Námény*, rytmistr 7. husarského pl. 34 letý, svob., s princ. *Marií* (Henrietou, Eleonorou, Aloisíí, Johanou, Karolinou) z *Hohenlohe*, 24 letou svob. dcerou po † Karlu z Hohenlohe Bartensteinu a matky Rosalie, roz. hr. ze Sternberka.

XII. Orssich de Slavetich.

35. R. 1924 † 9. dubna na zámku Bílých Poličanech majitel velkostatku *František hr. Orssich de Slavetich* (rodem Chorvat), rytmistr a komoří, narozen 1863. Pohřben je na lanžovském hřbitově.

XIII. Schönborn-Buchheim.

36. V zámecké kapli v Bílých Poličanech oddával dne 14. července 1931 Zikmund (hr.) Ledóchowski, kapit. probošt v Olomouci *Jiřího Schönborna - Buchheima* (* 5. III. 1906 v Italii), velkostatkář v Mukačevě, s *Alžbětou Marií hr. Orssichovou* (* 3. VI. 1902 v Baden Badenu), manž. dcerou † hr. Frant. Orssicha de Slavetich a Alžběty, roz. Borchardové z Moskvy. Svědky byli Pavel hr. Orssich, soukromník v Biela a Ervín Schönborn-Buchheim.

³⁰⁾ Dle záznamu J. Petery v posledním deníku z let 1875—1889. Zápisky jsou t. č. majetkem em. říd. uč. Fr. Skalického v Třebíči. Archiv ani matriky v Lanžově nemají o převozu zmínky.

³¹⁾ Kopáček: »Cecingarové«, 43.

³²⁾ Vlastnice panství Bílé Poličany od r. 1873—1909.

³³⁾ Dne 26. července t. r. byli oddáni v Budapešti v kostele reformovaném.

Aujezdec — Kutlíře — Prokůpkové.

II.

(Dokončení.)

Dne 7. prosince 1667 »Pavel Prokůpek na místě a k ruce Matěje Prokůpka, syna svého, žádá, poněvadž sobě dceru Kateřiny Kutlířky, jinak Miškovské, k stavu sv. manželství oblíbil, aby páni (šepmistři kutnohorští) ráčili syna jeho z poddanosti a člověčenství od p. purkmistra a rady města Soběslavě do poddanosti na grunty obecní vyjednat, protože když on, otec, na grunty knížete z Lichtenštejna zhodem propuštěn byl, že týž syn jeho ex presse vymíněn byl.« (Mem. 1667 fol. 99.)

Na důkaz toho přiložil potvrzení hejtmana panství kosteleckého L. Leitera z *Tannenberku* (z 28. listopadu 1667), že Matěj, syn Pavla Prokůpka, poddaného knížete z Lichtenštejna k poddanosti panství kosteleckého nepřináleží, nýbrž na statcích soběslavských zrozený a tam do poddanství obzvláštním výhostem matky jeho vyměněn jest. (Čís. 11019/A.)

Kutnchorští vyhověli žádosti Pavla Prokůpka a vyjednali Matějovi Prokůpkovi ze vsi Radimova Městce zhost, uložili jej v kanceláři radní a povolili (16. ledna 1668) svatbu Matějovi s Drotou, dcerou Kateřiny Miškovské z Kutlíř. (Mem. 1668 fol. 112.)

Tak se dostali Prokůpkové do Kutlíř na dvůr Miškovský zvaný. (O Prokůpcích v Hoře v příloze II.)

Kateřina Miškovská měla s mužem Jiříkem ještě syna Jana, který si vyprosil od šepmistrů zhost do Velímě, na panství poděbradské. Z jeho otcovského podílu strhli si r. 1669 páni 66 kop míš. vejhostu. Dědictví domáhal se prostřednictvím poděbradského hejtmana a komory české. (Mem. 1672 fol. 513'.)

Nějaké purkrechtní peníze (16 kop) měl i na gruntu Václ. Štěpánového ve vsi Lošanech, jež nabízel r. 1672 kutnohorským ke koupi. (Tamtéž fol. 295'.)

Kateřina Miškovská nezůstala dlouho v Kutlířích. Roku 1667 byla již vdovou, neboť si páni zavolali do Hory »Kateřinu Miškovskou, vdovu ze vsi Kutlíř« a Matěje Kunštátu pro šenkování cizího piva o posvícení. Kunštátu potrestali 30 kopami míš., »jí vdovu« 50 kopami. Budou-li prositi, sníží se vdově pokuta na 25 kop, Kunštátovi na 10 kop míš. (Mem. 1667 fol. 100.)

Vdovu Kateřinu Miškovskou oblíbil si »Jiřík Paroubek, poddaný a fořtknecht panství JMčis. ze vsi Libic« a žádal, aby mu byla propuštěna z poddanství k manželství. A když Kutnohorští nejevili přílišnou ochotu, vyžádal si poručení české komory (osobně

poprosiv jejího presidenta při návštěvě Kolína dne 8. srpna 1668.) Páni šepmistři napřed chtěli věděti, jak se vdova Kateřina s dcerou a zetem Matějem Prokůpkem o statek a svršky porovnala. (16. července 1668.)

Dne 3. srpna domlouvají vdově, že dle poručení panského nesložila dosud inventář všech mobilií, peněz, obilí, dobytků a jiného hospodářství.

Konečně 17. srpna 1668 schváleno vydati jí výhost s připoměnutím, že předešle syn její Jiřík na totéž panství do Velímě propuštěný »zádného gratiale pánum neučinil, ona pak aby jakožto osoba zásobená a mnohé prostředky na hotově na gruntech shromážděné s sebou přenájející, 100 říšských (tolarů)^{*)} ze své spravedlnosti pánum za vděčnost tu zanechatи povinna byla.« (Mem. 1668 fol. 154, 158, 159.) Poté odhadnut statek Miškovský v Kutlířích a »šacuňk« v radě 22. října 1668 čten a schválen. Naposledy povolen zápis statku tohoto Matěji Prokůpkovi v 1500 kopách míš. Závdavku má složiti 300 kop míš, ostatní peníze skládati »na roky« (v určených lhůtách) po 20 kopách míš. (Mem. 1668 fol. 182', 186'.)

Byli tedy v době zápisu dvora Matěji Prokůpkovi v Kutlířích dva hospodáři: Matěj Prokůpek na statku Miškovském a Matěj Kunštát na bývalých dvorech Kutlířových.

Matěj Kunštát zemřel ku konci r. 1673; 15. ledna 1674 rozhodnuto, aby Václav Kunštát z Aujezdce podle své žádosti a dobrozdání úředníka statků pozemských Adama Náchodského »zatím za dokonalého hospodáře, avšak bez zápisu utvrzen byl«, dokud by se jeho sestra nevdala. Nebožtík Matěj Kunštát měl dvě dcery a dva syny.

Dcera Kateřina měla Václava Mokrého z Vilímoviček (Vilémovic u Červ. Janovic), kde si r. 1677 koupil za 190 kop míš. dvorec, jehož předešlé držitelé byli Václav Jíkavec, Matěj Svatoš, Pavel Zlatohlávek, Jan Halík. (Kniha zápisův statků pozemských vsí K. H. 1615—1676, fol. 355.)

Druhá dcera Anna provdala se za Václava Hurta a hospodařili v krčmě panské, v Pobori, leč špatně; byli dlužní do důchodu loreckého za pivo 175 zl. 33 kr. 4 $\frac{3}{4}$ denáru. Hleděli proto dostati díl

^{*)} Ještě roku 1669 nebyly však vyplaceny. Když sháněli páni šepmistři peníze z pokut, z výhostů a j., jež se o vánocích mezi šepmistry rozdělovaly jako náhrada za práci a námuha při řízení obce, usneseno dne 20. prosince 1669 v radě, aby páni špitálnistři složili v pondělí na kancelář radní 66 kop míš. na místě Jana Miškovského z Kutlíř za výhost a 150 zl. rýn. na místě Kateřiny Miškovské do Libice Jiříkovi Paroubkovi, forštu císařskému za manželku propuštěnou. Obě tyto položky mají zatím špitál mistři z důchodu špitálského založiti, pod zápis nynějšího hospodáře v Kutlířích (t. j. Matěje Prokůpka) ad notam vzít a při skládání peněz na každý rok zase sobě do důchodu špitálského spláceti a přijímati. (Mem. 1669 fol. 305.)

statku po nebožtíku Matějovi Kunštátovi v Kutlích, kde hospodařil prozatím Annin bratr Václav Kunštát. Ale r. 1675 byl Kunštát v nebezpečí, že se bude stěhovati do Chvátlin.

Zbili totiž s Matějem Prokůpkem na mostě v Poděbradech purkrabího lošanského Pavla Prosílka. (Lošany patřily též Kutné Hoře.) Poněvadž Adam Hurt ze Zibohlav dosvědčil, že se rvali karabáči a pěstmi, a páni šepmistrí 1. července 1675 uznali, že z velikého ožralství proti způsobu a povahy jich stavu si nemravně vedli, měli se oba dva stěhovati do dvora Chválinského, jenž bude mezi ně i s obilím rozdelen, a oni tolík (v Kutlích) in natura jako i v zasetí na roli zanechat povinni budou. Postižení ovšem nevěděli, že se páni v radě usnesli, aby jím »toliko samou pohružkou« úředníkem Ad. Náchodským označeno bylo. (Mem. 1675 fol. 228.)

Oba proto prosili, aby na svých statcích v Kutlích zanechání byli, což jim páni dne 6. srpna 1675 slíbili, když místo stěhování »pro ten jejich v rozličných místech proti Pánu Bohu, dobrým mrvům, vrchnosti a sobě k nemalé potupě nelidský přestupek a přečinení« peněžitou pokutu a sice Prokůpek 50 kop a Kunštát 40 kop mís. do dvou týdnů na kanceláři radní v Kutné Hoře složí*).

Adam Náchodský má učiniti pánum návrh na vyzdvízení třetího hospodáře v Kutlích, zda místo nebožtíka Matěje Kunštáta nemohli by dva chalupníci usazeni býti. (Tamtéž fol. 236.) A skutečně rozhodnuto statek po Matějovi Kunštátovi, který dosud Václav Kunštát spravoval, ve dva grunty rozděliti. (Fol. 248.)

Úředníku statků pozemských dne 6. listopadu 1675 nařízeno, aby třetí grunt (dosud spáleniště z r. 1616) v Kutlích stavěl a včas dříví svezl. Má též navrhnoti rozdelení polí. (Fol. 260'.) Statek odhadovali poddaní z obojího kraje (t. j. vsí kutnohorských v kraji čáslavském a kouřimském.)

Již roku 1673 (ještě za života Matěje Kunštáta) chtěli míti páni šepmistrí v Kutlích opět tři dvory. Dne 28. ledna 1673 žádá Adam Náchodský o konečné rozhodnutí stran rozdelení statku Matěje Kunštáta, mají-li ti dva poddaní Prokůpek a Kunštát z Aujezdce do Chvátlin přeneseni a dvůr obecní v Kutlích způsoben, anebo statek Kunštátův mezi něj a syna (Václava) rozdělen. Tehdy v radě přijato, aby příležitostně statek Chvátlin byl poddanými rychtáři a konšely na rolích a lukách shlédnut, prošacován a učiněn byl návrh, jak by mezi Prokůpkem a Kunštátem byl rozdělen. (Mem. 1673 fol. 7.)

Ale Matěj Kunštát se tak usilovně bránil a prosil, že páni šepmistrí zamítli podaný již návrh na rozdelení Chvátlin a dne 10. dubna 1673 oznámili Kunštátovi v radě, že z ohledu k jeho sešlosti

*) Pokuta tato byla jim později snížena na 20 a 10 kop mís. Ib). fol. 261.)

a podané prosbě povolují, aby grunt jeho v Kutlířích mezi něj a syna (Václava) rozdelen byl. (Tamtéž fol. 22'.)

A tak zůstal v Kutlířích i Prokůpek. K trvalému rozdělení statku Matěje Kunštáta přistoupili páni teprve po smrti jeho (1676), opustivše myšlenku zřídit v Kutlířích obecní dvůr — jistě pro velikou vzdálenost jeho od Hory. V tu dobu objevil se mezi poddanými hlad po půdě. Poddaní naléhalo o spravedlivější rozdělení půdy k svým chalupám a přidělení jim půdy od obecních dvorů. To se stalo na panstvích Kutné Hory nejdříve v Poboři, v Blince a v Lošánkách. V roce 1673 podle příkladu v Malých Lošánkách žádají chalupníci z Mánčic, kteří měli dosud při chalupách po 20 záhonech rolí, aby jim bylo po jedné kopě 30 záhonech přidáno. Páni šepmistři jim sice vyhověli, leč nepřidali jim půdy od dvora mančického (poněvadž bylo při něm málo rolí), nýbrž dány jim vzdálenější pozemky od dvora v Lošanech. (Mem. 1673 fol. 63').

Podobně následujícího roku po vyšetření a odhadu gruntů Kunštáta a Prokúpků v Kutlířích a Adama Hurta v Zibohlavech, uloženo úředníku Adamovi Náchodskému, aby podle příkladu v Poboři a v Blince i ve Velkých Lošanech a v Zibohlavech všecky statky na počet rolí vyrovnal a přemýšlel o zbytku, kde by platně k obecnému dobrému obrácen býti mohl. Pan primator a p. Podivinský mají v Zibohlavech u Adama Hurta (který žádal, aby při celém dědictví svém v Zibohlavech ponechán byl) »pěkným způsobem vyhledávat«, pokudž by Ad. Hurt dobrovolně obci dopříti a prodati chtěl. (Mem. 1674 fol. 167').

A tak teprve v roce 1676 přistoupili páni šepmistři nejen k rozdělení majetku městského v Kutlířích na tři dvory (Václavu Kunštátovi, jeho svagru Václavu Hurtovi, bývalému krčmáři v Poboři*) a Matěji Prokúpkovi), nýbrž rozdělili zároveň stejněměrně mezi ně pozemky v Kutlířích. Tím byl nejvíce zkrácen Matěj Prokůpek. Dne 26. června 1676 usneseno do Hory povolati poddané ze vsi Kutliř, oznámiti jim odhad pozemků, »oni pak pokudž by tomu uvýknouti chtěli neb přičiny, proč by na tom přestati nemohli, v plnosti rady předenéstí povinni budou.« (Mem. 1676 fol. 337.)

K slyšení (3. července) dostavili se Václav Kunštát, Václav Hurt (jimž rozdelen bývalý statek Matěje Kunštáta) a Matěj Prokůpek. Po vyslyšení jejich námitek schválili páni šepmistři beze změny plán nového rozdělení pozemků a poručili úředníku statků

*) Krčmu v Poboři prodali 5. února 1676 pp. šepmistři tamějšímu rychtáři Matějovi Šimerkovi. Ulevili mu purkrechty z krčmy, ale podělky (roboty) jak potažní tak pěši aby náležitě, jako by na krčmě obzvláštní hospodář byl obci kutnohorské vybavoval. Také má při krčmě postaviti na svůj náklad masný krám a osaditi jej řezníkem, dále prostranné marštale pro formany a lid pohostinný tudy jdoucí vyzdvihnouti (zřídit). Z druhého svého gruntu v Poboři platil Šimerka ročně 16 kop úroku. (Mem. 1676 fol. 286.)

pozemských Náchodskému, »aby dle znění takových šacuňkův tém třem hospodářům kutlířským (poněvadž již nastává čas zní) pořádné zápis y knihami purkrechtními vesničnými co nejdřív možné a to jednomu každému obzvláštně vykonati dal...« (Tamtéž fol. 340.)

Díl bývalého statku nebožtíka Matěje Kunštáta koupil (se svolením rady z 17. ledna 1676 a smlouvou z 31. ledna 1676) Václav Kunštát za 1237 kop míš. Druhá polovice prodána manželu dcery Anny — Václavu Hurtovi — za 1030 kop 64 groše míš. K tomuto gruntu přidáno ze statku Prokůpkova 9 kop 3 záhony v ceně 227 kop míš. Za tato role povinen bude Václav Hurt platiti předešlému majiteli Matěji Prokůpkovi 10 kop gr. míš. ročního purkrechtu až do vyplnění celé částky 227 kop, aby mohl i Matěj Prokůpek svůj purkrecht k špitálu odváděti. Ve smlouvě se připomíná, že pole byla od gruntu Matěje Prokůpka odcizena »k užitku dobrému a pro doplnění počtu a srovnání rolí s jinými sousedy.« Václavu Hurtovi předán i nově postavený dům, na nějž od obce vynaloženy 94 zlaté 24 krejcery.

Ostatní grunty pancké v Kutlích připadly Matěji Prokůpkovi. Bohužel nezachoval se o jeho statku tak podrobný zápis jako o statku Václava Kunštáta a Václava Hurtka. (Viz knihu vsí fol. 386.) Jméno »Prokůpek« přijímali důsledně všichni, kteří se ujali statku Prokůpkova v Kutlích.

Již v roce 1695 vyměřovali opět páni role při třech statcích v Kutlích. Přidáno potom Dvořákovi 1½ kopy od dvora Kunštátova a půl kopy záhonů od dvora Hurtova. Zároveň se páni šepmistři usnesli, aby budoucně v Kutlích žádné chalupy nebyly stavěny. Nechtěli tedy dvorů zmenšovati. Kdo byl Dvořák, povídá zápis z 20. června 1695, kdy definitivně »Dvořákovi neb Prokůpkovi« řečené dvě kopy záhonů byly zapsány. (Mem. 1695 fol. 638, 639.) V roce 1699 vezl robotou Matěj Prokůpek z Kutlích do Prahy pana Nikodema Hackla na pohřeb jeho bratra. Při návratu žádal sedlák Prokůpek náhradu za zkažení klisny. Ač se p. Nikodem hájil, že v Praze obrok a jiné platil, čeledína vychovával (živil) a klisna že již v Praze stonala, usoudili páni, aby sedláku polovici ceny klisny nahradil, neboť když přijel do Prahy, měl robotní koně zpět domů poslati. Na to Hackl, že formanu za smrt koně neručil a proto těch 15 tolarů nedá, leč by »na koňském právu« souzen byl. Páni zase, že si v Praze neosvědčil, jakou škodu ta klisna měla, že poddaného nejednal, zvýšili při tom náhradu na 20 tolarů. Ale Prokůpek přece k svému nepřišel. Prozradilo se totiž, že při mlácení obecního obilí v Zibohlavech mlatci kradli, o čemž Prosílek, Hurt a Prokůpek věděli a proto pokutě propadli. Prokůpek žádal o slevení pokuty. »Poněvadž měl na koních škodu, má toliko 12 kop ve 14 dnech k úřadu složiti.« A tyto peníze vzali si páni z náhrady

panem Hackiem vyplacené. (Mem. 1697—1707 fol. 197, 211, 317—319.)

Matěj Prokůpek byl již r. 1710 mrtev. Vdova po něm bude zatím »na průbu« na jeho statku zanechána. Avšak grunty Jana Kunštáta a Jiříka Hurta dle relace úředníka a dobrého zdání p. primátora mají být jinými hospodáři osazeny. Proto má úředník »šacuňk« provésti a navrhnoti, jak dluhy a zasedlé (dlužné) i budoucí kontribuce placeny budou. (Mem. 1710 fol. 346.)

Toho roku (1710) na žádost hraběte ze Šternberka dán výhost Alžběté Prokůpkové z Kutlíř. (Mem. 1708—1710 fol. 443.)

Roku 1745 po dobrozdání, podaném úředníkem pozemským »v příčině Prokůpka-Hurta (Hurt se na statek přiženil), povolena Prokůpkovi od záduší sv. Bartoloměje v Kutné Hoře půjčka 100 zl. nejdéle na 2 léta. Dluh převezme na sebe do roka záduší lošanské a oplatí záduší sv. Bartoloměje. (Quatern 1744—1746 fol. 85.) Tento dluh Prokůpkův připomíná se i r. 1765. (Mem. 1765 fol. 443.)

Roku 1791 žaluje Jiří Honejsek na zetě Jana Prokůpka z Kutlíř pro dluhy a špatné hospodaření. (Čís. 21246/1.)

Roku 1796 žádá Jan Prokůpek o dovolení k odprodeji 1 kopy záhonů v 6 strychách Mat. Dvořákovi.

Když Kutná Hora dne 27. srpna 1785 odevzdávala pozemky svého statku lošanského v dědičný nájem, bylo v Kutlích osm čísel, a to sedláci: Jan Prokůpek (čp. 1.), Pavel Hurt (čp. 2.), Jakub Dvořák (čp. 3.), Václav Dvořák (čp. 4.), Matěj Dvořák (čp. 7.); domkáři: Václav Kunštát (čp. 6.), Jakub Dvořák (čp. 8.). Obecní pastouška měla čís. 5. Sedlák Jan Prokůpek^{*)} měl pozemků nejvíce. Dle »Rusticalgrundbuchu« z r. 1787 jeho staré urbární dávky vyjádřené v penězích obnášely 15 lz. 30 kr., k tomu roboty potažně 156 dní a ruční 39 dní. Dle nového systému má platiti ročně 138 zl. 28 kr., poněvadž měl 355 měřic 4 věrtele rolí, 38 měřic, 12 věrtelí luk, 16 měřic 12 věrtelů lesů, a celkový výnos vypočítán na 1926 zl. 16³/₈ kr. Celá obec odváděla potom 387 zl. 24³/₄ kr. úroků^{**)}.

V knize »Konferenzbuch« (1803—1808 fol. 23.) poznámenáno, že dne 8. prosince 1803 zemřel Prokůpek z Kutlíř. Zápis týká se asi Jana.

V roce 1807 (čís. 22117) dostává zhost Alžběta Prokůpková. Provdala se za Vítá Harapsa a r. 1808 žalovala na své syny Josefa a Jiříka, že špatně hospodaří a k ní i k otčímu se špatně chovají. Poručníkem synů byl Václav Mašín. Při jednání připomíná se Josef Prokůpek, konšel kutlíšský.

^{*)} Jeho podpis na smlouvě s vrchností zachován.

^{**)} V tu dobu objevuje se v Zibohlavech domkář Mates Prokůpek, v Mančicích Alexius Prokůpek.

V roce 1821 žaloval sedlák Jiřík Prokůpek z Kutlíř na lošanského správce Prokopa Leipolda pro zranění. (Cís. 23378.)

Z protokolů se dovídáme, že Jiřík Prokůpek měl pět dětí: Josefa, Jana, Matěje, Marii a Annu. V Kutlířích měl kontribučenskou živnost čp. 9, jež povstala rozdělením otcovského gruntu. Na druhém dílu hospodařil Josef. Správce potrestal ho pro neuposlechnutí rozkazu k vypravení kočáru pro komis, která měla rozdělit a vyměřit pole otcovská. V relaci nazývá ho správce »zpupným«. Proto u vrchnosti Jiřík nepochodil a potrestán vězením a pokutou.

Poněvadž v udaném počtu Jiříkových dětí nevyskytuje se jméno Václav, usuzujeme, že Václav Prokůpek, vlastníc r. 1846 v Kutlířích čísla popisná 1 a 10, byl synem Josefa Prokůpka. Připomíná se r. 1846 ve výkazu, pořízeném k jednání o přidělení jednotlivých vesnic k nově se tvořícím cís. úřadům (okresním hejtmanstvím).

Nebylo účelem naším psát úplný rodopis rodiny Prokůpkovy. Chtěli jsme jen archiválně doložit změnu jména vsi Újezdce v Kutlíře a příchod rodiny Prokůpkovy na panství kutnohorské.

Jiřík, syn Pavla Kutlíře, koupil si v Hoře na Kolmarce za Čáslavskou branou dvůr, po něm potom Kutlířovský zvaný. Byl tu již r. 1586. Toho roku chtěl mlynář Václav stavěti nový mlýn na Páchu, čemuž bránili sousedé kolmarští. Prý když se voda zvodní nebo stříž nenašlo přijde, že jím dosti daleko voda do Kolmarku vystoupí, do lochův a sklepův vnikne. Zvláště Jiří Kutlíř žádal, aby nad ním páni ruku drželi a škody mu nepřáli, poněvadž dvůr s pivovarem k němu za veliké peníze koupil. (Mem. 1586 C 17.)

Následujícího roku (1587) prosí Jiřík Kutlíř z Aujezdce se synem svým Vavřincem o propuštění z poddanství špitálu sv. Kříže. Poněvadž se mu tehdy velkou povodní škoda stala, odložili páni na pozdější dobu. (Mem. 1587 fol. 470').

V tomto roce měli Jiří a Petr Kutlířové půtku s pány šepmistry pro nádherné postroje koňské, jež vzbudily žárlivost okolních zemanů. Proto museli Kutlířové postroje na radnici složiti. Po krátké době žádali o vrácení, aby páni nevěřili, jako by to k nějaké pýše a nádhernosti udělati dali a zle užívali, než k vůli manželkám a také proto, kdyby potřeba byla, aby jich pánum půjčiti mohli. Na postroje mnoho nenaložili, nýbrž co doma při dvořích dobytka zbito, z těch koží zdělati dali. Je jim líto, že na radnici se jejich postroje neopatřují jak na takové kožené věci náleží, a tak škoda na nich se děje. Leč pány nepřesvědčili, ano i svou nabídkou pobouřili. Ať prý si Kutlířové vzpomenou, co svými postroji způsobili, že svou vrchnost s některými okolními pány svadili, »ježto páni, mohouce s to být, netoliko takové, ale jinši kširy sobě spraviti dátí, toho nečinni. Protož aby oni se v tom spokojili a toho, což na ně nenáleží, na sebe nebrali a zemanům se nerovnali.« (Mem. 1587 fol. 306.)

Jiří Kutlíř, nabyv svobody, stal se konšelem kolmarským. Roku 1604 za neprítomnosti Ondřeje Brtnického, písáče práva kolmarského, sepisoval kšaft Matěje Kolmarského. (Kniha kšaftů atd. práva kolmarského 1599—1729 fol. 6'.)

Roku 1610 prodal Jiřík Kutlíř s Annou manželkou kutnohor-
skému arciděkanu Václavu Stephanidesovi dvě kopy záhonů role
orné na Rovni vedle role Jana Vešky, mydláče, oboustranně při
stezce, kterouž se ke Křeseticím jde, blíz kostela sv. Václava ležící
za 115 kop. gr. č. (Lib. her. 1605—1620 fol. 195.)

Jiřík Kutlíř měl syna Vavřince a dcery Anežku a Maryanu.
Zemřel r. 1617. (Dač. II. 168.)

Anežka provdala se za Vobsílku, Maryana r. 1620 za mlynáře
Slavíka. (Kniha kšaftů práva kolmar. 1599—1729 fol. 69.) Roku
1625 byla již vdovou a provdala se opět za Macha. (fol. 70.)

Po Jiříkovi Kutlíři syn Vavřinec a dcery Anežka (Vobsílková)
a Maryana (Machová) ujali dvůr s pivovarem Šašatovským za Čá-
slavskou branou na Kolmarce ležící se sladovnou, dědinami, z luká-
mi a domem Hoblíkem na Kamenné stezce ke klášteru (Sedleckému)
jdouc ležícím, s rybníkem řečeným Zikhartem, s zahradou a vším
příslušenstvím. (Lib. hered. 1621—1637 fol. 401.)

Pivovar Šašatovský dostal jméno po Jiříkovi Šašatovi, který r. 1535
koupil pivovar ležící na Kolmarku za 200 kop gr. č. od Johany, tchýně své.
(L. her. 1514—1536 M. 50.)

Jiřík Šašata prodal pivovar Janu Medovému a vinil ho r. 1541 z ne-
placení. (Mem. 1541 fol. 641.)

Od Jiříka Šašaty a manželky jeho Mandaleny koupil 25 kop gr. č. peněz
purkrechtních bakalář Václav Pampa za 15 kop. Zavdal jen 5 kop, ostatní
nechtála ani Marketa, vdova po něm, doplatiti. Proto jí (znova provdanou) r.
1558 děti nebožtíka Jiříka Šašaty, Anna (provdaná Špalková) a Vít žalují.
(Mem. 1558 fol. 79.)

Medový prodal r. 1555 pivovar Šašatovský Janu Damaškovi jinak Hlož-
kovi z Bislavic za 330 kop gr. č. Poněvadž však předtím Medový pronajal
sladovnu Šimonovi Pampovi, měl s Hložkem soudy. (Mem. 1555 fol. 163—180.)

Téhož roku (1555) přikoupil Hložek k pivovaru rybník řečený Zikhart^{*)}
se zahradou od Šimona neb Šimka havří a Markety Staňkové, máteře jeho, za
158 kop. gr. č. (Lib. her. 1537—1669 L. 18, 19.)

R. 1556 odkazuje Jan Hložek svému synu Nathanaelovi z Bislavic své
statky, jmenovitě pivovar po neb. Janu Medovém s dědinami a příslušenstvím,
zahradu Zikhart s rybníkem a dům naproti ležící. (Kniha smluv 1544—1562
fol. 315.)

Roku 1636 prodávají poručníci Lidmily Novomlýnské dvůr
Kutlířovský Šimonovi Kozojedskému. (Mem. 1636 fol. 818.)

R. 1641, Marie Chaberská z Schönů, manželka Chabery z Ko-
chanova, ujala Kutlířovský dvůr s pivovarem pustým a sladovnou
při něm, též potom někdy Šašatovskou řečenou na Kolmarce za
Časlavskou branou ležící. (Lib. her. 1637—1656 fol. 3.)

^{*)} Rybníček Zikhart a zahrada nyní Tellerova proti starému cukrovaru
podržely až podnes své jméno. Po vypálení Kutné Hory držel Zikhart Martin
Vlasatka, s nímž r. 1446 činí šepmistři smlouvu o vedení vody z rybníčka
Zikharta dvorem špitálu sv. Kříže a Lazara (na jehož místě stojí starý cukrov-
var.) (L. her. 1426—89 fol. 111.)

R. 1520 koupil Zikhart s vodou a se vším příslušenstvím Ondřej Němec,
koželuh, od Matěje Dítěte, pekače. (Lib. her. 1514—1536 E 11'.)

R. 1675 rozdělen dvůr ten mezi dědice Ludmily Vodičkové.
(Čís. 11585.) Tehdy zván též Vodičkovským dvorem. (Mem. 1672
fol. 552.)

Zajímavé je, že v tuto dobu objevují se Prokůpkové i v Kutné Hoře. R. 1666 kupuje v Hoře Jan Ferdinand Prokůpek od urozené paní Johany Frant. Salazarové de Maradas t. zv. Knížecí dům (čp. 376), jeden z nejvýstavnějších v Hoře, což svědčí o jeho bohatství.

Jan Prokůpek býval purkrabím na čís. panství kolínském, odkudž r. 1662 na žádost Jana Viktorina hraběte z Waldštejna, majitele Komorního Hrádku, propuštěn do služeb jeho. Tato nová služba se mu brzy znechutila, »poněvadž předešle na témž panství mnoho vysokých restů kontribučních vzděláno, pro které velmi husté exekuce vojenské dokračovaly, a lidé poddaní tudy na tom největší ruinu a chudobu příjdouce, hospodářství všeliké hyandrunk nemaly trpělo.« (Čís. 10971/2.)

Ani v Hoře nechtěl zaháleti, neboť vyžádal si přímluvu české komory, aby byl při obci nějakou službou fedrován. (Čís. 10971.) Leč šepmistri se 23. listopadu 1667 omlouvají, že není žádné místo uprázdněno (Mem. 1667 fol. 94.)

Téhož roku prodává Jan Prokůpek dům Prámovský Danielovi Strakovi. (Čís. 11.007.)

Roku 1674 zastaven Prokůpkovi tok vody do Knížecího domu.
(Mem. 1674 fol. 130, 136'; r. 1668 fol. 185').

Z roku 1686 (čís. 12458) zachována addice dědiců jeho.

V roce 1690 (čís. 12744) odpírají dědici zádušnímu dluhu.

S pozůstatou vdovou Lidmilou Prokůpkovou měli páni radní velkou potíž; navykla totiž nemírnému pití páleného (kořalky). Páni ukryli ji do špitálu, ale Lidmila toužila po svobodě. Když dne 17. září 1691 žádala osobně v radě, aby byla ze špitálu propuštěna a její peníze jí vráceny, odporoval tomu špitál mistr p. Jan Kegler, protože je Prokůpkova žena marnotratná, cžralice páleného, košili s těla svlékla, podšivku od kožichu, půli se sukně odpárala, prodala a v páleném propila. Na ulici opilá, odhalená — mládeži ku pohoršení — se válela, že jí museli do špitálu odnést. Vydaří-li jí páni peníze, jež má ještě bráti za dům*), v opilosti jí je lidé pobereou, a naposled přece do špitálu přijde.

Páni správně rozsoudili, že Prckůpková, jako žena marnotratná, má se vrchností a ne vrchnost jí řídit. Zůstane ve špitále a páni špitál mistr nechť jí z jejích peněz koupí košile, na zimu dobré punčochy a kožich, každý týden vyplatí jí 6 kr. na pálené, aby ona (nemohouc bez páleného býti živa) sobě někdy koupiti mohla a šaty s těla pro ně příčiny prodávat neměla. (Mem. 1688—1697 fol. 362.)

*) Dům knížecí po smrti Jana Ferdinanda Prokůpka koupil r. 1686 p. Ferdinand Alexius, apatykář od dědiců Lidmily Prokůpkové, Doroty Tuhancké a Lidmily Flegerové — za 750 zl. rýn. (List. úř. L. trans. at ces. 1708 fol. 633.)

Druhého roku (1692) žaloval opět Jan Kegler, že si Prokůpková ve špitále nevážně vede, peníze míti chce a hrozí, jestliže jí dány neboudou, že si hrdlo provazem odejme. Bude napomenuta k dobrému životu, aby raději P. Bohu sloužila a se neopíjela. Panu špitálmistru vydali páni 16 zl. 40 kr., aby ji na zimu opatřil a sám páleného — jako všední ožralkyni — zaopatřil. (Mem. 1692 fol. 362, 444², 446..)

Rodopiscův latinsko-český slovníček a glossářík.

Sestavil Phdr. Adolf Lud. Krejčík.

(Dokončení.)

- cancellatio (onis) — vymazání, změňování (ve dskách zemských)
candelator (oris) — svícník, svícákř
candidatus (i) — kandidát; c. juris — k. práv; c. s. theologiae — k. bohosloví
cantarista (ae) — zvonař
cantor (oris) — zpěvák, kantor, učitel
canulator (oris) — konvář
capella (ae) — kaple; c. publica — veřejná, obecní k.
capellanus (i) — kaplan; c. campes-tris — polní k.; c. localis — místní k., lokalista.
capitalis (e) — hlavní, úhlavní
capitanus (i) — hejtman
capitaneus (i) — hejtman; c. equestris — rytmistr; c. provinciae praefectus — zemský h.; c. terrae — zemský h.
cappa (ae) — kápí
caprarius (ii) — pastevce, pastýř koz
captivus (a, um) — zajatý, zajatec
captus (a, um) mente — duševně chorý, choromyslný, slabomyslný, blázen
caput (itis) — hlava; de capite citare — pohnati z hlavy (zabití)
caputia (ium) — kuklice; caputia cum leripiis — kuklice s cípy; c. nodulata — kuklice s cípy
caputium (ii) — kápí, kukle, kuklice
carbonarius (ii) — uhlíř
carbonista (ae) — uhlíř
carcerarius (ii) — žalářník, profous
carcinoma (atis) — rakovina
carinarius (ii) — barvíř
carminator (oris) — mykač
carnifex (icis) — řezník, pohodný, kat
carpentarius (ii) — vozka, kárník, povozník, kolář, vozovník, kočárník
carrucarius (ii) — kárník, kočí
cartarius viz chartarius
casarius viz gazarius
castellanus (i) — župan, kastelán, klíčník zámecký
castellum (i) — tvrz, zámek
castigator (oris) — správce káznice
castignator (oris) — správce káznice
castrator (oris) — nunvář; c. iuvenum — nunvář
castrum (i) — hrad, zámek
catalogus (i) — matrika; c. baptiza-torum — křestní m.; c. confir-matorum — m. břmovaných; c. confitendorum — zpovědní m.; c. coniugatorum, copulatorum — m. snubní, m. oddací; c. defunc-torum, mortuorum — úmrtní m.; c. proclamatorum — m. ohlášek
catholicus (a, um) — katolický
caupo (onis) — šenkéř, šenkýř, hostinský
caupona (ae) — krčma, šenk, hospoda, hostinec
celerarius viz cellararius
cellerarius (ii) — sklepjmistr, kuchlímistr
cellerarius (ii) — sklepník
celtnarius (ii) — caletník, pernikář

- cementarius viz caementarius
 censitor (oris) — berní, výběrčí
 censor (oris) — rychtář vesnický,
 censor (knih)
 censita (ae) — úročník
 census (us) — úrok, plat
 centrix (icis) — nevěstka, padlá oso-
 ba ženská
 centurio (onis) — setník, hejtman
 cera (ae) — vosk
 cerarius (ii) — voskář, svíčkář
 cerdo (onis) — smradař, koželuh
 ceres (eris) — obilí
 cerevisia (ae) — pivo; c. alba —
 bílé pivo; c. martiana — mařec,
 březnák
 cerevisarius (ii) — pivovarník, slá-
 dek
 ceroplasta (ae) — voskář, caletník
 ceroplastrarius (ii) — voskář
 chartarius (ii) — papírník
 chartularius (ii) — papírník
 chartulatus (a, um) — výhostem pro-
 puštěný z poddanství
 chimicus (i) — chemik, lékárník
 chirologus (i) — chirolog, bradýř,
 ranlékař
 chirothecarius (ii) — rukavičník, ru-
 kavičkář
 chirothecator (oris) — rukavičník,
 rukavičkář
 chirothecus (i) — rukavičník, ruka-
 vičkář
 chirurgus (i) — ranlékař, chirurg,
 felčar.
 chlapo (onis) — chlap, sedlák, měšťan,
 nešlechtic
 cholera (ae) — cholera; ch. asiatica
 — asijská ch.
 chorala (ae) — chorala, zpěvák
 chrámového sboru
 chortzko (onis) — korec
 chirothecus viz chirothecus
 cingarus (i) — cikán
 cingularius (ii) — pasíř
 cingulator (oris) — pasíř
 ciraticator (oris) — švabíř, pozlaco-
 vac, ozdobník
 circiter — asi, kolem, okolo
 cirothecarius viz chirothecarius
 circulus (i) — kraj
 cirologus viz chirologus
 cirothecarius viz chirothecarius
 cirulicus (i) — ranlékař
 cista (ae) — truhla, truhlice, skříň
 cistator (oris) — truhlář
- cistulator (oris) — truhličník
 citatio (onis) — půhon, žaloba
 cito (are) de capite — pohnati z
 hlavy (zabití)
 cithareda (ae) — loutnař, citárník
 civilis (e) — měšťanský, městský
 civis (is) — měšťan, občan
 civitas (atis) — město, obec; c. regio-
 montana — královské horní město
 claustrarius (ii) — zámečník
 clavarus (ii)* — hřebičník, hřebíkář
 clavicularius (ii) — hřebičník, hřebí-
 kář
 claviger (eri) — klíčník, komorník
 clavus (i) — hřebík
 clostrarius (ii) — zámečník
 cmetho (onis) — kmet, sedlák, chlap
 coclearius (i) — lžičník, lžičíř, lžičář
 coctor (oris) — kuchař; c. sevi —
 mydlář
 cocus (i) — kuchař, pekař
 coelebs viz caelebs
 coelum viz caelum
 coemeterium (ii) — hřbitov; c. ad
 parochiam — farní h.; ad sanctum
 (am) N. — h. u svaté (ho) N.;
 c. parochiale — farní h.
 cognomen (inis) — příjmení
 cohors (tis) — prapor vojska; c. lo-
 ricata — p. kyrynský
 collector (oris) — sběratel, výběrčí;
 c. panniculorum — hadrník, had-
 rář; c. porcorum — svinař; c.
 steurae — berník
 colonus (i) — osadník, nájemce, ze-
 mědělec, sedlák
 colorator (oris) — barvíř koží; c.
 cutium prutenarum — b. koží
 pruských; c. panni — barvíř
 suken
 collega (ae) — druh, společník; c.
 scholae — učitelský pomocník,
 mladší učitel
 comes (itis) — hrabě; comes sacri
 Romani imperii — říšský hrabě
 cominarius (ii) — kominišk
 comitissa (ae) — hraběnka
 commissarius (ii) — komisař; c. belli
 — válečný, polní k.; c. regis —
 královský k.; c. in limitibus —
 hraniční, pohraniční k.
 communicatus (a, um) — přijav (ší)
 svátost oltářní
 communicavit — přijal svátost oltář-
 ní

- communio** (onis) — přijímání svátoстí oltářní
communitas (atis) — obec městská, měšťanstvo
compactor (oris) **librorum** — knihář
compagnia (ae) — kumpanie, setnina, rota
comptator (tris) — kmotr
concilium (i) — shromáždění, koncil, sjezd cirkevní; **c.** Tridentinum — k. tridentský
concinnator (oris) — ozdobník
concivis (is) — spoluměštan
concubina (ae) — souložnice, kuběna
conditio (onis) — podmínka, stav, povolání
conditionate — podmínečně, s výhradou; **c.** *absolvit et extrema unctione unxit* — podmínečně rozhrěsil a poslední pomazání udeřil
conditor (oris) — obchodník s kořením, kořenář, cukrář
conductor (oris) — nájemce; **c.** *agrum parochialium* — n. farních polí
conficiens (entis) — hotovitel; **c.** *tibialium* — punčochář
confector (oris) — výrobce; **c.** *fector speculorum* — brusič skla, zrcadel
confessus (a, um) — vyzpovídav (ší) se
confitendus (a, um) — zpovídající se, kajícník
confraternitas (atis) — cech, bratrstvo, společenstvo
congaries (ei) — kopa
coniugatus (a, um) — oddaný
coniuges — manželé; **c.** *liberi* — m. svobodní (osobně), nepoddaní
coniunctus (a, um) — spojený, oddaný
coniunx (ugis) — manžel, manželka
coniunxi matrimonio — spojil jsem sňatkem manželským, oddal jsem
connubium viz **conubium**
consanguineus (a, um) — pokrevný příbuzný, sourozenec, sourozenka
consanguinitas (atis) — pokrevné příbuzenství, pokrevné příbuzenstvo, sourozenstvo
consensus (us) — souhlas, povolení; **cum consensu dominicali** — s povolením vrchnostenským, (vrchnosti)
- consignatio** (onis) — soupis, poznámení; **c. seu matrica** — matrícia
consiliarius (ii) — rada; **c. aulicus** — dvorní, dvorský r.; **c. iudicialis** — soudní r.; **c. oeconomiae** — hospodářský r.
consistorium (ii) — konsistoř; **c. archiepiscopale** — arcibiskupská k.; **c. episcopale** — biskupská k.
consors (ortis) — manžel, manželka
constructor (oris) — původce, strůjce; **c. domorum** — stavitele; **c. ecclesiarum** — stavitele kostelů
consul (ulis) — konšel, radní
consularis (e) — konšelský
contegulator (oris) — pokryvač
contributio (onis) — berně, daň
contributionarius (ii) — berní, kontribuční
conubium (ii) — sňatek
conversus (a, um) — na víru obrácený
cooperator (oris) — pomocník, kooperátor
cophinus (i) — košík
copulans (antis) — oddávající
copulati (orum) — oddaní, novomanželé
coquus (i) — kuchař; **c. aulicus** — dvorní k.
coram — před, v přítomnosti; **c. testibus** — před svědky, kmotry
cordator (oris) — strunař
cordo (onis) — páš, pouto
cordonista (ae) — pohraniční strážník
cordulanus (i) — pasíř
cordulum (i) — pásek
coriarius (ii) — koželuha, řemenář
corpus (oris) — tělo; **c. more catholicico sepultum est** — tělo (mrkvé) pohřbeno bylo po katolicku
cortarius (ii) — koželuha; **c. albus** — jirchář; **c. ruber** — koželuha
cos (otis) — brousek, brus
cotarius (ii) — brusič
crastinus (a, um) — zítřejší; **in crastinum** — na zítří
crematarius (ii) — vinopal
cremator (oris) — vinopal
cribrarius (ii) — síťář, řešetář
cribrum (i) — síto, řešetlo
crimen (inis) — zločin; **c. adulterii** — zločin cizoložství

crinale (is) — vínec, pentlík; **crinalia**
parans — věnečník, čepčář
crinalista (ae) — věnečník, čepčář,
 čepičník, biretník
crumenarius (ii) — pokladník
crux (ucis) — kříž
crypta (ae) — hrobka; **c. familiae** —
 rodinná h., rodinný sklípek
cultica (ae) — cícha, poduška, peřina
culina (ae) — kuchyně
culinarius (ii) — kuchař
cultellator (oris) — nožíř
cultellifaber (bri) — nožíř
culter (tri) — nůž, řezák, žabka,
 poříz
cultor (oris) — pěstitel; **c. vinearum** —
 vinař
culturarius (ii) — nožíř
cum — s; když
cupidinarius (ii) — lahůdkář
cuprarius (ii) — mědnář
cuprifaber (bri) — mědnář, mědikov-
 vec, konvář
cuprippercussor (oris) — mědnář, mě-
 dikovec
cuprum (i) — měď
curatus (a, um) — ustanovený
curatus (i) — duchovní správce, ku-
 ráti; **c. loci** — místní duchovní
 správce
curia (ae) — radnice, rychta, úřad
 obecní, dvůr
currifex (icis) — vozák, kolář
cursor (oris) — posel, běžec, dráb,
 úřední sluha
curticulus (i) — domkář, menší cha-
 lupník
cusio (onis) **ferri** — hamr
custos (odis) — strážce; **c. aedis sac-**
rae — kostelník; **c. arrestatorum** —
 žalářník; **c. pecorum** — pastýř,
 slouha; **c. silvarum** — hajný
cutis (is) — kůže, kožka
cyrothecator viz **chirothecator**
de — z, od; **de repente** — náhle,
 neočekávaně
decanatus (us) — děkanát, děkanství
decanus (i) — děkan
december (bris) — prosinec
decima (ae) — desátek
declamator (oris) — řečník; **d. publicus** — ř. zemský
decurio (onis) — desátník, kaprál,
 poddůstojník, dozorce; **d. annona-**
 ce — tržní dozorce; **d. fortifi-**cationis** — dozorce při opevňo-
 vacích pracích; **d. maior** — šiko-
 vatel; **d. murarius** — polír
defloratus (a, um) — zmrhalý, pa-
 nictví (pannenství) zbabený
defunctus (a, um) — zesnulý, mrtvý
dein, **deinde** — potom, pak
delirium (ii) — šílenství; **d. tremens** — šílenství opilců
denuntatio (onis) — ohláška
descendens (entis) — potomek
destitutus (a, um) — opuštěný, zba-
 vený; **d. ab sensibus** — smyslů
 zbabený, bez smyslu
destructus (a, um) — pobořený,
 zbořený, pustý
deus (ei) — Bůh
dies (ei) — den; **d. baptismatis, bap-**
 tismi — d. křtu; **d. mortis** —
 úmrtní d.; **d. natalis, nativitatis** —
 d. narození, narozeniny; **d.**
 vitae — věk, stáří.
dietarius (ii) — nádeník
dimachus (i) — drtagoun
dimissoriae (arum) — zhost, list
 zhozný
dimissus (a, um) — propuštěný
director (oris) — ředitel; **d. domini-**
 calis — ř. panství; **d. fabricae**
ecclesiae N. — mistr stavby
 kostela N.
directoriūm (ii) — direktoriūm, ře-
 ditelství
discipulus (i) — žák, učeň řemeslni-
 cký, učedník
disordo (inis) — nepořádek, zmatek
dispensatio (onis) — povolení, di-
 spens; **dispensatione obtenta in**
 tertio gradu consanguinitatis —
 povolení k sňatku obdrževše, ač
 jsou příbuzní v třetím stupni
distantia (ae) — vzdálenost; **d. loci** —
 v. místa, místní
distillator (oris) — vinopal
districtus (us) — okres, okrsek
doctus (a, um) — učený
doctissimus (a, um) — veleučený
documentum (i) — doklad, listina;
d. legitimum authenticum — pra-
 vá původní listina.
doliarius (ii) — bednář, bečvář
doliator (oris) — bečvář, bednář
domesticus (a, um) — domácí; **do-**
 mesticus (i) — domácí sluha, ho-
 spodář
domicilium (ii) — bydliště
domina (ae) — paní**

dominatus (us) — panství
dominium (ii) — panství
dominus (i) — pán; d. haereditarius — dědičný p., vrchnost
domuncularis (is) — domkář
domuncularius (ii) — domkář
domus (us) — dům; d. castigationis — káznice
ductor (oris) — vůdce, vedoucí; d. *cerae* — voskář; d. *ferri* — drátař, drátník
ductus aquarum — vodovod
dulcinarius (ii) — cukrář
e, ex — z
ecclampsia (ae) — padoucnice; e. *infantum* — psotník, božec
ecclesia (ae) — církev, kostel; e. *filialis* — filiální kostel; e. *parochialis* — farní k.; e. *Romana* — církev římská; e. *sacra mater* — svatá matka c.
ecclesiasticus (a, um) — církevní
emancipatus (a, um) — oddelený (majetkem)
emeritus (a, um) — vysloužilý
emigrans (antis) — vystěhovalec, uprchlík
emporium (ii) — tržiště, skladistič; ius *empori* — nucený sklad obchodníků
encaustis (is) — brusič skla
ensifex (icis) — mečeř
ensis (is) — meč
enteritis (idis) — zápal střev
edem — těhož; e. *anno* — těhož roku; e. *die* — těhož dne
ephiphibarius viz **ephippiarius**
ephipparius viz **ephippiarius**
ephippiarius (ii) — řemenář, sedlář, uzdař
epilepsia (ae) — padoucnice
episcopalis (e) — biskupský
episcopus (i) — biskup
epocillator (oris) — výčepník, šenkér; e. *cerevisiae* — šenkér piva
epotilator viz **epocillator**
equariae (arum) — hřebčinec
equatum (ii) — hřebčín
eques (itis) — jezdec, rytíř; e. *taphractus* — kyrysník; e. *hungaricus* — husar
equestris (e) — rytíř, rytířský, jezdecký
equiso (onis) — štolba
equitiarius (ii) — štutmistr, hřebčinek, mistr hřebčinecký

equus (i) — kůň
erro (onis) — povaleč; e. *tabernarius* — krčemník
essedarius (ii) — kočí
est — jest
et — a, i
etiam — též, také
exactor (oris) — výběrčí, pokladník
examinator (oris) — zkoušec; e. *vini* — koštěř vína
exauthoratus (a, um) — vysloužilý
excoctor (oris) — vyvářec, tavič
excoriator (oris) — pohodný, ras
excursus (oris) *equestris* — vyjížděč, pojezdny
exinde — odtud, proto
exorsus (a, um) — počatý, započatý
extra — mimo, za; e. *civitatem, urbem* — za městem, mimo město; e. *muros* — za hradbami
extractor (oris) — koštěř vína
extractus (us) — výtah, rejstřík; e. *alphabeticus baptizatorum* — abecední rejstřík pokřtěných
extremus (a, um) — poslední
faber (bri) — řemeslník; f. *aerarius* — měditepec; f. *arcorum* — lučník; f. *armaturae* — vratař, nástrojář; f. *armorum* — zbrojíř; f. *auri* — zlatník; f. *clavorum* — hřebičník, zámečník; f. *cultorum* — nožíř; f. *cuprarius* — mědnář, měditepec; f. *cupri* — měditepec; f. *ensium* — mečeř, zbrojíř; f. *ferrarius* — kovář; f. *gladiorum* — mečeř; f. *lignarius* — tesař; f. *nodorum metallicorum* — knoflíkář; f. *montanus* — horní kovář, hutní a důlní kovář; f. *rotarius* — kolář; f. *serrarius* — pilář; f. *solarius* — prťák; f. *veteramentarius* — správkář pávní
fabrica (ae) — dílna, huť, továrna
fabricans (antis) — výrobce; f. *cop hinorum* — košíkář; f. *papyri* — papírník; f. *sevi* — mydlář; f. *tibialium* — punčochář
fabricator (oris) — výrobce; f. *clavorum* — hřebičník; f. *cophinorum* — košíkář; f. *lagenarum* — lahvičník; f. *sevi* — mydlář; f. *sigillorum* — rytec pečetidel
fabrilignarius (ii) — tesař
fabrina (ae) — hamr
facies (ei) — tvář; in *facie* — tvář v tvář, vůči

- factis rite denuntiationibus et nullo
 impedimento reperto — po řád-
 ných ohláškách a když nenaleze-
 na žádná překážka manželství
factor (oris) — pomocník, příručí,
 faktor; f. mercatoris — obchodní
 příručí; f. regius metallicus —
 královský šichtmistr
factus (a, um) — učiněný, vykonaný
faex (faecis) — kvásnice
famatus (a, um) — slovutný
familia (ae) — rodina, čeleď; f. pro-
 fuga — čeleděr zběhlá
familiaris (is) — čeledín
famosus (a, um) — slovutný
famula (ae) — dívka (služebná),
 služka
famulus (i) — sluha, pacholek, po-
 mocník, tovaryš; f. aurigae —
 kočí, vozka; f. cerevisiae — sladovnický
 tovaryš, pomahač; f.
 equorum — pacholek, koňák; f.
 in mola, molinarius, molitoris —
 mlýnářský tovaryš; f. praxatori-
 us, praxaturae — sladovnický to-
 varyš; f. syphunculi — různíký
 tovaryš
farina (ae) — mouka; f. prima —
 pšeničná mouka druhá; f. secunda —
 pšeničná mouka hrubá
februarius (ii) — únor
fellator (oris) — smilník, kurevník
ferrarius (ii) — žezeník
ferrifaber (bri) — kovář
ferrum (i) — žezelezo; cuso ferri —
 hamr
feruncator (oris) — přeskář, střeme-
 nář, rinkér
festus (a, um) — sváteční; dies fe-
 stus — svátek
feudalis (e) — lenní, nápravčí; bo-
 num feudale — zboží nápravčí
fex viz **faex**
fibularius (ii) — kroužkář, sponkář,
 přezkář
fictus (a, um) — smýšlený, nepravý
figellator (oris) — hlinák
figulus (i) — hrnčíř
filia (ae) — dcera; f. propria —
 vlastní d.; f. relictæ superstes —
 pozůstalá d.
filiola (ae) — dceruška
filiolus (i) — synáček, synek
filius (ii) — syn; f. posthumus —
 pochrobek; f. proprius — vlastní
 s.; f. superstes — pozůstalý s.
 filum (i) — nit
 fistulator (oris) — pištěc
flaškarius (ii) — flašňák, lahvičník
fodina (ae) — důl; f. argenti — strí-
 brný d.
foemina (ae) — žena, ženské pohlaví
folium (ii) — list (v knize)
foraneus (a, um) — venkovský
forensis (e) — tržní
forestarius (ii) — lesní, lesník, fořt
forfex (icis) — nůžky; **forfices pan-**
nirasiacae — postříhačské nůžky
formator (oris) — vzdělavatel; f. do-
 morum — v. domů, stavitel; f.
 mensarum — stolař
fornicaria (ae) — cizoložnice, nevěst-
 ka
fornicatio (onis) — smilstvo, cizo-
 ložství
fornicator (oris) — smilník, cizolož-
 ník
forpex viz **forfex**
fortificatio (onis) — opevnění, opev-
 novací práce
forum (i) — trh, náměstí tržní; f.
 annuale — výroční t., jarmark
fossor (oris) — horník, kopáč, hrob-
 ník; f. metallorum — rudník
fractor (oris) — lamač; f. lapidum —
 lamač kamene
frater (tris) — bratr; f. geminus —
 b. dvojče, blíženec; f. germanus —
 rodný, vlastní b.; f. principalis —
 nejstarší b.
frenarius (ii) — uzdař
frenifex (icis) — uzdař
frumentarius (ii) — obroční, obchod-
 ník s obilím, vojenský, armádní
 dodavatel obilí
frumentum (i) — obilí
fugitivus (a, um) — odběhlý, zběhlý
fullo (onis) — veteňák; valchář
funarius (ii) — provazník
funifex (icis) — provazník
fundatio (onis) — základ, založení,
 nadání, fundace
fusor (oris) — slévač; fusor campa-
 narum — zvonář; f. cereæ — vo-
 skář, voštník; f. tormentarius —
 zvonář, puškař
galeator (oris) — helmér
gardista (ae) — gardista
gasarius viz **gazarius**
gazarius (ii) — domkář
gemini (orum) — dvojčata, blíženci
geminus (a, um) — dvojče, blíženec

- generalis** (e) — všeobecný, nejvyšší,
 generální; generál
generosus (a, um) — urozený
gibbosus (a, um) — hrbatý
gladiator (oris) — mečíř, mečník
gladius (ii) — meč
gradus (us) — krok, stupeň; **tertius**
 g. *consanguinitatis* — třetí stupeň
 pokrevensví
granarius (ii) — obroční, obročník,
 obroční písář
gregarius (a, um) — stádní, prostý
grex (*gregis*) — stádo
gubernium (ii) — vláda, místodrži-
 telství, gubernium
gustator (oris) — ochutnavač; g. *vini*
 — koštěr vína
habitans (*antis*) — bydlící, obyvatel
haereditarius (a, um) — dědičný
haeres (*edis*) — dědic, dědičný pán
haereticus (a, um) — kacíř, kacířský,
 nekatolík, nekatolický; h. *indura-*
tus — zatvrzely k.; h. *pertinax*
 — vytrvalý kacíř
hebdomas (*adis*) — týden
herba (ae) — bylina, zelenina
heres viz haeres
hieri — včera
homagium (ii) — poddanství, člově-
 čenství
honestus (a, um) — poctivý, počest-
 ný
horologiarus (ii) — hodinář
horologista (ae) — orlojník, hodinář
hortulanus (i) — zahradník, chalup-
 ník
hortularius (ii) — zahradník
hospes (*itis*) — host, cizí kupec, úroč-
 ní sedláč, hospodář, hostinský
hospitale (is) — špitál, nemocnice;
 h. *civile* — městanský špitál
humulator (oris) — chmelář
humuletus (i) — chmelnice
humulus (i) — chmel
hutta (ae) — krám
hydrocephallus (i) — vodnatelnost
 mozků
hydrops (*opis*) — vodnatelnost
ianitor (oris) — vrátný, kličník
ianuarius (ii) — leden
ibidem — tamtéž
icon (*onis*) — obraz
ideo — tudíž, proto, tak
ignorans (*antis*) — nevěda, nevědo-
 my, neznaly
ignotus (a, um) — neznámý
illegitimus (a, um) — nemanželský,
 nezákonny
illuminator (oris) — illuminátor
imaginator (oris) — malíř obrazů,
 sochař
imago (*inis*) — obraz
imbricator (oris) — pokryvač
impedimentum (i) — překážka; i.
consanguinitatis — překážka po-
 krevního příbuzenství; i. *matri-*
 monii — p. manželství
imperator (oris) — císař
imperatrix (*icis*) — císařovna
imperium (ii) — císařství, říše
impressor (oris) — knihtiskař; i. *lib-*
rorum — k., presař
improvise — bez zaopatření svátost-
 mi umírajících
improvisus (a, um) — nezaopatřený
 svátostmi umírajících
in — při, v; *in communione sanctae*
matris ecclesiae animam Deo red-
didit — příjav (ší) podle ustano-
 vení církevních odevzdal (a) duši
 Bohu; *in extrema necessitate*
baptizatus et confirmatus — po-
 křtěn a utvrzen v nebezpečenství
 smrti; *in his libris disordo exinde,*
quod in aliena parochia soleant
infantes baptizari — nepořádek
 v těchto matrikách zaviněn tím,
 že se křtí dítky v cizí farnosti;
in partu baptizatus — po křtěný
 při porodu
incassator (oris) — výběrčí; i. *steu-*
rae — v. berně
inceptus (a, um) — počatý, započatý
incertus (a, um) — nejistý, neurčitý,
 neznámý
inchoatus (a, um) — počatý, začatý
inclusus viz inclusus
inclusus (a, um) — slavně, chvalně
 známý
inclytus viz inclusus
incola (ae) — osedlý, obyvatel
index (*icis*) — rejstřík, index; i.
alphabeticus — abecední r.
indigator (oris) — rourník
indumentum (i) — šat
induratus (a, um) — zatvrzely
infans (*antis*) — dítě
infantes (ium) — děti
infector (oris) — barvíř
informatrix (*icis*) — učitelka; i.
puellarum — u. dívek

- infrascriptus (a, um) — podepsaný,
 níže psaný
 infusor (oris) — lijec, nalévač; i.
 acidularum — nalévač kyselky,
 minerální vody; i. campanarum
 — zvonař
 initiatus (a, um) — počatý, začatý
 initium (ii) — začátek, počátek; ab
 initio — od počátku, ze začátku
 inquilinus (i) — cizí poddaný, po-
 druh, nájemník, příbuzný domá-
 cího
 inscriptus (a, um) — zapsaný, napsa-
 ný
 inspector (oris) — dozorce, inspek-
 tor; i. acidularum — dozorce ky-
 selky, minerálních pramenů; i.
 aedificiorum — d. stavby, sta-
 vebník; i. bancalitatis — finanční
 d.; i. carnium — ohledáč masa;
 i. silvarum — lesní d., lesní in-
 spektor
 instantia (ae) — úřad, stolice; i. regni
 — místodržitelství
 institor (oris) — kramář, obchodník
 institrix (icis) — kramářka, obchod-
 nice
 instrumentalista (ae) — nástrojář,
 výrobce hudebních nástrojů, hu-
 debník
 instrumentum (i) — nástroj, listina,
 vysvědčení; i. de praestito homa-
 gii iuramento — vysvědčení o
 vykonání poddanské přísahy
 ioppa (ae) — kabátec
 ioppatoxa (ae) — kabátník
 iopulator (oris) — kabátník
 isatis (idis) — boryt; i. tinctoria —
 b. barvířský
 ita — tak
 itidem — totéž, opět
 iudicialis (e) — soudní, rychtářský
 iudex (icis) — rychtář, soudce; i. ci-
 vitatis — městský rychtář; i. fo-
 rensis — tržní r.; i. mendicorum
 — r. žebráků
 iulius (ii) — červenec
 iunior (oris) — mladší
 iunius (ii) — červen
 iuramentum (i) — přísaha
 iuratus (i) — přísčný; i. in metal-
 licis, montanisticus — horní, důl-
 ní p.
 ius (iuris) — právo; i. emporii —
 nucený sklad obchodníků
 institarius (ii) — popravce, justiciár
 iussu — na rozkaz, z rozkazu; i. et
 auctoritate — z rozkazu a moci
 úřední
 iuvenis (is) — mladý, mládenec
 labor (oris) — práce
 laborans (antis) — pracovník; i. pi-
 xides — puškař; i. praetextas —
 stuhař; i. strigillorum — kartáč-
 ník
 laboriosus (a, um) — pracovitý, pil-
 ný
 lagena (ae) — láhev
 lagenarius (ii) — láhevník, lahvičník,
 hrnčíř
 lamellator (oris) — plíškař
 laminarius (ii) — klempíř
 lampadarus (ii) — lampář
 lancearius (ii) — lánik, sedlák celo-
 lánsk
 laniator (oris) — řezník
 lanifex (icis) — vlnotepec, vlnař
 Janio (onis) — řezník
 lanitextor (oris) — tkadlec plátna
 lapicida (ae) — kameník
 lapidarius (ii) — dlaždič, kameník
 lapidicida (ae) — kameník
 lapsa — dopustila se (o matce ne-
 manželské)
 lapsator (oris) forficum — nůžkář,
 nožíkář
 later (eris) — cihla, taška
 laterarius (ii) — cihlář
 laterista (ae) — cihlář
 legatus optio — zástupce velitele
 legio (onis) — pluk; i. pedestris —
 peši p.
 legitimus (a, um) — zákonní, man-
 želský
 leripipium (ii) — cíp; cum leripiūs
 s cípy, cípatý
 levans (antis) — kmotr, kmotra
 libarius (ii) — caletník
 liber (a, um) — svobodný; i. a sub-
 ditela — svobodný, nepoddaný
 liber (bri) — kniha, matrika; i. con-
 iugatorum — m. oddaných,
 oddací; b. copulatorum — m.
 oddavčí; i. erectus est — m. byla
 pořízena, založena; i. mortuorum
 ac sepultorum — m. mrtvých a
 pohřbených; i. renatorum — m.
 křestní; i. vinculi indissolubilis —
 kniha nerozlučitelného pouta, m.
 sňatků; i. vitae et mortis — m.
 křestní, oddací a úmrtní; i. vitae
 seu matrica natorum et copula-

- torum — kniha života nebožtíků matrika narozených a oddaných; l. *vita* seu *vera et fidelis consignatio*, continens nomina eorum, qui divina miseratione in beneficio parochiali N. e servitute ad libertatem, e morte ad vitam egressi per sacram regenerationis lavacrum ianuam militantis ecclesiae subinde, ut, confiditur, triumphaturi ingressi sunt — kniha života nebožtíků pravdivé a věrné poznámení, obsahující jména těch, kdož vystoupivše milosrdným božím ve farním obročí N. z otroctví do svobody, vstoupili vítězně ze smrti do života skrze posvátné obmytí obrození do brány bojující církve, jak pevně se doufá; l. *vulgo matricula* — kniha obecně, lidově matrika
libertas (atis) — svoboda, svobodství, lhota, zvůle
libertinus (i) — svobodník
libetarius (ii) — pernikář, caletník
librarius (ii) — knihkupec
libri libertinorum — knihy svobodnické
libum (i) — calta, mazanec, obětní pečivo; l. *piperatum* — pepřník
luctor (oris) — dráb, soudní sluha
ligator (oris) — vazáč; l. *librorum* — knihař
lignarius (ii) — dřevař, obchodník s dřívím, truhlář
limbolarius (ii) — prýmkář
limborarius (ii) — prýmkář
linicida (ae) — plátenník, obchodník s plátny
linifex (icis) — plátenník
linitector (oris) — tkadlec plátna, plátenník
lintearius (ii) — plátenník, plachetník, tkadlec plátna
linteo (onis) — tkadlec plátna
liquator (oris) — tavič, mistr tavičský
literae (arum) — list; l. *manumissionis* — propustný, zhostný l.; l. *natales* — rodný, křestní l.; litteras natales accepit — obdržel rodný l.; l. *promotoriae* — fedrovní, doporučující l.
lixator (oris) — soudní dráb
loci huius — tohoto místa, zdejší, místní
 loco — na místě, za; l. *eius* — na jeho místě, zaň; l. *eius vices egit*
 N. — zastoupil jej N.
loculifex (icis) — rukáv
locumtenens (entis) — zástupce; l. *centurionis* — poručík; l. *centurionis superior* — nadporučík; l. *in pensione constitutus* — poručík ve výslužbě
locus (i) — místo
lorarius (ii) — sedláč, řemenář
lorifex (icis) — brníř
lotrix (icis) — pradlena
ludibrarius (ii) — šrotěr, skladač, lížník, ladař
ludimagister (stri) — řídící učitel; l. *paganus* — vesnický ř. u.
ludimoderator (oris) — učitel; l. *puel-larum* — u. dívek
ludirector (oris) — učitel
ludus (i) — škola
lupularius (ii) — chmelař, obchodník s chmelem
lutifigulus (i) — kamňák
macellum (i) — masný, řeznický krám
machaeropocus (i) — zbrojíř
magister (tri) — mistr; m. *aquarum ductus* — rúrmistr, rourmajstr; m. *artis fusoriae* — m. umění slevačského; m. *artium liberalium* m. svobodných umění; m. *civium* — purkmistr; m. *fabrilis artis ferrariae* — m. zámečnický; m. *in lanea dextrina* — mistr plátenník; m. *metallicorum* — perkamistr; m. *nuntiorum* — nejvyšší nad posly; m. *operis* — stavitec chrámu; m. *siphunculi* — rúrmistr; m. *venatorum* — lovčí; m. *vigiliarum* — strážmistr
magistratus (us) — městský úřad, magistrát
maior (oris) — větší, major; natum — starší
maius (ii) — květen
mandatarius (ii) — mandatář, zplnomocněnec, ředitel panství
mango (onis) — koník
mania (ae) — šílenství, šílenost
manipularius (ii) — rukavičník
manticapio (onis) — rukavičník
manticularius (ii) — rukavičník
manus (us) — ruka
marchio (onis) — markrabě
marchionessa (ae) — markraběnka

- minor** (oris) — menší; **natu** m. — mladší
mareschalcus (i) — maršálek; m.
campi generalis — polní m.
maritus (i) — ženich, manžel
marscalcus viz **mareschalcus**
martius (ii) — březec
mas (aris) — mužský, mužského po-
 hlaví, muž, samec
mater (tris) — matka; m. **domini**
mariti — m. p. manžela, ženicha;
 m. **familias** — hospodyně
maternus (a, um) — mateřský, po-
 matce, z matčiny strany
matrica (ae) — matrika; m. **baptiza-**
torum — křestní m.; m. **coniun-**
ctorum, **copulatorum** — oddací
 m.; m. **mortuorum** — úmrtní m.,
 m. **parochialis** — farní m., m. **seu**
 (vel) **consignatio** — m. neb po-
 znamenání
matricula (ae) — matrika; m. **adul-**
torum — oddací m.; m. **bapti-**
zatorum — poznamenání dítěk
 pokřtěných; m. **parvolorum** —
 křestní m.; m. **seu liber inscri-**
bendorum baptizatorum et copu-
latorum renovatus et propriis
expensis comparatus — m. ne-
 boli kniha zápisů křestních a od-
 dacích obnovená a za vlastní pe-
 níze zakoupená.
matrimonium (ii) — manželství,
 sňatek, svazek manželský; **matri-**
monio coniungere — svazkem
 manželství spojiti; m. **contraxit**
per verba — slovně, ústně uzavřel
 sňatek manželský; m. **subsequens**
 — následující manželství.
medicus (i) — lékař; m. **castrensis** —
 felčák; m. **in cirurgia et in oculis**
 chirurg a oční l.
membranarius (ii) — pergamentník
mendica (ae) — žebráčka
mendicus (i) — žebrák, žebravý stu-
 dent, mendik
mensator (oris) — stolař
mensifex (icis) — stolař
mensis (is) — měsíc
mensor (oris) — měřič; m. **publicus**
 — zemský m.
mercator (oris) — kramář, obchod-
 nik, kupec, trhovník; m. **et vector**
 — kupec a forman; m. **ferri** —
 železník; m. **filorum** — nítář,
 obchodník s nítami; m. **iconum**
 — obchodník s obrazy; m. **ima-**
ginum — obchodník s obrazy; m.
lignorum — dřevník, kupec dříví;
 m. **scropharum** — svínák, ku-
 pec veprů
mercarius (ii) — nádenník
meretrix (icis) — padlá osoba ženská,
 cizoložnice, nevestka
metallarius (ii) — horník
metallicida (ae) — horník
metallicus (a, um) — horní, důlní,
 kovový
metallicus (i) — horník
metallifosser (oris) — rudník, horník
miles (itis) — voják; m. **dimissus** —
 propuštěný, vysloužilý v.; m.
emeritus veteranus — vysloužilec;
 m. **exauthoratus** — vysloužilec,
 vysloužilý v.; m. **gregarius** —
 prostý v.; m. **tiro** — nováček;
 m. **vagabundus** — toulavý, potul-
 ný v.
militaris (e) — vojenský
mineralis (is) — horník
ministerialis (is) — služebník; úřed-
 nický, ministerský
minorennis (e) — nezletilý
miseratio (onis) — soucit, milosr-
 denství, slitování, milost; m. **di-**
 vina — boží slitování, milost
moderator (oris) — učitel, školmistr
mola (ae) — mlýn; m. **pulveris** —
 m. na střelný prach, prachárna
molascansor (oris) — šlapač důlního
 kola
molendinum (i) — mlýn; m. **destruc-**
tum — zbořený, pustý m.
molinarius (ii) — mlýnář
molitor (oris) — mlýnář; m. **in mola**
pulveris — prachař; m. **pulveris**
 — prachař
molitrix (icis) — mlýnářka
monialis (is) — jeptiška
monitor (oris) — hofmistr, vycho-
 vatel
montanisticus (a, um) — horní, důlní
montanus (a, um) — horní, důlní
monticula (ae) — horník
montifosser (oris) — horník
morbis (i) — nemoc
more — podle zvyku, způsobu; m.
catholico — po katolicku
mors (ortis) — smrt; m. **ordinaria** —
 obyčejná, prostá s.; m. **repentina**
 — náhlá s.

- mortuus** (a, um) — mrtvý, zemřelý,
 zesnuly
mos (oris) — mrav, zvyk, obyčej,
 způsob
multarius (ii) — caletník, cukrář
multoties — mnohokrát
municeps (ipis) — měšťenín, měšťan
munitus (a, um) — zaopatřený, opa-
 třený; m. *extremis unctionibus*
 — posledním pomazáním zaopa-
 třený
murarius (ii) — zedník
murator (oris) — zedník, dynchér,
 studničník
nacca (ae) — soukenický tovaryš
natalis (e) — rodný; *dies n.* — den
 narození, narozeniny; *litterae na-*
tales — rodný, (křestní) list
natio (onis) — národ, národnost;
 národní
natu — narozením; **n. maior** — star-
 ší; **n. minor** — mladší
natus (a, um) — narozený, zrozený;
 n. patre — n. z otce N., syn
 (dcera) otce N.; **n. matre** — n.
 z matky N., syn (dcera) matky
 N., **n. extra matrimonio** — ne-
 manželsky n., z
necessitas (*atis*) — nutnost, nouze,
 nebezpečenství smrti; in **necessi-**
tate (*extrema*) — v (nejvyšším,
 posledním) nebezpečenství smrti,
 v nouzi největší
negotiator (oris) — obchodník, kra-
 mář, kupec; **n. extraneus** — po-
 domní o.; **n. vitrorum** — sklenář,
 o. se sklem
neophytus (i) — nově křtěný, novo-
 křtěnec
nescitur — neví se, nezná se (otec)
nobilis (e) — urozený, šlechtický,
 šlechtic, šlechtična
nodarius (ii) — knoflíkář
nodifex (*icis*) — knoflíkář
nodorum artifex (*icis*) — knoflíkář
nodularius (ii) — knoflíkář
nodulatus (a, um) — cípatý, s cípy
nodus (i) — uzel, knoflík; **n. metal-**
 licus — kovový k.
nomen (*inis*) — jméno (osobní, křest-
 ní); *in nomine* — ve jméně; **n.**
 et cognomen prolis et matris est
 verum et non fictum — osobní
 jméno i příjmení dítěte (neman-
 želského) i matky jest pravé, a
 nikoli smyšlené; **n. mortui** — j.
 zemřelého
non — ne, nikoli
norma (ae) — předpis, ustanovení;
 ad **normam** — podle předpisu;
 n. *sacrae matris ecclesiae* — p.
 církevní; *secundum normam* —
 podle předpisu
nota (ae) — poznámka, poznámená-
 ní, zápis; **n. baptizatorum** —
 zápis, matrika křestní; **n. copu-**
 latorum — z., m. sňatků; **n. mor-**
 tuorum — z., m. úmrtní
notarius (ii) — notář, písář; **n. cura-**
 tus — ustanovený notář; **n. epis-**
 copalis — biskupský n.; **n. pabuli**
 — pícní písář
november (bris) — listopad
noverca (ae) — macecha
nullus (a, um) — žádny
numeratio (onis) — počítání, očíslo-
 vání; **n. domorum** — o. domů
nummerus (i) — číslo, počet; **n. domus**
 — domovní číslo
nuntius (ii) — posel; **n. purgravii** —
 purkrabský holomek; **n. urbis** —
 městský p.
nuptiae (*arum*) — sňatek, svatba
ob — pro; **ob distantiam loci respec-**
 tivi parochi ex aqua infrascriptus
baptizavi — podepsaný pokřtil
 jsem N. pouze vodou pro vzdále-
 nost příslušného faráře
obierunt — zemřeli (y), zesnuli (y)
obit — zemřel (a), zesnul (a)
obire in Domino — zemříti, zesnouti
 v. Pánu
obstetrix (*icis*) — porodní bába, ba-
 bička
obtentus (a, um) — obdržený
october (bris) — říjen
oculista (ae) — oční lékař
oeconomia (ae) — hospodyně, šafář-
 ka, správcová
oeconomia (ae) — hospodářství
oeconomicus (i) — sedláč, zemědě-
 lec
oeconomus (i) — hospodář, šafář,
 správce; o. *ecclesiae* — kostelník
officialis (i) — úředník; o. *fessorum*
 — horní, důlní ú.; o. *militaris*
 — vojenský ú., důstojník, officír
oleator (oris) — olejník, olejovník
olim — druhdy, někdy, tehdy
ollator (oris) — hrnčíř
omulus viz *humulus*

- oneratorifex (icis) — nosič; o. cerevisiae — n. piva
 operarius (ii) — dělník, šafář; o. piscinarum — rybníkář
 operatrix (icis) — pracovnice; puel-la o. — děvče řemeslné
 opifex (icis) — dělník; o. fuiti — kotlář, pánevník; o. gladiorum — mečíř
 opilio (onis) — ovčák
 oppidum (i) — městys, městečko
 orbus (a) — sirotek
 ordinarius (a, um) — obyčejný, pravidelný, rádný
 ordo (inis) — řád; ordinis conventionalium sancti Francisci — z řádu konventuál sv. Františka, františkán; ordinis minoris — z řádu minoritů, minorita, františkán
 organista (ae) — varhaník
 organum (i) — varhany
 origo (inis) — původ, zrození
 ortundus (a, um) — pocházející, pošlý, rodilý
 ortulanus viz hortulanus
 ostiarius (ii) — vrátný, dveřník
 ovator (oris) — vaječník, obchodník s vejci
 ovum (i) — vejce
 ovilarius (ii) — ovčák
 ovilio (onis) — ovčák
 ovis (is) — ovce
 pabularius (ii) — pícník
 pabulum (i) — píce, obrok
 pagina (ae) — strana, stránka (v knize)
 pagulus (i) — víska, vesnička
 pagus (i) — ves, vesnice, dědina
 paiulus (i) — nosič; p. cerevisiae — nosič piva
 palangarius (ii) — šrotěř, ližník
 palliator (oris) — pláštňík
 pallium (ii) — plášt, pallium biskupské
 pannicida (ae) — kroječ sukna, postříhač
 panniculus (i) — hadr
 pannifex (icis) — soukeník
 pannirasor (oris) — postříhač suken
 pannirasorius (a, um) — postříhačský
 pannitonsor (oris) — postříhač
 pannum (i) — sukno
 papyriarius (ii) — výrobce papíru, dělník papírníký, papírník
 papyrianus (i) — papírník
 papyrifex (icis) — papírník
 papyrus (i) — papír
 parans (antis) — výrobce; p. crinalia — řešetář, sítař; p. crinalia — věnečník, čepčář; p. vitra — sklenář
 parator (oris) — výrobce, hotovitel; p. lagenarum — lahvíčník
 parens (entis) — rodič, rodička, otec, matka
 parentes (um) — rodiče
 parochia (ae) — fara, farnost, farní osada
 parochialis (e) — farní, farnostní
 parochianus (i) — farník, příslušník farnosti, farní osady
 parochus (i) — farář
 paroquiarius (ii) — parukář, kaderník
 paroquiarius (ii) — parukář
 partus (u) — porod
 pastor (oris) — pastýř, správce duchovní; p. animalium — pastýř dobytka, slouha; p. animarum — duchovní p.; p. anserum — husař; p. ovium — ovčák, p. oveček; p. pecorum — p. dobytka, slouha; p. porcorum — p. svíní, svíňák
 pastorida (ae) — pastýřka, slouhová
 pastoritus (a, um) — pastýřský, pastevcký
 pater (tris) — otec
 patrina (ae) — kmotra
 patrinus (i) — kmotř; patrini — kmotři
 patrocinium (ii) — ochrana, jméno (svatého, patrona)
 patruous (i) — strýc, bratr otcův
 pauper (eris) — chudý, poddaný
 pecten (inis) — hřeben
 pectenarius (ii) — hřebenář
 pectinator (oris) — hřebenář
 pectinifex (icis) — hřebenář
 pecunia (ae) — statek, jmění, peníze; p. capitalis — příhlavní
 pecus (ecoris) — dobytek
 pedestris (e) — pěši
 pellifex (icis) — koželuh; p. albus — jirchář; p. niger — koželuh
 pellio (onis) — kožešník
 penesticus (i) — hokynník, překupník, hokenník, hokynář
 penisticus viz penesticus
 peplator (oris) — závojník, rouškář
 per — skrze, přes

- perator** (oris) — tobolečník, taškář,
 braňář
perceptor (oris) — výběrčí, berník
peregrinus (a, um) — cizí, cizinec
pergamentista (ae) — pergameník
perillustris (e) — přejasný
pernicator (oris) — pernikář, caletník
persona (ae) — osoba; p. *nobilis* —
 urozená osoba, šlechtic
personaliter — osobně
pertinax (acis) — vytrvalý
pes (edis) — noha, stopa
pestilentia (ac) — mor
petellis (is) — dráb, pedel
pharmaceuticus (i) — lékárník
pharmacopaeus (i) — lékárník
pharmacopola (ae) — lékárník, ma-
 stičář, obchodník léky
phasianarius (ii) — bažantník
philistata (ae) — (městský) hlásný
ptysis (is) — souchotiny
physicus (i) — lékař
piciator (oris) — smolař
piciarius (ii) — pkelník, smolař
pictor (oris) — malíř, natěrač; p.
 virtuosus — m. umělecký; p. *ima-*
ginum — malíř obrazů.
pilearius (ii) — kloboučník
pileator (oris) — čepičník; p. *pavo-*
num — pávový kloboučník, šmu-
 kýř
pilio (onis) — kloboučník
piscator (oris) — rybář; p. *nunc*
 vero *mercator* — rybář, nyní pak
 kramář, obchodník
piscina (ae) — rybník
piscis (is) — ryba
pistor (oris) — pekař; p. *Dei* — p.
 Boží, p. hostí; p. *libi piperati* —
 p. pepřníků; p. *militaris* — p.
 vojenský; p. *molendino deser-*
viens — p. mlýnský
pixidarius (ii) — puškař
pixis (idis) — puška
placentarius (ii) — mazanečník
plantator (oris) — zahradník, štěpař
platea (ae) — náměstí
plaustrifex (icis) — kolář
pocillator (oris) — šenkéř; p. *cereris*
 — š. páleného; p. *cerevisiae* — š.
 pivá; p. *vini* — š. vína
polentarius (ii) — sladař, mlynář
 sladu
politor (oris) — brusič; p. *ensium*
 — b. mečů; p. *marmoris* — b.
 mramoru
- polymitarius** (ii) — tkadlec damašku
polymitator (oris) — tkadlec damaš-
 ku
ponderarius (ii) — vahař
ponderator (oris) — vahař, vážný
porcarius (ii) — pasák prasat, svíňák
porcus (i) — vepr, svinské pohlaví
porta (ae) — brána, vrata; p. *bur-*
gensis — městská brána
portarius (ii) — vrátný; p. *civitatis*
 městský branný
portator (oris) — nosič; p. *cereris* —
 nosič obilí; p. *cerevisiae* — n.
 piva
posamentarius (ii) — prýmkář
possessio (onis) — majetek, držba,
 vlastnictví
possessor (oris) — majitel, držitel,
 pán statku; p. *villae* — m. p.
 vesnice; p. *praedii* — p. popluž-
 ního dvora
possestrix (icis) — majitelka, drži-
 telka, paní
post — po;
posta (ae) — pošta
postama (ae) — pošta, poštovní
 úřad
posthumus (a, um) — pohrobek
practicator (oris) — pěstitel; p. *her-*
barum — zelinář
praeceptor (oris) — učitel, vychova-
 tel; p. *humaniorum* studiorum
 — u. gymnasiální; p. *puerorum*
 — u. chlapečů; p. *scholae* — škol-
 ní u.
praedium (ii) — poplužní dvůr
praedo (onis) — lupič
praefectus (i) — představený; p. *do-*
minii — hejtman panství; p. *ec-*
clesiae — p. církevní; p. *excubi-*
arum — strážmistr; p. *in domo*
castigationis — profous, p. káz-
 nice; p. *laborum* — dozorce nad
 pracemi; p. *mendicorum* — fojt
 žebráčků; p. *metallicorum* — perk-
 mistr; p. *montium* — správce,
 ředitel dolů; p. *montium supre-*
mus — vrchní správce dolů; p.
oeconomiae — hospodářský
 správce; p. *oeconomiae superior*
 — vrchní hospodářský správce;
 p. *piscium* — porybný, fišmistr;
 p. *postamiae* — poštímistr; p. *rei*
domesticae — hofmistr; p. *salis*
 — ředitel solnice; p. *silvarum* —
 lesmistr; p. *stabulis* — vrchní

- štolba, štolmistr; p. steurae — berní správec; p. tribunalum — berní správec; p. urbis — purkmistr; p. verediariorum — pošt-mistr; p. vigil — strážmistr; p. vigiliarum civicarum — velitel městské stráže
praemissis praemittendis (denuntiationibus) — po povinných ohláškách předchozích
praemissus (a, um) — předeslaný, předchozí, předeslý
praenobilis (e) — vysoce urozený
praeparans (tis) — přípravovatel; p. lanae — krumplér, vlnař
praeparator (oris) — přípravovatel; p. hordei tosti — sladomel, sladomelec; p. lanae — krumplér, vlnař
praesens (entis) — přítomný
praesentibus — v přítomnosti N.
praesentatus (a, um) — podán, podaný
praesentatio (onis) — podací, podání; **praesentatione** donatus — podaný (na faru)
praeses (idis) — předseda; p. directorii — předseda ředitelství (direktoria), vrchní ředitel
praestans (antis) — přednosta, ředitel
praestitus (a, um) — vykonaný
praetexta (ae) — stuha, stužka
praetor (oris) — přednosta, náměstek, správec
praeurbium (ii) — předhradí, předměstí
prandium (ii) — oběd, poledne
praxator viz **braxator**
praxatorius viz **braxatorius**
praxatura viz **braxatura**
pridie — den před tím
primas (atis) — primas, primátor
primator (oris) — primátor, primas
primogenitura (ae) — prvorodenství, primogenitura
primogenitus (a, um) — prvorodený, prvorodenec
primus (a, um) — první
princeps (ipis) — kníže
principalis (e) — hlavní, přední, nejstarší
principessa (ae) — princezna
prisilium (ii) — červené dřevo, bránské dřevo
privigna (ae) — pastorkyně, nevlastní dcera
privignus (i) — pastorek, nevlastní syn
pro — pro, za, na místo; **pro levante fuit** — na místě kmotra byl, kmotra zastoupil N.; p. tempore — toho času, na ten čas
proavia (ae) — prabába, prababička
proavus (i) — praděd, pradčeček
probus (a, um) — poctivý
proclamatio (onis) — ohláška, prohláška (snoubenců)
proclamatus (a, um) — ohlášený, prohlášený
procurator (oris) — prokurátor, právní zástupce; p. camerariorum — půhončí, starosta; p. citationis — poručník; p. regis — královský prokurátor; p. universitatis — univerzitní p.
professio (onis) — povolání, stav, řemeslo; **professionis suae** — svým povoláním, řemeslem
profugus (a, um) — zběhlý, zběh
proles (is) — potomek, potomstvo, dítě; p. militis — vojácké dítě; p. spuria — nemanželské dítě
promulgatio (onis) — ohláška, prohláška; **promulgationibus praemissionis una pro tribus** — po předchozích ohláškách jednou za třikrát
promulgatus (a, um) — ohlášený, prohlášený
promus (i) — klíčník, šafář, správce domu
propinuator (oris) — nájemce
propola (ae) — kramář, hokynář
proprietas (atis) — vlastnictví, majetek, jmění
proprius (a, um) — vlastní
proto notarius (ii) — nejvyšší písar, protonotář
proventus (us) — příjem, důchod
provisura (ae) — zaopatření sváostmi umírajících
provisorus (a, um) — zaopatřený sváostmi umírajících
publicus (a, um) — veřejný, obecní, zemský
pudicus (a, um) — stydlivý, poctivý
puella (ae) — dívka, děvče, panna; p. operatrix (icis) — děvče řemeslné
puer (eris) — chlapec, hoch; p. **pastorius** — pasák, pasáček
pullator (oris) — kurář, kuřetník, obchodník s drůbeží

- pulifex (icis) — krupník, krupář
 pulvinar (aris) — poduška, peřina,
 cicha
 pupillus (i) — sirotek
 puparius (ii) — loutečník, výrobce
 loutek
 purgator (oris) — čistič; p. camini
 — komínk
 purgravius (i) — purkrabí
 pyrobalerius viz *pyrobolarius*
 pyrobolarius (ii) — ohňostrůjce
 pyropolarius (ii) — brusič kamene
 pyrotechna (ae) — ohňostrůjce
 pyrotechnicus (i) — ohňostrůjce
 quaestor (oris) — pokladník
 qualitas (atis) — jakost, způsob; q.
 mortis — způsob, přičína smrti
 quod — poněvadž, že
 rasor (oris) — bradýř, holič, stříhač;
 rasor pannorum — postříhač su-
 ken
 rebellio (onis) — vzpoura, vzbouření,
 rebelie
 receptor (oris) — pokladník, výběr-
 čí; r. steurarum — berní
 rector (oris) — řídící, ředitel; r. iudi,
 scholae — řídící učitel; r. scho-
 larum — ředitel škol
 redditarius (ii) — důchodní
 reficiens (entis) — oprávce, správkář;
 r. tegularum — pokryvač
 regestum (i) — matrika, rejstřík
 regimen (inis) — řízení, vláda; r.
 aulicum — správa dvora; r. pe-
 destre — pěší pluk
 regimentum (i) — pluk; r. dymacho-
 rum — pěší p.
 regina (ae) — královna; r. coeli —
 k. nebeská
 registrum (i) — rejstra, rejstřík; r.
 imperiale — římská registratura;
 r. provinciae — dsky (deský) zem-
 ské
 regius (a, um) — královský
 relator (oris) — posel; r. ad tabulas
 p. k dskám zemským
 relictus (a, um) — pozůstatý, opuště-
 ný
 religio (onis) — náboženství; r. cat-
 holica aut aliena — n. katolické
 neb cizí, jiné
 renovator (oris) — oprávce, obnova-
 vatel; r. aestuariorum — opravo-
 vatel parních lázní; r. calceorum
 — prťák; r. sotularium — švec
 vetešník, refléř, leflíř, švec obuví
- vetešného; r. vestium — veteš-
 ník, správkář
 reparator (oris) — oprávce; r. plate-
 arum — dlaždič; r. tegularum in
 tectis — pokryvač
 repente — náhle, nečekaně, neočeká-
 vaně
 repentinus (a, um) — náhlý, nepřed-
 vídaný
 repertus (a, um) — nalezený, shleda-
 ný
 res (rei) — věc; r. domestica — ho-
 spodářství, správa domu
 reseda (ae) — reseda, rezetka; r. lute-
 ola — rýt obecný
 respectivus (a, um) — příslušný
 restarius (ii) — provazník
 restio (onis) — provazník
 retiarius (ii) — sítař
 reticulator (oris) — pletač; r. tibi-
 alium — punčochář
 reverendus (a, um) — důstojný; ad-
 modum r. — veledůstojný; reve-
 rendissimus — veledůstojný,
 nejdůstojnější
 revisor (oris) — dozorce, přehlížitel,
 revizor; r. in metallicis — horní
 dozorce; r. tabacae — d. nad ta-
 bákiem
 rex (regis) — král
 rhedarius (ii) — kočí
 rite — náležité, řádně
 romanus (a, um) — římský
 rotarius (ii) — kolář
 rotifex (icis) — kolář
 rotulifex (icis) — kolečník
 rugatrix (icis) — švadlí, vyšíváčka
 rusticus (a, um) — venkovský, sel-
 ský
 rusticus (i) — dědic, sedlák; r. origi-
 narius — dědic, sedlák prvně
 usedlý; r. liber — svobodník
 sacellanus (i) — kaplan
 sacer (cra, crum) — posvátný, za-
 svěcený, svatý
 sacerdos (otis) — kněz
 sacramentum (i) — svátost; sacra-
 mentis omnibus munitus, provi-
 sus — zaopatřený všemi svátostmi
 secretarius (ii) — kostelník
 sacrista (ae) — kostelník
 sacristanus (i) — kostelník
 sacrosanctus (a, um) — nejsvětější
 sal (alis) — sůl, solnice
 saliator (oris) — slanař, obchodník
 se solí

- salifer (erī) — slanář
 salinarius (ii) — solař
 salsamentarius (ii) — nasolovač, uze-
 nář
 samiator (oris) — puléř kamení
 sanctissimus (a, um) — nejsvětější
 sanctus (a, um) — svatý
 sandix (icis) — sušák, minium
 sapo (onis) — mýdlo
 saponarius (ii) — mydlář
 sapunista (ae) — mydlář
 sartor (oris) — krejčí; s. caligarum
 — kalhotník, k. kalhot
 sator (oris) — rozsévač, zahradník
 satrapa (ae) — dozorce; s. tabacae —
 tabační d.
 scabinus (i) — kmet, konšel; s. ter-
 rae — zemský k.
 scansor (oris) — důlní; s. molarum
 — mlýnský důlní
 schola (ae) — škola; scholae humani-
 ores — gymnasium
 scholarcha (ae) — učitel
 sclopetařius (ii) — puškař; s. aulicus
 — dvorní, komorní myslivec;
 sclopetum (i) — puška
 scorbutus (i) — skorbut, kurděje,
 rozklad krve
 scriba (ae) — písář; s. ad portam —
 p. u brány městské; s. ad telo-
 neum — celní, mýtní p.; s. anno-
 nae — obilní, obroční p.; s. civi-
 tatis — městský p.; s. communi-
 tatis — městanský, městský p.;
 s. contributionum — kontribuční,
 berní p.; s. culinae — kuchyňský
 p.; s. frumentarii — obroční p.,
 obročník; s. frumenti — obroční
 p.; s. in porta — braný p.; s.
 metallarius — horní p.; s. pisci-
 narum — rybníční p., porybný;
 s. postae — poštovní pomocník
 scribarius (ii) — prýmkař
 scrinarius (ii) — truhlář
 scrinium (ii) — skřín
 scriptor (oris) — písář
 scropha (ae) — svině
 sculptor (oris) — řezáč, řezbář, so-
 chař; s. iconum — řezáč obrazů;
 s. imaginum — řezbář, obrazník
 scultetus (i) — šoltys, představený,
 starosta
 sebum (i) — lůj
 secretarius (ii) — tajemník; s. regi-
 minis aulici et nuntiorum magister
 — t. dvorský a nejvyšší nad posly
- secundina (ae) — druhá kmota
 secundogenitura (ae) — druhoroden-
 ství, sekundogenitura
 secundogenitus (a, um) — druhoroden-
 stvý
 secundum — podle; s. normam —
 podle předpisu
 secundus (a, um) — druhý
 sella (ae) — židle, sedlo
 sellator (oris) — sedláč
 semirusticus (i) — půlláník, chalup-
 ník
 senator (oris) — městský radní
 senior (oris) — starší; s. civium —
 obecní starší; s. communitatis —
 obecní s.; s. fossorum, in metalli-
 cis — starší knap
 sepeliens (entis) — pohřbívající
 sepelire — pohřbiti
 sepelivit — pohřbil
 september (bris) — září
 septimana (ae) — týden
 sepultor (oris) — hrobař, hrobník
 sepultura (ae) — pohřeb; s. ecclesia-
 stica — církevní p.
 sepultus (a, um) — pohřbený
 serarius (ii) — zámečník
 serator (oris) — zámečník
 serifex (icis) — zámečník
 serrarius (ii) — pilář
 sertor (oris) — drovštěp
 servitium (ii) — služba, práce, po-
 vinnost
 servus (i) — sluha, dráb, služebník;
 s. a manu — osobní s.; s. a pedi-
 bus — lokaj; s. losungae — s.,
 bířic městského berňáho úřadu
 sessionatus (a, um) — usedlý
 seta (ae) — štětina, žíně
 setarius (ii) — kartáčník
 setibrator (oris) — kartáčník
 seu — neb, nebo, aneb
 sevum viz sebum
 sexus (us) — pohlaví
 sigillum (i) — pečeť, pečetidlo
 silva (ae) — les
 silvanus (i) — hajný, lesní
 silvarius (ii) — myslivec, lesní, lesník
 silligo (inis) — žito
 sine — bez; s. spe vitae — b. naděje
 života
 sive — neb, nebo, aneb
 smegma (atis) — mýdlo
 smigarius (ii) — mydlář
 smigatrix (icis) — mydlářka
 smigmator (oris) — mydlář

- socer (eri) — tchán
 socius (ii) — druh, tovaryš; s. lig-
 narii — t. tesařský; s. molitoris
 — mlynářský t.; s. murarii —
 zednický t.; s. pastoris ovium —
 pacholek ovčáký
 socrus (us) — tchýně
 solarius (ii) — prták, správkář
 solum — jen, jenom, pouze; s.
 ex aqua baptizatus — pokřtěný jen
 vodou (bez církevních obřadů)
 solvit — zaplatil
 soror (oris) — sestra; s. alienata —
 s. vyvěněná, věnem odbytá; s.
 non alienata — s. nevyvěněná; s.
 germana — vlastní s.
 sotulare (is) — střevíc, škorně, škor-
 bál, krbec
 specularius (ii) — brusič zrcadel,
 skla
 speculum (i) — zrcadlo
 spes (ei) — naděje
 spondista (ae) — lůžkař, postelník
 sponsa (ae) — snoubenka, nevěsta
 sponsus (i) — snoubenec, ženich
 spurius (a, um) — nemanželský, ba-
 stard
 stabularius (ii) — pacholek, kočí,
 vozka, postillion; s. civitatis —
 městský vozka
 stabulum (i) — stáj
 stannarius (ii) — cínař, konvář
 stannator (oris) — cínař, konvář
 stannifossor (oris) — horník (v cí-
 nových dolech)
 stannifusor (oris) — ciníř, cínař
 stanniliquator (oris) — šmelcíř cínu
 stannum (i) — cín
 statua (ae) — socha
 statuarius (ii) — sochař
 steura (ae) — berně, daň
 strator (oris) — odkladač; s. laterum
 — pokryvač; s. platearum —
 dlaždič; s. tegularum — pokry-
 vač; s. viarum — cestář
 strennuus (a, um) — statečný
 strigilis (is) — škrabadio, hřbílko
 strigillum (i) — kartáč
 structor (oris) — strůjce, stavitel; s.
 domorum — stavitel, vzdělavatel
 domů
 studiosus (i) — student
 studium (ii) — studie, studium; stu-
 dia humaniora — gymnasium
 subcantor (oris) — mladší učitel, zpě-
 vák
- subdapifer (eri) — podčeší, podtruk-
 sas
 subditela (ae) — poddanství
 subditus (a, um) — poddaný; s. cum
 descendentibus utriusque sexus —
 p. s potomky obojího pohlaví
 subemptor (oris) — litkupník, ob-
 chodní přísežný znalec; s. equorum
 — l. při trhu koní; s. lignorum
 — l. při trhu dříví; s. pecudum
 — obchodník s dobytkem
 sublimator (oris) — vinopal, palič-
 vína, lihovarník
 sublimatus (a, um) — pálený
 subses (edis) — podsedek
 subulcus (i) — pasák veprů, svinič-
 sviňák
 suburbium (ii) — předměstí
 sunt — jsou
 supelix (lectilis) — svrchky, svršky
 superior (oris) — vyšší; s. metallo-
 rum — perkmistr
 superstes (etis) — pozůstatý, sirotek
 supra — nad; supra N. caeremoniae
 sunt adimpleteae — nad N. dopl-
 něny byly církevní obřady (křtu)
 supremus (a, um) — nejvyšší
 tutor (oris) — sešivač, švec; s. corii
 — sešivač koží; s. pellifex — švec,
 sešivač kožešin; s. sotularium —
 švec, sešivač škorní, škarbalů; s.
 veterum indumentorum — veteš-
 ník, prták
 suus (a, um) — svůj
 syndicus (i) — syndik, městský písář;
 s. actualis — nynější městský pí-
 sař; s. magistratus — městský
 syndik
 synergos — pomocník, tovaryš
 sypnunculus (i) — rúrmistr, rourník,
 rourař
 sythopola (ae) — pravovárečník
 tabaca (ae) — tabák
 tabellarius (ii) — písář, účetní
 tabellio (onis) — písář, veřejný notář;
 t. curiae — radní písář
 taberna (ae) — krčma
 tabernarius (ii) — krčmář, šenkér
 tabernator (oris) — krčmář, šenkér
 tabes (is) — porušení, vysíčání, mor;
 tabes dorsalis — vysíčání míchy
 tabula (ae) — deska, stůl
 tabulae (arum) — dsky, desky; t.
 terrae — d. zemské
 tabularius (ii) — stolař, truhlář
 taxillator (oris) — kostečník, kostkář

- tector (*oris*) — pokryvač
 tectum (i) — střecha
 tegula (ae) — cihla, taška
 tegularius (ii) — cihlář
 tela (ae) — plátno
 telatextor (*oris*) — tkadlec pláten
 telator (*oris*) — pláteník
 teleonarius viz *telonarius*
telonarius (ii) — celník, celní úředník
telonarius (ii) — celník, mýtný
teloneum (i) — mýto, clo
templum (i) — svatyně, kostel, chrám
tempore — za času; *pro tempore* — na ten čas, toho času
tempus (*oris*) — čas, doba
terrigena (ae) — zeman, obyvatel
territorium (ii) — území; *t. filiale* — filiální ú., ú. filiálního kostela
tertiogenitura (ae) — třetirozenství, tertiogenitura
tertiogenitus (a, um) — třetirozený, třetirozenec
tertius (a, um) — třetí
testimonium (ii) — svědectví, vysvědčení; *t. conservo a parocho sponsi trinae promulgationis* — chovám vysvědčení ženichova faráře o trojích ohláškách
testis (is) — svědek, kmotr, svědkyně, kmotra; *tes requisiti* — vyžádaní svědkové
testor (*ari*) — svědčím, dosvědčuju
textor (*oris*) — tkadlec; *t. culcitorum, pulvinarium* — *t. cíchař*; *t. scriarius* — prýmkář; *t. telae* — tkadlec, snovač plátna, pláteník
theologia (ae) — bohosloví
theologus (i) — bohoslovec
thori legitimi — z lože manželského; *t. illegitimi* — z l. nemanželského
thorifex (*icis*) — platinér
thorus (i) — lože
thusis (is) — kašel
tibiale (is) — punčocha
tibialarius (ii) — punčochář
tibialifex (*icis*) — punčochář
tibialista (ae) — punčochář
tibialium conficiens, fabricans — punčochář
tibicen (*inis*) — pištec, hudebník
tibicina viz *tubicina*
tibicina viz *tubicina*
tinctor (*oris*) — barvíř
tinctorius (a, um) — barvířský
tiro (*onis*) — nováček, učedník, učeň
tomus (i) — svazek
tonstor (*oris*) — stříhač; *t. barbae* — bradyř, holič; *t. pannorum* — postríhač
tormentorius (ii) — puškař, ljeuc kusů, děl
tornarius (ii) — soustružník; *t. scutellarum* — řezáč míš
tornator (*oris*) — soustružník
torneator (*oris*) — soustružník
traha (ae) — brzda vozová; *traha oppressus* — brzdou uvláčen
transfugus (a, um) — zběhlý, zběh
trapezita (ae) — šatník
tres (trium, tribus) — tři
tributarius (ii) — výběrčí daně, úroční
tricesimator (*oris*) — výběrčí berní, berní
trigemini (*orum*) — trojčata
trigeminus (a, um) — trojče
trinus (a, um) — trojí
tritor (*oris*) — mlátec
tubicen (*inis*) — trubač; *t. ad portam* — hlásný
tubicena (ae) — trubač; *t. regis* — královský t.
tunc — tehdy; *t. temporis* — tehdy, tehdejšího času
tutela (ae) — poručnictví; *sub tutela* — pod poručnictvím, ochranou
tutor (*oris*) — poručník, ochránce
tympanista (ae) — bubeník, tympanista
tympanontriva (ae) — bubeník, tympanista
typographus (i) — sazeč, knihtiskař
tyro viz *tiro*
ultimus (a, um) — poslední
unctio (*onis*) — pomazání; *extrema unctione unxit* — posledním pomazáním pomazal
unctus (a, um) — pomazaný; *ultimate extrema* — posledně p.
unio (*onis*) — spolek
universitas (*atis*) — universita
unus (a, um) — jeden
urbs (*urbis*) — město
ustor (*oris*) — palič; *u. faecum* — vinopal; *u. vini sublimati* — vínopal
uterque (utraque, utrumque) — oba,

každý z obou; u. liber —oba svobodní
uxor (oris) — manželka; u. sartoris — m. krejčího, krejčová; u. sutoris — m. ševce, ševcová
uxoratus (a, um) — ženatý, vdaná
vagabundus (a, um) — toulavý, potulný, tulák
vaginator (oris) — pochvář, pošvář
vagus (i) — pobuda
variola (ae) — neštovice
vasator (oris) — šrotér, skladčí, postiháč, ližník
vectigal (is) — poplatek, clo, mýto
vectigalarius (ii) — mýtný, celník
vector (oris) — vozka, vozataj, forman
vedovus viz **viduus**
vehicularius (ii) — kolář
venator (oris) — myslivec, lovčí, fořt, lovec
vendens (entis) — prodavač; v. aleca — herynkář, herynečník
vendoritus (oris) — prodavač; v. cultellorum — p. nožů, nožíř; v. iconum, imaginum — obchodník s obraby; v. librorum — p. knih
venerabilis (e) — ctihodný
veredarius (ii) — kurýr, postillion, poštovní zřízenec
verus (a, um) — pravý, pravdivý
vespilio viz **vespillo**
vespillo (onis) — hrobař, hrobník
vestiarius (ii) — obchodník s šatstvem
vestis (is) — šat
veteramentarius (ii) — správkář pávní
veteranus (a, um) — starý, vysloužilý, vysloužilec
vetula (ae) — stařena, bába
vetus (eris) — starý
vexillarius (ii) — praporčík, fendrych
 vexillifer (eri) — praporčík, fendrych, praporečník
via (ae) — cesta, silnice
vicarius (ii) — vikář; v. foraneus — venkovský v.; v. tractus N. — v. N. okrsku
viceparochus (i) — místofarář, zástupce faráře
vice, vices — na místo, za (někoho); cuius vices supplevit — jež zaštoupil; vices eius — zaň
vicina (ae) — sousedka
vicinus (us) — sousedství, sousedstvo
vicini (orum) — sousedé
vicinia (ac) — sousedství
vicinus (a, um) — sousední, soused
vidi — viděl jsem; v. in canonica visitatione — při kanonické visitaci jsem viděl
vidua (ae) — vdova; v. derelicta — pozůstalá v.; v. superstes — postalá v.
viduatus (a, um) — ovdovělý
viduatus (us) — vdovství, vдовectví
viduus (i) — v dovec
victor (oris) — košíkář
vigil (ilis) — strážný, stráž; v. in turri — hlásný; v. nocturnus — ponocný
vigilia (ae) — bdění, hlídka, stráž, vigiliie, den před svátkem
villa (ae) — ves, vesnice
villanus (i) — vesničan
villicus (i) — vlaďka, správce, purkrabí, Šafář
vinarius (ii) — vinářník, obchodník s vínem
vinctor (oris) — bečvář, bednář
vinculum (i) — pouto, svazek; v. matrimonii — p., e. manželský
vinea (ae) — vinice
vinitor (oris) — vinař
vinopola (ae) — vinářník, obchodník s vínem
vinum (i) — víno; v. sublimatum — pálené
vir (viri) — muž
virgo (inis) — panna; cum virgine — s pannou; cum honesta pariter virgine — se stejně poctivou pannou
virtuosus (a, um) — umělecký
visitatio (onis) — navštívění, návštěva, visitace; v. canonica — kanonická visitace
visitator (oris) — dozorce; v. aquae — d. vodovodu; v. generalis — generální visitátor
vita (ae) — život
vitalitium (ii) — věno
vitor (oris) — košíkář
vitrarius (ii) — sklenář
vitreator (oris) — sklenář
vitriarius (ii) — sklenář
vitriator (oris) — sklenář
vitricus (i) — otčím
vitrofex (icis) — sklař

vitrum (i) — sklo, křištál	xenodochium (ii) — špitál, chudobinec
vladico (onis) — vladyla	
voluntas (atis) — vůle; v. bona — dobrá vůle, úpis, postupní listina	xylographus (i) — řezák do dřeva
vulgo — obecně, lidově, jak se říká	zonarius (ii) — pasíř

zythopola (ae) — výčepník

Zprávy.

Jubilea. Na zámku Hluboké n. Vlt. oslaveny 30. října 1932 v užším kruhu rodovém, ale za vděčné účasti celé české veřejnosti 70. narozeniny význačného politika, hospodářského a kulturního pracovníka JUDr. Bedřicha Schwarzenberga, pravnuka polního maršála Karla knížete ze Schwarzenbergu, vítěze nad Napoleonem u Lipska, a mladšího syna předního českého politika téhož jména z bojů státoprávních. Narozen 1862 na Vorlídce, maturoval na akademickém gymnasiu v Praze, kdež na české universitě již 27. července 1886 dosáhl hodnosti doktora práv. Záhy věnoval se činnosti veřejné, stal se starostou hospodářského spolku v Milevsku, místostarostou Národní jednoty pošumavské a předsedou jejího odboru zemědělského — svolával a řídil schůze, jimiž přičinovával k povznesení zemědělského lidu. Už 1886 byl protektorem průmyslové výstavy v Táboře, jako předseda kuratoria rolnické a lesnické školy v Písku získal si velkých zásluh o naše odborné zemědělské školství. Od r. 1891 byl předsedou Ústř. hospodářské společnosti, od r. 1909 presidentem Zemědělské rady pro Čechy, ve kteréto funkci setrval až do nedávné doby. Po desítiletí byl okresním starostou v Milevsku, Mirovicích a Písku. Okresní nemocnice v Písku r. 1908 moderně zbudovaná, jest trvalým pomníkem jubilantova úspěšného působení. Na kolbiště politické vstoupil Dr. Bedřich kníže Schwarzenberg již roku 1893, kdy byl poslancem světenského velkostatku na snemu krále Českého. R. 1895 byl na radu říšskou vyslán ještě kurií velkostatkářskou, ale již o dvě léta později vstoupil na půdu vídeňského parlamentu jako poslanec za Č. Budějovice, když byl skvěle zvítězil nad protikandidátem Wunderlichem. Rovněž tak byl zvolen r. 1911 proti soc.-demokr. kandidátu K. Vaňkovi. R. 1907 Dr. Bedřich Schwarzenberg povolán do pánské sněmovny. Pro spravedlivé, konciliantní jednání, otevřené přiznání k českému národu a jeho státnímu právu získal si ve svém politickém působení lásku a úctu celého vlastenecky citícího českého národa stejně, jako jeho zvěčnělý otec kníže Karel. Na tomto místě však zvláště vzpomínáme jubilantova působení kulturního, jež vyvíjel netoliko ve funkci předsedy místního osvětového sboru v Březnici, nýbrž na místě celonárodního významu jako předseda správního výboru Národního Muzea v Praze. Tu i všude, kam v důsledku svých vzácných schopností byl postaven, získal si zásluh velkých a neocenitelných, a jestliže také neušel nespravedlivě raněním ostařeným, hlasy českého tisku nejrůznějšího zabarvení v den 70. narozenin Dra Bedřicha Schwarzenberga sklonily se před zásluhami tohoto šlechetného muže, jenž jest »rodem vysoký šlechtic, chováním vzácný demokrat«. — Šedesát let života dovršil dne 27. listopadu vynikající český historik, vládní rada Ph. Dr. Jan Bedřich Novák, ředitel Českého zemského archivu a Státního ústavu historického, generální sekretář České akademie věd a umění. Narozen na Orlíku r. 1872 jako syn vychovatele knížat ze Schwarzenbergu, čerpal z tamního historického ovzduší již v mládí lásku k dějinám. Studoval v Praze gymnázium, a na české universitě historii, stal se řádným členem ústavu pro rak. dějezgypt, vykonal řadu studijních cest do ciziny, a po třech letech služby při universitní knihovně pražské vstoupil r. 1900 do Českého zemského archivu, jehož se stal r. 1916 ředitelem. Od několika let jest též ředitelem Státního historického ústavu a generálním tajemníkem České Akademie věd a umění, jejímž členem se stal již r. 1907. Jeho díla historická jsou

četná, hlavně na poli vydavatelském a v oboru dějepisné kritiky. Připomínám jen podrobnou edici dvou dílů *S něm ū českých a Formuláře* biskupa Tobiáše z Bechyně, jež vyšly samostatně vedle četných pojednání ve vědeckých časopisech doma i v cizině. Rodopisného úseku dotýká se jeho edice dopisů a výstižná karakteristika polního maršála knížete Karla ze Schwarzenberku (1913) a biografická črta o synu téhož Bedřichovi, zv. posledním lancknechte (1925). Zemský archiv moderně vybavil, což nejlépe dosvědčí četní rodopisci tam badající, a úsilí jubilantovu, jemuž jistě všichni přejí mnoho zdraví do dalsích desítek let, jest děkovati, že Zemskému archivu se dostalo nové, účelné budovy na Letenské pláni. K jubileu vl. rady Dr. Nováka vydána zdařilá medaile pamětní, dílo pref. Šejnošta.

Z křestních matrik Chotovinských podávám tuto několik zápisů o křtech dětí z rodin šlechtických, především z rodiny Václava Vojtěcha Maxmiliána Vratislava z Mitrovic:

- 1670, VIII. 28. narozen a pokřtěn o 4 hod. odp. *Juanus Augustinus*, syn otce Václava Vojt. Maxm. *Vratislava z Mitrovic* a matky Veroniky Johanny Františky z Říčan. Kmotři: Jiří Zamra a Jiří Prášek, poddaní; paní Anna Polexina Častolárová z Velenic. Křtil *P. Vitalis a S. Viliairo Augustinus Discalceatus* (administrátor v Chotovinách, psal matriky česky).
- 1671, XI. 13. pokřtěna *Kunigunda Anna Johanna*, dcera těchže rodičů. Kmotrami stálý Petrina Dorothea Kunigunda z Říčan, roz. z Hodějova Kateřina Johanna Paradisová; Johanna Anna z Říčan roz. Chobotská; Anna Alena Vratislavová roz. z Lažan. Kmotři: Jan Maxim. z Talmberku, Petr Vilím z Říčan, Adam Tobiáš Bechyně z Lažan.
- 1672, XI. 11. narozena a 13. před půlnocí pokřtěna *Terezie Ludmila*, dcera těchže rodičů. Kmotry: Eva z Talmberku, Ludmila z Talmberku ze Šejnova; Kmotři: Petr z Říčan, František Morel z Letina z Rožemberku, Jenšík z Vraskovic.
- 1674, I. 6. narozena a 7. jo 2. hod. v noci pokřtěna *Barbora Františka*, dcera těchže rodičů. Kmota a Kmotry: Vilém Václav Frant. z Talmberka a Prčic, Františka Johanna z Talmberka, roz. Vratislavka z Mitrovic. X., 13. narozena a 16. pokřtěna o 11. hod. dop. dcera těchže rodičů *Felicitas Lucie*. Kmotři: Eva z Talmberka, roz. Malonická z Wittenberku; Dorota Kunigunda z Říčan, roz. z Hodějova; Ludm. Benigna Chobotská z Vostředu; Petr Lad. Arnošt Vratislav z Mitrovic a na Mitrovickách; Adam Václav Vrchotický z Loutkova.
- 1676, I., 21. narozena mezi 2—3 hod. ranní *Renata Anežka*, dcera těchže rodičů. Km.: panny slečny Salomena Veronika Rozalie a Anna Ludmila Rosina Vratislavky z Mitrovic; Jan Vojt. st. Vratislav z M., Adam von Oppl und Gross-Petersdorf, sl. regimentu hr. z Kounic nařízený regimentmajstr, Jindř. Ferd. Leop. Vratislav z M.
- 1677, V., 20. narodil se o 4 h ráno ve znamení skopce a pokřtěn 26. o 10 h dop. *Jan Adam Bernard*, syn těchže rodičů. Km.: Ferdinand František hr. z Vrbty, Jiří Rudolf ml. sv. p. z Gerštorfu (ze Slezska), Dorota Kunigunda z Říčan, roz. z Hodějova.
- 1679, —, 21. narozena a 23. křtěna dcera těchže rodičů *Magdalena Praxedis*. Km.: Eva z Talmberka, roz. Malovcová z Chýnova a víntrberku, Dorota K. z Říčan, roz. z Hodějova, Anežka Margareta Lokova, roz. Malovka z Malovic; Heřm. Václ. Černin z Chudenic, hr. sv. ř. ř., cís. skut. komorník; Krištof Karel Přehořovský z Kasejovic; cís. rada dvorského a komorního soudu.
- 1680, X., 21., »1 hodinu s půlnoci Pán Bůh všemohoucí spomocníkem býti ráčil ur. paní Veronice Františce Vratislavové roz. z Říčan a jí z manž. klože synáčka dátí ráčil, kterej v mdlobě postaven jsouc, hned pokřtěn a

František Antonín nazván byl, a hned téhož dne s večera skonal a s anděli svatými své bydlo a dědictví přijal.«

1681, X., 23. — Kateřina, otec Václav *Vratislav z Mitrovic*. Km.: paní Františka Stahlenberková, pí Felicitas *Vratislavová z M* a její dc. panna Regina V. z M., p. Hans Girk *Dohalský z Volechovic*.

1688, IV., 11. stáli kmotry dítěti Zikmundovi, synu chotovinského správce Daniela *Saglera* a Kateřiny: vys. ur. Zikm. Karel *Stařinský z Libštejna*, Jan *Sádlo z Vražného* a Rosina hraběnka *z Ladrone*.

VIII., 6. pokřtěn Jan Paris Honorius, syn Ferdinanda Filipa hraběte a Anny Terezie hraběnky *z Ladrone*. Km.: Kar. Zikm. *Stařinský z Libštejna*, Jan Maxim. *z Talmberku*, Ludmila *Stařinská* roz. (Maternová) *z Květnice*.

1689, XII., 25. »Okřtěno jest té samé děťátko František Antonín Josef, pantátka J. M. vys. ur. pan Ferd. Filip hr. *z Ladrone*, pán na Červ. Záhoří, pí máma J. M. vys. ur. paní Anna Terezie hr. *z Ladrone*, roz. de Sonau.

Dr. Vinc. Oehm.

Jan Petr hrabě Straka z Nedabylic, zakladatel známé studentské nadace pro potomky starých českých rodů šlechtických, jenž zemřel v Libčanech na Královéhradecku 28. září 1720, pochován byl tamže v románském kostele. Nad jeho rovem r. 1746 zřízený náhrobek, dílo Braunovy školy sochařské, byl letošního roku opraven, při čemž za obrazem hl. oltáře odkryta cenná barokní freska.

Vládykové z Kojetic na Moravě měli ve znaku vzlétajícího holuba, tedy nikoliv orlici! Klenot byl vejčitý předmět (na příč položený) a na tomto dvě vedle sebe stojící, cimbuřím zdobené hradní věže, mezi kterými vyhlédá týž (ale nerozkřídlený) holub. Tak lze spatřiti na krásně provedeném náhrobnku Kateřiny z Kojetic, manželky r. 1486 zemřelého a v Drosendorfu (v Dol. Rakousích) pochovaného Osvalda z Eitzinku. Táz Kateřina byla dcerou Přecha z Kojetic a Johanky z Boskovic (znaku hřebene). Jelikož moravští vládykové z Lovčovic, z Bačkovic (u Jemnice) a z Police (u Jemnice) byly stejného původu (viz Staromor. rodové 164), mají totožný znak jako vládyky z Kojetic. Podle zvyklostí býval holub bílý (stříbrný) na modrému poli.

J. Pilnáček.

Byl Bedřich Veliký rodem Němec? V letošním ročníku »Deutsch-Französische Rundschau« je obsažena m. j. také studie známého genealoga Otty Forst-Battaglia o předcích Bedřicha Velikého. Pisatel vysvětluje lásku tohoto panovníka k francouzské kultuře a všemu francouzskému tím, že v jeho žilách kolovalo více krve francouzské než německé. Sleduje-li se totiž přesně jeho vývod, je viděti, že v páté generaci nazpět z osmnácti předků je pouze polovička německého původu. Ostatní jsou: Angličan, Dánka, dva Nizozemčané a pět Francouzů. V šesté generaci je poměr Němců k Francouzům jedenáct ke třiceti pěti, v sedmém dvaadvacet ke šedesáti třem, v osmé čtyřicet osm ke sto sedmnácti. V deváté generaci je sedmdesát devět Němců, čtyři Nizozemci, Dán a dva Angličané, šest Slovanů, a to: dva Čechové a čtyři Poláci, sedm Skotů a devadesát devět Románů, z nich devadesát sedm Francouzů, Ital a Španěl. V jedenácté generaci je počet předků francouzských proti německým dokonce trojnásobný.

L. Mašínová.

Vymřelý starobylý rod. Mladoboleslavské »České Listy« přinesly v listopadu 1932 tuto zprávu: »V Zásadě zemřel hostinský František Sourek, jímž vymřel po meči starobylý horský rod. Sourkové bývali rychtáři zásadskými a věrnými činovníky majitelů panství Návarovského. Rod tento trval staletí. Předek zemřulého založil na památku svého zachránění od lupičů r. 1749 kapli sv. Prokopa v Zásadě, která stojí až po naše dny. Členové tohoto rodu byli lidmi svobodnými a bývali průvodci do bojů a cizích zemí rytířů Návarovských. Dle staré tradice zúčastnili se i tažení do Svaté země v Družině Kryšto-

fa Haranta, což ovšem by historicky zcela nesouhlasilo, ale přes to byl to rod pozoruhodný a na své doby vzdělaný a český. Poslední potomek tohoto starobylého rodu umíral v 48 letech po strastiplném životě. Rod Šourků-rychtářů a býv. rytířský rod Pechů z Krásné Hory byly nejstaršími českými rodinami na Železnobrodsku, které mohly prokázati svůj původ a po staletí jdoucí rodokmen. Škoda, že oba rody nevedly kronik o svých dobách, neboť by byly cenným příspěvkem k naší historii. Rovněž velmi staré rody jsou Ježků a Berků na Železnobrodsku usazené. Lehké odpočinutí dejz o Pane všem příslušníkům tohoto starého rodu a světlo věčné ať jim svítí!« Šfrk.

K historii rodu Kočkova a Žížkova v Drahotěšicích. Uvedl jsem již v tomto časopise několik příkladů z doby ustalování příjmení selských rodů na Třeboňsku, abych upozornil na potíže genealogického bedáni a případně někomu, kdo by mohl použít a potřeboval právě těchto mých příležitostně nalezených dat, ušetřil pracné hledání.

Kočka. Jméno, které se v této vsi vyskytuje od pradávna. Dostalo se ho každému dočasnemu držiteli gruntu, nyní č. p. 2, v Drahotěšicích. V 17. století, kdy máme poměrně již dosti zpráv, podělil tento grunt bohatý počet lidí, kteří se po marných pokusech hospodaření vzdali, svým jménem. Poněkud déle drží tento grunt potomstvo jakéhosi Tomáše Kováře, příštěho ze vsi Lišnice, který se ujal tohoto gruntu 8. I. 1721. V gruntovních knihách je v následujících létech uváděn jménem Kočka, jinak Martínek, v matrikách však jen jménem Kočka. Na původní jeho jméno Kovář se zapomíná docela. Synovi jeho Jiříkovi, nar. r. 1723, který se ujmá hospodářství r. 1743, se říká již jenom Kočka, v gruntovních knihách ještě Martínek. Toto jméno (Martínek) pocházelo od jednoho z dřívějších držitelů statku a dostalo se těmto proto, že bylo napsáno v gruntovní knize a úředník zápis provádějící je měl před očima. Synovi tohoto Jiříka Tomášovi už zůstává příjmení Kočka samojediné. Tento se nar. 1741, oženil se 18. XI. 1764 s Kateřinou Filipovou z Neplachova, zemřel 24. V. 1805. Hospodařil od r. 1764 do 1792. Po něm se dostává statek do držení Vonešova rodu, dává mu také, ne však na trvalo své jméno. Je to věno dcery Tomášovy Marianny, roz. 1773. Syn Tomáše Kočky Vojtěch (roz. 1764) oženil se r. 1791 s Kateřinou Jabůrkovou. Další děti Tomášovy: Jan nar. 1774, Anna 1782.

Žížka. Jméno, které se vyskytuje v Drahotěšicích již od 15. stol. (1490). Bylo zase spjato nerozlučně se statkem, dostalo se ho každému dočasnemu držiteli, kterých se vystřídalo na něm v 17. stol. celá řada, aniž by statek byl v některém rodě se udržel přes jednu či dvě generace. Trvale dostává se ho r. 1700 Vojtěchovi synu po † Janovi Hájekem z Neplachova, který se od této doby píše vždy jenom Žížka a jest tak zakladatelem úzasně rozvětveného rodu, který žije nejen v této vsi ještě dnes, nýbrž snad ve všech dílech světa, zejména v Spoj. Státech Sev. Ameriky. Vojtěch oženil se s Žofií, s níž měl 5 dětí: Alžbětu nar. 1699, Annu 1701, Barborku 1707, Kateřinu 1709, Václava 1710. Alžběta vdalala se za Jiříka Voneše. Václav jako jediný syn zdědil grunt, oženiv se r. 1733 s Annou měl 4 děti: Mariannu nar. 1733, Tomáše 1735, Kateřinu 1736, Barborku 1743. Z těchto převzal hospodářství Tomáš, který s ženou Kateřinou měl děti: Mariannu 1759, Matěje 1762, Jana 1767, Alžbětu 1772, Bartoloměje 1778. Z těchto zdědil statek Matěj, který se r. 1785 oženil s Kateřinou Pávkovou z Vitina, z jejich osmi dětí (Marianna 1787, Eva 1793, Antonín 1794, Jan 1796, Václav 1799, Anna 1802, František 1806, Kateřina r. 1807) převzal statek Václav, aby jej zachoval ve svém rodu až do dnešní doby, zatím co jeho bratr Antonín stal se profesorem na universitě v Praze, nabyy tak výborného postavení, jako podobně ostatní jeho sourozenci a jejich nesčetné potomstvo. Dnes žijí nesčetní potomci tohoto rodu ve velkém množství roztroušeni po celé republice ale i celé zeměkouli. Tyto řádky jím mají, dostanou-li se jím do rukou, podatí obraz vývoje jejich rodu.

Dr. Jos. J. Voneš.

Vše kryje opona... Tak nadepsala pí L. Mašínová, učitelka v Lázn. Bělohradě, v červenci 1932 v »Riegrové kraji« otištěný svůj feuilleton. Vycházejí od veršů Jana Rokyty »Neznámým předkům«, lituje, že »jsou celkem řídké rodiny, které mají víc než nějakou skoupou poznámkou na sezloutlých listech staré bible nebo modlitební knihy«. Navazuje na rodopisné tradice, horlivě peštované u evangelíků, a dodává: »Je v tom opravdu kus lidské tragiky, že tak rychle mizí paměť člověka s tváře země, na které se lopotil — je v tom tragika zemřelých, u živých pak jakási rodinná lehkomylost, což si nikdo nepomyslí, jakou skvělou výchovu, nenásilnou, takřka samočinnou, znamená pro jeho děti, vnuky a pravnuky, zůstane-li jim zachována paměť na předky, kteří slí čestné životem, kteří projevovali pevnost charakterů v pokušení, v nějakých svízelých okolnostech nebo prostě v zápase o denní chléb, v každodenném tichém hrdinství pocitě práce? Nebylo by leckteré dnešní zhýčkané řízení důrazným momentem, kdyby podrobně znala, jak plně, krásně, plodně žila její prabába v poměrech tisíckrát obtížnějších?« Nestačí postavit památník nad ostatky zemřelých, položiti k nim o Dušickách věnec — třeba též pamatovati, »aby něco z jejich ducha zůstalo zachováno, aby o nich zaznamenali do rodinnej kroniky několik teplých slov o jejich osudu, vlastnosti, zásluhách o rodinu, obec, vlast!« Kritisuje nyní módní obyčeji, jenž zanedbává památku předků a píše »o těch, kdo právě do života vstupují — píše denník dítěte od jeho prvního výkřiku«. Třebas věc není bez významu, přece vede k výstřelkům. A konstatuјí, že v našich rodinách zájem rodopisný je v rozmanitých vrstvách společenských, vybízí k vedení rodinných kronik, aby jejich potomci někdy nemusili naříkat, jako lká ve zmíněné básni Rokyty:

»Syn plebejského rodu neznám ani jmen,
jež za předky bych volal v minulosti lesy —
vše nenávratně padlo zapomnění v plen:
tvář, jméno, osud, vše, co bylo kdys a kdes.

— — — — —
Syn plebejského rodu marně hledím zpět
a ve tmě darmo pátrám po praotců tvářích —
ptám bez odpovědi se, jaký byl jich svět
a jakým bohům nesli oběť na oltářích ...«

Ms.

Křest, sňatek a úmrtí jsou nejvýznačnější tři mezníky v životě jednotlivcově, a zápisu o nich v matrikách bývají nejen časově nýbrž i místně často tak od sebe vzdáleny, že v nejednom případě rodopisec jich pro určitou osobu neshledá vůbec, nebo jen s velkými nesnázemi. Narození (křest) nebo sňatek a úmrtí v témež dni zajisté není žádnou vzácností, ale jistě zjevem řídkým jest případ, aby jedna a taž osoba v týž den se dala pokřtiti, oddati a zemřela. Učnil tak letos krejčovský mistr Pavic ve Varazdině; na smrtelném loži dal se katolickým knězem pokřtiti, oddati a ještě též noci zemřel. (Nár. Politika, 25. XI. 1932).

Karel Lipenský. Před několika lety u jedné ženy v Lipníku n. Bečv. byl odložen chlapeček, jenž nyní umístěn v sirotčinci: město Lipník přijalo kmotroství nad chlapcem, jemuž říkají nyní Karel, a soud požádán, aby z úřední moci dáno mu bylo příjmení »Lipenský« po městu, kde byl neznámou svou matkou odložen. Městská rada v Lipníku se obrací nyní k veřejnosti, jm. farním úřadům, aby se podle matrik pátralo po původu tohoto dítěte, jež prý bylo pokřtěno. Tolik podle zpráv denních listů z 30. listopadu 1932 — dodáváme: kterak pátrati v matrikách, když v provolání není uvedeno přesné datum, kdy bylo dítě odloženo? »Před několika lety« je vymezení příliš neurčité.

Americké dědictví. A. Schreiner, m. strážník v Dolním Jiřetíně čp. 191, inserty v novinách (N. Pol. 15. XI. 1932) slibuje odměnu 10.000 Kč pro případ

vydobytí dědictví tomu, kdo mu dodá starší časopis, asi od r. 1904, v němž uverejněno bylo oznámení, že americký Čech Václav Vostatek odkazuje na čp. 5 v Lubné u Rakovníka as 52 milionů dolarů. Snad by stačilo prohlédnouti ročníky pražských úředních novin z té doby — je to školský příklad, jak rádná, rodopisná evidence rodů může mít i velmi značnou cenu praktickou.

Literatura.

Stamtabl over Slaegten Schaffalitzky de Muckadell alias Pšovlcký von Mukodél vydal Carl Adolph Baron Schaffalitzky de Muckadell. Litografie, 1 list. (Kodaň) 1932.

Doposud v Dánsku žijící rodina Schaffalitzky-ch de Muckadell, původně Pšovlckých z Mukodél, pověřila mne vypracováním její nejstarší genealogie a historie, neboť rodině nebylo zcela nic známo od té doby, co její předkové opustili Moravu okolo konce 16. století. Na základě mého elaborátu vydal Karel A. Sch. de M. úplný rodokmen celé rodiny, připojiv ke starší části také genealogii jdoucí až do nynější doby, a to všech větví, totiž svob. pánu (Baron, Friherre), jakož i hrabat (Greve, Lensgreve), z nichž celkem žije doposud v Dánsku okolo 30 členů.

Velká škoda jest, že rodina prozatím nerozhodla se vydati obšírné, prameny doložené dílo, neboť vydaný rodokmen, byť by byl přehledný, přece neobsahuje ono množství i pro nás zajímavých dat, která lze nalézt i v mému elaborátu, tak i v rodinném archivu. Proto pokládáme za vhodné, objasnití nejstarší námi vypracovanou část a doplnit ji, předem upozorňujíce, že při nejstarších členech uvedená data přibližného narození byla vypočítána vydavatelem, kdežto můj elaborát uvádí letopočty, které jsme nalezli v dokladech listinných. Nynější rod Schaffalitzky-ch de Muckadell nazýval se původně Pšovlcký z Mukodél, a to podle Pšovlka (něm. Pschoblick) u Rakovníka a Mukodél (něm. Mokotyl) nedaleko Podbořan.

Rod patří do mohutného, původně moravského rozrodu vládyk, kteří na (modrém) štítu měli obrněnou paži, držící válečný řemdík či kyj, v nejstarších dobách jezatý, později hladký, který v 14.—15. stol. měl více podobu válečného kladiva, jak až doposud rodinný znak ukazuje. Nejstarším určitým předkem byl Tvrdiše, 1169 kastelán Hodonína, a 1174 kastelán Podivina na Moravě (Codex Friedrichův). Po tomto následují Tvrdiše (1209), Sudomír (1195 až 1251) a Pardus (1209), jak dokládají nejstarší moravské prameny (Codex Friedrichův, Codex Diplom. Morav.). Sudomír měl syny: Tvrdiše (1228—1250), Budivoje (1256), Sudomíra z Veselí a Znorova, komořího Břeclavy (1228 až 1261), a Pardusa ze Znorova a Horky, komořího olomouckého (1228—1287). Pečeti obou posledních z r. 1256 15./8. má maltézský archiv v Praze. Měli také četné potomstvo, ze kterého známe pouze Tvrdiše z Veselí, syna Sudomírova (1250), a děti Pardusa ze Znorova, jež měl se svou manželkou Bolemilou, totiž Fabianou, Milotu, Pardusa mlad., Annu, Kláru, Markétu a Zbraslavu (1278—1287). Od těch pošlo ono množství starých moravských vládyk, kteří všichni nosili na štítu obrněnou paži, držící válečné kladivo a k nimž čítáme vládyky z Vičic (u Kojetína), z Veselí (u Znorova), z Mohelnice, z Malenovic a Podhradí, z Rutenštěina, z Čechovic u Zdounek (viz moje Staromor. rody, str. 81, 121, 189, 251, 456, 458). Za nositele větve, z níž vyšli pozdější vládykové z Mukodél, pokládáme Sudka (Sudomíra) z Veselí, jenž 1349—1365 držel na Moravě Kunice, Vičice, Veselí a Hrušku, jsa ženat se Zbyňkou, ze které zanechal potomstvo. Nejstarší přímý předek vládyk z Mukodél byl Kusý z Strábenic, rovněž nedaleko Zdounek a Kojetína, který jest prvním nositelem pozdějšího ustáleného rodového jména Kusý. Tento byl ženat s Annou, 1374 již vdovou, a zanechal potomstvo (moravské půhonné knihy I., 15, 17). Toto potomstvo sedělo na Oleksovicích u Znojma, kde týmž znakem pečetí 1448 30./5. (arch.

města Brna) Jan z Oleksovic, do jehož potomstva patří Jindřich, Jiří a Agneta Kusí z Oleksovic. Jindřich odešel do Čech, jak uvádíme níže, kdežto na Oleksovicích žil rod dále. Rečená Agneta či Anežka z Oleksovic provdala se okolo 1466 za Hynka z Bílé Lhoty a Pucova (Staromor. rodové 384) a přichází ještě 1481–1482 ve styku s Kusými z Mukoděl (na Moravu se vrátili). Bratr Agnetin, Jiří Kusý z Oleksovic (oprav. Sedláček, Heraldika II., 309!) pečetí 1465 28.XI. znakem obrněné paže (Sedláčkova pozůstalost S 128, str. 268 č. 446) a měl syna rovněž Jiříka Kusého z Oleksovic, jenž zde seděl ještě 1490. Dříve uvedený Jindřich (Kusý z Oleksovic) odešel do Čech, kde pred rokem 1450 byl krátce v držení Mukoděl, odkudž se psal, ač 1450 již byl seděním na Sosni u Pšovlk (Sedláčkova pozůstalost S 72, fol. 23). Jeho potomky byli Kusí z Mukoděl, z nichž Petr (Kusý) z Mukoděl uvádí se 1488 při Rakovnici jsa za nedlouho v držení Pšovlk u Rakovníka, dle kterých se již r. 1499 píše Petr Pšovlcký z Mukoděl jsa první příjmení Pšovlckých z M., které se až na naše časy — ovšem v pozměněném rouše (Schaffalitzky) — uchovalo. Bratři Petra Pšovlckého z M., totiž Štěpán, Jiří a Jan Kusí z Mukoděl vrátili se zase na Moravu, jsouce tam od r. 1479 v držení statku Jinošova (u Náměště), Vedrovic a Bohutic (u Mor. Krumlova) a ve styku se svými pokrevními strýci Kusými z Oleksovic. Hrobka Kusých z Mukoděl uchovala se v Bohuticích až na naše časy (viz Staromor. rodové 350).

Pšovlctí z Mukoděl zůstali v Čechách a předeslaný Petr (Kusý) Pš. z M. zanechal z N. Kinské ze Vchynic syny Buriana a Jiříka, jakož i dvě dcery: Kateřinu, vdanou 1556 za Jindřicha Rabenaupta ze Suché na Pacově a Bohdanče († 1588), a Annu, ženu Alberta Rabenaupta ze Suché. Burian byl 1543 na Novém Sedle u Falknova, 1546 na Ujezdě u Zbečné, 1555 držel Umíry, jsa ženat s Annou Lozskou z Rabensteinu a Unic, ze které měl děti Jana, Jindřicha, Václava, Šebastiana, Kateřinu, Dorotu a Elišku Pšovlcké z M. Tito dědili po strýci Jiřím P. z M., jenž zemřel bezdětek okolo 1572, statek Přehořov, a drželi jej společně ještě 1571. Na to Jan, Jindřich a Šebastian odešli na Moravu, kde 1574 drželi Malkovice, Orlovice, Písek. Z těchto bratří byl, pokud známo, (na Moravě) ženat pouze zmíněný Šebastian, a to s Annou Rabenauptovou ze Suché; žil na Moravě ještě 1578, načež odešel i se svým synem Šebastianem do Německa (Württemberska), stav se předkem všech pozdějších Pšovlckých z M. v cizině žijících. Od té doby (pro těžkou výslovnost) nazývání Safalický a psání Schaffalitzky, žijíce nejdříve v Německu a pak (až doposud) v Dánsku.

V Čechách zůstavší Václav P. z M., syn Burianův, držel 1572 Vranůvku a byl ženat s Evou ze Chcebuze; zemřel okolo 1577 na poranění při šarvátcem, jež stejně vyhledával jako rád oddával se truňku. Z dětí jeho známe Bernarda, který na Moravě 1613 držel Stříbrnice a 1617 dvůr ve Veselí; sestra jeho Bohunka, jenž měla na Moravě 1614 Mutěnice a Kurdějov u Hustopečí. Táž měla ještě sestru Annu v Čechách, provdanou 1585 za Simeona Redlfestera z Wildersdorfu, jak dokládal náhrobní kámen v Týnském kostele v Praze.

J. Pilnáček.

V. Kubíček, Pius Geisler. Z galerie lidových pracovníků. V Lošticích, 1931. Str. 16, s podobiznou.

Podnětem k vydání této knížecky bylo životní jubileum — 75. narozeniny — rodáka, živnostníka, veřejného pracovníka, po dvakráté purkmistra města Loštic, p. Pia Geislera. Autor pěkné knížecky se neomezil na suchý výpočet životních dat a zásluh oslavencových, nýbrž osvědčil své rodopisecké cítení i nadán tím, že šel ke kořenům: začíná svá vyprávění, jak pochovávali 1. května 1795 stařečka Augustina Geislera, chudého řemenáře, jenž sem přišel r. 1742 s pruskou armádou, tu raněn ustupující armádou byl zanechán a už tu zůstal, zde se oženil. Msgr. Kubíček tu líčí další posloupnost rodu, svým obvyklým způsobem: poutavě, jímavě a poučně. Je to historie netolikou rodu, nýbrž i kus dějin a kultury města i kraje.

Egerland, Unser. Monatschrift für Heimatkundung und Heimatpflege; (Eger, Verein für Heimatkundung und Heimatpflege) přinesl ve svém 35. ročníku (1931) hojně rodopisných příspěvků v článcích: Dr. Karla Siegla: »Verzeichnis von Besitzern Alt-Egerer Häuser«, namnoze z let 1390—1920. Dr. Josefa Dorschke: »Stadtarchivar Professor Dr. Karl Ludwig, Karlsbad †«; G. Schmidtta: »Die ehemalige Papiermühle bei Mies« s výčtem držitelů této papírny z let 1696—1870; Ericka Wilda: »Evangelische Taufen Egerländer Kinder im Kirchenbuch zu Schönberg am Kapellenberg 1628—1654«; celé číslo 10. věnováno jest ocenění životního díla chebského archivního ředitela a historiografa vl. r. dr. Karla Siegla. Kjk.

Heimat, Ostböhmisches. Monatschrift, hgg. im Auftrage der deutschen Orts- und Bezirksbildungsausschüsse Ostböhmens vom deutschen Gaubildungsausschuss für Ostböhmen, Sitz Trautenau, roč. VI. (1931) otiskl G. Blahův výpis o českých snoubencích, zapsaných v snubních matrikách krajského města Reichenbachu (Rychbachu) v Pruském Slezsku z let 1594—1742 v článku »Ostböhmisches Siedler in der Kreisstadt Reichenbach in Preussisch-Schlesien«. Kjk.

Mitteilungen des Nordböhm. Vereines für Heimatforschung und Wanderpflege. Roč. 54 (1931, Č. Lípa) přispěly k rodopisu články: Karla J. Bienerta: »B. Leipa Bürgerrechtsverleihungen« z let 1460—1493; Josefa Tille: »Aus der Geschichte eines nordböhmischen Stammes von Geigenmachern, der Familie Plachte« (1658—1800); Josefa Jarschela: »Etwas Familienkunde aus Auscha« s doklady 16.—18. století pro žijící rodiny úštěcké; Karla Würfela: »Blottendorfer (Polevsko) Familien im 30 jährigen Kriege«; Jos. Richtera: »Praesentationen in alter Zeit«, výpis z Emmerova a Tinglova vydání knih erkekčních o presentaci kněží na fary v severních Čechách z let 1362—1433; Emila Nederá: »Dresdner Bürger aus Böhmen 1533—1653«; Fr. J. Wunschke: »Balthasar Leopold von Künel auf Nedamow« s četnými novými daty o tomto hejtmánu panství novozámeckého a později komorním radovi věody Frydlantského, Albrechta z Valdštyna. Kjk.

Schlossar Anton Dr: *Bibliographie zur Geschichte, Landes- und Volkskunde der Steiermark 1914—1930.* (Zugleich zur Ergänzung des Werkes: Die Literatur der Steiermark in bezug auf Geschichte, Landes- und Volkskunde, 2. Auflage. Graz, U. Moser, 1914). Mit einem ausführlichen Namen- und Sachregister gearbeitet von Dr Otto Janda. Linz a. Donau 1932, Franz Winkler, 1932, 8°, 139 str. Cena 85 Kč.

Fr. Winklerův »Archiv für Bibliographie« přináší v řadě svých dodatků ve sbírce »Bibliographie zur Geschichte, Landes- und Volkstunde Oesterreichs« jako 1. sešit 7. oddělení výše jmenovanou práci Schlossarovu o literatuře štýrské za leta 1914—1930, z níž rodopisce budou zajímati oddíly: C. Životopisné zprávy o vládcích štýrských a jejich členech rodinných (str. 4—7), D. Dějiny šlechty, životopisné zprávy o jednotlivých šlechticích, rodopise a světských řádech (str. 7—9), E. Životopisné zprávy o vynikajících Štýranech a všeobecná díla biografická o Štýranech a oddíl G. Pomocné vědy historické, zejména heraldika. Kjk.

»Jsou poklady skryté v poli. Chodívá se podle nich a poklady zůstávají zakopány, a málokdo se najde, aby vzal badatelskou motyku, kopal hlouběji a poklad vyzdvíhl. Takovým pokladem jsou naše farní matriky, staré gruntovní knihy, archivní listiny a osobní vzpomínky starých pamětníků. To leží leckde neuzitkováno. A přece by prospělo k poučení a povzbuzení, kdyby se z toho, co paměti hodno, vybralo, vhodně upravilo a předložilo širší veřejnosti.«

Msgr Prof. Václav Kubíček, Loštice.

Soupis rodopisců.

Bukovno, p. Čejetičky. Josef Janoušek, statkář, č. 47, piše kroniku vlastního rodu, dále rodů Kubíček a Kočí. Poslouží výpisy z matriky farnosti Bukovno (okr. Ml. Boleslav) od r. 1775, případně i z jiných matrik farností vůkolních.

Ivančice. Frant. Klein, prof. ref. reál. gymn., Žerotínovo nám. 60/I. Ochotně podá zprávy o rodech na Židlochovicích: Klein a Slouk (Nosislav), Mahovský (Vranovice a Přísnotice), dále na Olomoucku: Dosoudil, Navrátil, Zácpal, Meloun, Nárožný (Vel. Týnec a Krčmaň), Šramek (Vsisko). Vesměs od konce 17. století, u Šramků teprve od r. 1743.

Dotazy a odpovědi.

I. Dotazy:

46. **Baťa.** Prosím o zprávy, kde vyskytují se rodiny tohoto jména.
J. Pilnáček, Vídeň IV., Prinz Eugenstrasse 62.
47. **Hradecký z Bukovna.** Prosím o jakékoliv zprávy o výskytu tohoto jména a rodu usedlého na Mladoboleslavsku, Kolínsku, snad též jinde. Výlohy rád hradím.
J. Janoušek, Bukovno 47.
48. **Janoušek.** Nositele uvedeného jména, farní úřady, badatele rodopisné a archivní žádám zdvořile za sdělení, kde se vyskytují příslušníci toho jména.
J. Janoušek, Bukovno 47.
49. **Hun.** 3. února 1778 pokřtěna byla v Rychnově n. Kněž. Františka Barbora, dcera Jana Huny, vojína čís. pl. Jos. Colloreda, evangelíka, a matky Anny. Prosím o zprávy o tomto vojínovi a též o jiných členech tohoto rodu.
Ant. Mareš, Praha XII., Korunní 81.
50. **Reiser.** R. 1812 narodil se na Malé Straně Vilém Reiser, syn Josefa Reisera, truhláře a Antonie Demartini. V r. 1838 byl ještě veden v Praze jako truhlář. pomocník. Jakékoliv zprávy o něm, případně o jeho potomcích.
Ant. Mareš, Praha XII., Korunní 81.
51. **Chil, Chille.** V letech 1770—1785 jmenována je v matrikách u sv. Tomáše na Malé Straně jako matka při narození dětí Kateřina Reiser roz. Chil, nebo Chilli. Provdána byla za Christiana Reisera. Prosím o zprávy o členech tohoto rodu.
Ant. Mareš, Praha XII., Korunní 81.

II. Odpovědi:

43. **Těmín.** Slýchaje po řadu let při ranních bohoslužbách ve zdejším kostele mezi modlitbami za živé i mrtvé též vzpomínati »za rod Těmínů«, šel jsem po této stopě a zjistil, že se tak děje na podnět paní Bartošové, staré asi 75 let, která před několika lety prodala svůj statek v nedalekých Nepasických a v Třebechovicích se zakoupila. Vyprávěla mi, že jest rodem Těmínová a má toliko ještě dvě sestry na živu. Rod její býval rolnický a dosti zámožný, usedlý ve vesnicích kolem Smiřic a zvl. v Hubilesích. Asi před 50 lety vystěhoval se prý bratrancem její Václav Těmín se svým synem do Ameriky, a od těch dob nemá o nich žádných zpráv.

V. Koleš, Třebechovice p. Orebem.

ČASOPIS
RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI
ČESKOSLOVENSKÉ
V PRAZE.

ROČNÍK IV.

I 9 3 2

R e d i g o v a l
Ph. Dr. ANT. MARKUS.

V P R A Z E 1932.

Nákladem Rodopisné společnosti Československé v Praze.
Vytiskl „Družstvotisk“ v Třeboni.

Obsah:

Články:

	Strana:
Dr. J. V. Šimák: Počátky erbu Třmene	1, 65
Zdeněk Kolowrat Krakowský: Náhrobky a epitafy v pražských kostelech. Chrám P. Marie pod řetězem v Praze III.	10
Dr. Miloslav Volf: Mladotové ze Solopisk »na domě v Mladé Boleslaví«	18
Stanislav Dvořák: Z matrik města Rychnova nad Kněžnou	32
J. Fiala: Aujezdec — Kutlíře — Prokůpkové	40, 124
F. Teplý: Učty hospodářské rodopisnou pomůckou	75
Jan Lintner: Želivští služebníci za opata Siarda Falkona 1661—1677	80
Jan Kř. Hájek: Z kláštera sv. Františka v Turnově	84
Dr. Ad. L. Krejčík: Rodopiscův latinsko-český slovníček a glossářík	87, 133
Boh. Petr: Lanžovský kostel, matriky a šlechta	113

Hlídka našich rodopisců:

Dr. Ignác Horniček: Rodokmen	48

Zprávy:

Jubilea: Dr. Tomáš Čapek, Dr. R. Fischer, Fr. Tischer, Dr. Art. Brožek, Dr. Jos. Kazimour, Dr. Rom. Perlík (90—92); JUDr. B. Schwarzenberg, Dr. Jan B. Novák (152—3).	

Úmrtí: P. Frant. Štědrý, JUDr. Frant. Czernin (92).	

Drobnosti: Vráz-Illichmann (92); F. Sedláček: O rodiště Jana Jiskry z Brandysa (93); J. Pilnáček: Z univ. matriky v Giessenu (95); týž: Úředníci na Moravě (95); týž: Kozičové — Pšovlčtí z Mukoděl (96); Livingstone Porter: Rodová jména v Americe (96); F. Sedláček: Znaky na pomníku s. Jana Nep. v nádvoří zámku v Tovačově (97); J. Pilnáček: Budišovští (98); Breycha (98); Památce Anny Veroniky Nové (98); K. Turek: Několik dat o rodině Klostermannové (98); týž: Členové rodu Villani v Sušici (99); Rodopis v rozhlasu — Rodopisné falsátorství — Rejstřík Hrochův k čes. deskám zem. — Zakládání rodinných kronik — Rodinné památky (99—101); R. Hrdlička: Francouzští emigranti v Čechách (101); Bezděka: Potomci italského vědce Galvaniho žijí na Hané? (102); Dr. Vinc. Oehm: Z křestních matrik Chotovinských (153); Jan Petr: hr. Straka z Nedabylic (154); J. Pilnáček: Vládykové z Kojetic (154); L. Mašínová: Byl Bedřich Vel. rodem Němec? (154); Šfrk: Vymřelý starobylý rod (154); Dr. J. Voneš: K historii rodu Kočkova, Žižkova v Drahotěšicích (155); Ms.: Vše kryje opona — Křest, snatek a úmrtí — Karel Lipenský — Americké dědictví (156—7).	

Literatura:	62—64, 102—109, 157—159

Soupis rodopisců:	109, 160

Dotazy a odpovědi:	109, 160

Z Rodopisné společnosti čsl. v Praze	110—112

Rejstřík jmen

k IV. ročníku (1932) Časopisu Ropisné společnosti československé v Praze.

Sestavil František Čuchna.

- Aaronsohn 97
Abele 98, 99
Abraham 33, 38
Aeneáš Sylvius 93, 94
z Aichelburka 122, 123
Alexius 132
z Althannu 14, 15
Amory 97
Anderl 39
Anderson 97
Andres 32
Arnold 107
Arnošt 36
Auchinchee 96
z Aujezdce viz Kutlíř!
Ausobský K. 64
Austerlitz 108

Babor 109
z Bačkovic 154
Bachmann 38, 97
Bachrach 109
Baillou 106
Balatý 109
Balcar 39
Balda 36
Balnoha 33
Baloun 37
Balouš 38
Bareš 19
Barták 33, 38
Bartoň 36
Bartonides 35
Partoš 34, 35, 107, 160
Bartošek 34
Basatto 39
Bassewi z Treuenbur-
ku 108
Bafa 160

de Batens 11
z Baumberka, viz
Sviechyna!
Bavor 109
Beck 95
Bednář 106
Bedřich Veliký 154
Bedřich III. 94
Bechyně z Lažan 153
z Bechyně, Tobiáš 153
Bechyňský 79
Bejšovec z Bejšova 20,
75—78
Bek 33, 40
Bělohávek 33
Bendrář 34
Beneš 35, 110
z Bentheimu 13
Beran 84
Berka 38, 78, 155
Betlen 62
Bezděcký 54
Bezděka J. V. 102, 112
Bíba 110
Biedermann 38
v. Bienenfeld 108
Bienert 159
z Bílé Lhoty a Pucova
158
Bílek 19
Biller = Pühler 33
Bílský 39
Bílý 33
Bína 107
Birka 36
z Birnic, viz Cecingar!
Biskup 35, 38, 39
Blaha 159
Blahoslav 64

Blau 108
Blažek 34
Blechař 34
Bobíček 39
Bock 38
Bočoun 109
Boháč 24
Boháč Ousovský 95
Bohdanecký 35, 38
Bohuchval 75
Bohuslav 32, 35, 37, 40
Bochmann 39
Bolek Svidnický, kníže
6, 71
Bleslavský 36
Borchard 123
Bořek Dohalský z Do-
halic 19, 99
z Boskovic 154
Bosý 36
Botschon 109
Beubínský 77
Bowman 97
Bradatý 2
Brandejský 35
Brandl 94
Branický 80
Bratrových 84
Braun 154
Breheny 97
Brechler z Troskovic
121
Breycha 98
O' Brien 97
Brilling 108
Brož 40
Brožek 91, 99, 111, 112
Brouček 82, 83, 96
Brtnický 130

- Bruce 96
 Brůček 96
 Brunder 33
 Brown 97
 Břenský z Prorubě 31
 Březský z Ploskovic
 76, 95
 z Březovice 66, 68, 74
 z Bubna 19, 31
 Buda 34
 Budina 96
 v. Budischowski 98
 Budíšovský 98
 Budovec 31, 77
 Bukač 109
 z Bukoviny 71
 Bukovský 35
 Bukovský z Hustiřan
 113—115
 Bukowský 40
 Bukvička 92
 Buquoy de Longueval
 103
 Burian 32, 37
 Buzek 79
 Byba = Bíba 110
 Bydžovský 34, 37, 39
 Bystřický 35
 Bystrzyczky 37
 Bzenec z Markvartovic
 106
 Bzeneský 85
 Cadwallader 97
 Cadwell 97
 Cajn 33
 Caldwell 97
 Camerai z Heidelberg
 ku 62
 Mc Carthy 97
 Caska J. 64
 Caupo 36
 Cecingar z Birnic 113,
 120—123
 Cedrych 112
 z Cetechovic 157
 v. Collin 105
 Colloredo 13, 160
 z Croyú 123
 ze Ctiboríc 96
 Czarecki 34
 Czech z Czechenherzu
 121
 Czernín z Chudenic 85,
 91, 92, 110, 153
 Czernín-Morzin 92
 v. Czerny 105
 Czrunber = Gruber 36
 Czyridaň 36
 Czyryan 38
 Cudahy 97
 Cábele 77
 Čábelický 77
 Čáp 35
 Čapek 83, 90
 Čáslavský 39
 Castolář Dlouhovesský
 z Dlouhé Vsi 78, 79
 Castolář z Velenic 153
 Cečetka 34
 Čech 32, 36, 38
 Čejka 36, 39
 Čejka z Olbramovic
 14, 76, 77, 86
 Čejkovský 77
 Čermák 34, 35, 39, 110
 z Černé 6
 z Černína 71
 Černohorský 107
 Černý 35, 36, 94
 Čep 35
 Čepe 38
 Čepelák 106, 107
 Červenka 33
 z Červené Hory 5, 8
 Čížek 33, 34, 39
 Čzarda 40
 Dačický z Heslova 47
 Dale 96
 Dalimil (kron.) 3, 5
 Damášek 131
 Daněk 38
 Danielis 35, 36
 Dattelzweig 109
 Davis 97
 Dědina 106
 Demartini 160
 z Denína 78
 Děpoltici 3
 Desborough 97
 Des Fours-Walderode
 109
 z Dietrichsteina 13
 Disbrow 97
 Díté 131
 Divišek 34
 Dlouhovesský z Dlouhé
 Vsi 19, 31, 34, 99
 Dlouhý 34, 38
 Dluhoš z Kopenic 26, 31
 Dobrovský 92
 z Dobrušky 73
 Dobryhruska 37
 Dobřanský 76
 Dobřenský 18, 113,
 118—120
 Doctatoris 32
 Dohalský 31
 Dohalský z Volecho
 vic 154
 Dohnal 35
 Dokoupil 114, 115
 z Dolan 3
 Dolanský 34
 Doležal 35
 Doliatoris 35
 Domašafka 33
 Donátek 33
 Dorsch 159
 Dosoudil 102, 160
 Dostál 32
 Doubrava 107
 Doubrovský 37
 z Dubé 65
 Dubec 98, 109
 Dubenský 110
 z Dubu 119
 Dušák 110
 Dušnický 34, 36
 Dráb 33, 34, 37, 38
 Drábek 33
 Dragan 35
 Drahorád 33
 Drahotský 110
 Dražek 33, 36, 37
 Drinssi 99
 Dvořák 33, 36, 38, 39,
 128, 129
 Dvořák S. 110
 Dvořecký z Olbramo
 vic 95
 Dýmové 96
 Effnert, viz Ernhort!
 Ehl 36, 39
 z Eichendorffu 103
 Eichler 114, 115
 Einkhommer 82
 z Eitzinku 154
 d'Elvert 98
 Elychleb 38
 Emler 3, 40, 159
 Enders 104
 Endres 36
 Engelburk 116, 119
 Erben 2

- Ernehort 38
 Faber 32
 Falko (opat) 80
 Faltner 35
 Faltus 95
 Fayfl 77
 Feit 33
 Fejfar 82
 Felix J. 109, 112
 Ferdinand II. 80
 Ferdinand III. 62
 Fiala 36, 40, 64, 124
 Fiedler 107
 Field 96
 Fiklus 39
 Filip 155
 Filípek 37
 Fimler 38
 Finger 39
 Fischer 91, 102
 Fišmejstr 32
 Fleischman z Tumpachu 22, 23, 31
 Fleger 132
 Forejt 83
 Forst-Bataglia 154
 Des Fours-Walderode 109
 Franc 36
 Fränkel 109
 Frankfurter 109
 Frankl 108
 Freisler 107
 Frejmářčí 109
 z Freuenvaldu, viz Jonák!
 Fridrich (Falcký), král 62
 Fridrich Rakouský 70
 Friedrich 2, 3, 9, 35, 67, 69
 Fronkovský 78
 z Frydštejna 119
 Fryč 101
 Frymble 37
 Fučík 83
 Fuchs z Kandenberku 103
 Fülein 38
 Fullonis 34
 Galvani 102
 Gansneb (Tengnagel) 10
 Geisler 158
 Gelber 108
 Gelhorn 33
 Gerl 110
 Gerle 110
 Georgius 37
 Gersa 33
 z Gerštorfu 153
 Gerz 37
 de Gildin 86
 Girl 110
 Glosser 39
 Guisen de Kobach 11
 Gold 108
 Goll 70, 91
 Mc Gowan 97
 Grauer 33
 Mac Gregor 96
 Mc Gregor 96
 Grimilar z Třebska 75
 Grodecký z Grodce 116
 Gruber 36
 Gryn 38
 Grzechlo 36
 Gustav Adolf, král 62
 z Gutštejna 6, 75
 Habrovský 38
 Hack 96
 Hackl 128, 129
 Hájek 155
 Hájek (kronikář) 21
 Hájeb z Robčic 75
 Hájek J. 84
 Hájek 37
 Hajný 36
 Haldá 37
 Haldan 33
 Halík 125
 z Hanenberka 65
 de Hanenberg 8
 Hank 34
 Hanuš 45, 46
 Harant (z Polžic a Bezdrůžic) 55
 Harapes 129
 Harásek 35
 Hard 35
 Harris 97
 Hartmann 33, 37
 Hasitschka 105
 Hauer 98, 99, 106, 107
 Häusler 103, 104
 Hausterff 34
 Hautois 24, 25
 Havašilek 40
 Havel 34, 35, 83
 Havlíček 33, 35, 107
 Havlík 35
 Havlík 105
 Heidrich 107
 Heindl v. Auenfeld 105
 Hejlek 38, 110
 Hejna 36
 Held 105, 106
 Henckel z Donnersmar-
 ku 103
 v. Henikstein 108
 Herbek 34
 z Herbersteina 14
 Herbert 32
 Herman 38
 Herrman 90
 z Heřmanova Městce
 28
 Hertner 33
 Herzan 39
 Heucz 37
 Hill 96
 Hlavas 33
 Hlavatý 37
 Hlevietka 33
 Hluška 34
 Hložek 131
 z Hněvčevsi 71
 Hníkar 33
 Hocivík 36
 z Hodějova 153
 Hodějovský 77
 z Hodic 103
 Hofmann 33, 34, 37, 39
 Hoffmann 108
 Hoffner 39
 Hohenlohe-Bartenstein
 123
 Hohenstein 112
 Hohorž 36
 de Hoierstok 11
 Holík 36
 Holoubek 37
 Holub 38
 Holubář 38
 Holý 34, 36
 Homole z Petrovic 67,
 73
 Honcisek 129
 Höning 108
 v. Hönigsberg 108
 v. Hönigshof 108
 Hons 34
 Honsů 82
 Honza 84
 Hoover 96
 Horáček 36
 Horák 10

- Horka 33
 Horký J. Edm. 62
 sv. p. Hormayer 62
 Horňatecký z Dobročovic 45
 Horniček 54, 56, 61
 z Hornsperka, viz de Hanenberg!
 Horowitz 109
 Hort 75
 Hořecký 39
 z Hořiček 72, 74
 Hostišovský 77
 Horvorka K. 64
 Hozlauer z Hozlau 22,
 31, 77, 78
 Hoyos 75
 Hrabák 112
 Hrabišicí 3
 z Hradce 75, 77—79
 Hradecký 34
 Hradecký z Bukovna
 160
 Hradžina 35
 Hrdina 110
 Hrdlička R. 37, 106
 Hrdy 37, 107
 Hroch 100
 Hromádka 36, 107
 Hrošecký 38
 z Hrošky 70, 74
 Hrubý Fr. 35, 62, 63,
 112
 Hříbek 33, 36
 Hřihola 34
 Hřivna Nákelkský 96
 Hubáček 33, 35
 Hubatius z Kotnova
 99
 Huber 96
 Hun 160
 Hurt 125—129
 Hus 70, 93
 Husák 121
 z Hustiřan, viz Bukovský a Záruba!
 Hyncz 39
 Hynek, kníže minstreberský (z Minsterberku) 41

 Chabera z Kochanova
 131
 Charvát 83
 Chejnovský 32

 Chil 160
 Chille 160
 Chillí 160
 Chládek 37
 Chládik 39
 Chlumský z Blovice 86
 z Chlumu 19, 31
 Chmelík 36, 37
 Chobotský z Vostřeku
 153
 z Chocebuze 158
 Chrastský z Chrastu
 76, 77
 Chrudimský 36, 37
 z Chvalče (de Hertwincilla) 7, 8
 z Chvalkovic 76
 Chvalovský 37
 z Chudenic 67, 69, 73
 Chýnský 77
 Ilichmann 92, 93
 Imre z Hardegg 103
 Jabůrek 155
 Jahn 102
 Jahoda 34
 Jakubec 84
 Jakubek 34
 Jan, viz Nepomucký!
 Jan I. bisk. praž. 1
 Janda 34, 159
 Jandera 113, 116
 Janeček 40
 Janoušek 160
 z Janovic 68
 Janský 38
 Januška 35
 Jaroň 63
 Jarschel 159
 Janský 33
 Jasko 36
 Javornický 38
 Jedek 105
 Jedlinský 37
 Jelínek 36, 83
 Jeník 86
 Jeník z Gembendorfu
 85, 107
 Jenšík z Vraskovic 153
 Jenšovský 111, 112
 Jeratoris 33
 Jeřábek 32, 34, 37
 z Jeřic 74
 z Jestřebice 71
 Jestříbský 77
 Ježek 155

 Jičínský 36
 Jikavec 125
 Jindra 34
 Jirazt 35
 Jireček H. 2
 Jirká 32
 Jiroucký 37
 Jirsa 36
 Jiruška 38
 Jiří 35
 Jiří z Poděbrad 71, 92
 Jiskra z Brandýsa
 93—95
 John z Wilkau 24, 31
 Johns 97
 Johnson 97
 Jonák z Freuenvaldu
 120
 Jones 97
 Josef II. 106
 Jošt 33, 39
 Judge 97
 Jukiel 33
 Jukl 35
 Jung 38
 Jurg 33

 Kába z Rybňan 78
 Kačírek 35
 Kačorek 33
 Kalvach 34
 Kahl 25
 Kaiserstein 39
 Kalaš Podivinský 96
 Kalenda 36
 Kalimliko 110
 Kalina 83
 Kalivoda 82
 Kamenický 96
 Kamareith 111, 112
 Kapřík 37
 Karcš 105
 Kasál 37
 Kašpar 33
 Kavka z Cehnice 76
 Kavka 35
 Kazimour 91
 Kegler 132, 133
 Keil 109
 Kerhort 36
 Khevenhüller 78
 Kilian 12
 Kinský 64, 158
 Kilter 34
 Klaus 34, 105
 Klec 37

- Klecanda 100
 Klein 160
 Klepáček 83
 Klimeš 36
 Klobása 37, 39
 Klostermann 98, 99
 Kloub 35
 Klusák z Kostelce 23
 Knap Jos. 63
 Knauß 38
 Knaur 118
 de Kobach, viz Guisen!
 Kobliha 106
 Kocz 78
 Kočí 160
 Kočka 155
 König 101
 Körner 109
 de Kochel 8, 65
 Kojecký 112
 z Kojetic 154
 z Kokrožova 85
 Kolár 33
 Kolář 36, 37
 Koleš 105, 106
 Kolino 105
 Kolmarský 130
 Kolowrat Krakowský,
 Zdeněk 10
 z Kolowrat 78, 104,
 111, 112
 Komenský 64
 Komestwager 33
 Konarovský z Libanic
 42, 44
 Končinský 34
 Konopa 35
 Kopáč 36
 Kopáček 120, 122, 123
 Kopecký 36
 Kopečný 37
 Kopp 121, 122
 Kopřiva 35
 Kopýtko 34
 Kordule ze Sloupna
 20, 31, 113, 115
 Koršvic 95
 Korybus = Kurybas 95
 Kořenský 75—77
 Kos 33, 35
 Košek 33
 Kotek 33
 Kotulinský z Kotulína
 116, 118, 119, 120
 Kouba 33
 Koubek 36
 Kouč z Kouče 20, 22
 Koudelka 35
 Koun 36, 39
 z Kounic 153
 Kovář 34, 35, 37, 96,
 102, 109, 155
 Koza 95
 Kozel 35
 Kozičové 96
 Kozojedský 131
 Kožíšek 33
 Kožšník 38
 Krajíř 18, 19
 Krakovský 112
 Krasonický 64
 Kratochvíl 36, 38
 z Kratonoh 7, 67, 74
 Kraus 82
 Krautwurst 105
 z Kravař 106
 Krbec 83
 z Krčina 69, 74
 Krčinský 69, 73
 Krčmář 36
 Kreckl 34
 Krejčí 37
 Krejčík A. L. 105, 111,
 112, 133
 Krejsa 45
 Krerek 36
 Křičinka 32
 Krinninger 98
 de Krisel 85
 Kroupa 78
 Krška 92
 Krysa 37
 Kryštof 33, 34
 Krzysszte 36
 Křemeňák 36
 Křestánek 35
 Kříkola 34
 Křížanovský 36
 z Křížkovic 116, 118,
 119
 Kubátků 36
 Kubelka 36
 Kubík 110
 Kubiček 158—160
 Kubrt 34
 Kučera 33
 Kudrna 100
 z Kuenburgu 102
 Kukla 102
 Kukula 104
 Kulavý 33
 Kulhánek 110
 Kulhavý 35, 37
 Kulička 34
 Kulicha 36
 Kunáš z Machovic 75,
 78
 Kunát z Bubna 21
 Kunc 33, 37, 108
 Kuncl 39
 Kunštát 45, 46, 47,
 124—129
 Kurybas 95
 z Kuřína 74
 Kusý 96
 Kusý z Oleskovic 158
 Kusý z Mukoděl 158
 Kusý ze Strábenic 157
 Kutlík Felix 63
 Kutlíkovci 63
 Kutlík 42—46, 124,
 125, 130, 131
 Kuzuský 96
 v. Künel auf Nedamov 159
 Kvapil 82
 Kvasnička 106
 z Labouně 21, 31
 z Ladronu 154
 de Lamott 86
 Lamotta 86
 Lamotta de Frintropp
 86
 Lančkrounský 34
 Lapka 71
 z Larisch-Nimbsdorfu
 118, 119
 Larisch 103
 Lašek, MUDr. Fr. 64
 Lasch z Hroznétina
 109
 Later 39
 v. Lauterbach 101
 Laza 37
 Lazers 35
 Lázňovský 38
 Lebeda 38
 Ledóchowski 123
 Lechner 94, 95
 Leopold 130
 Leiter z Tannenberku
 124
 Leker 33
 Lemberkové 68
 Leminger Em. 64
 Lenfeld 34
 Leodegarius, opat 96

- Leopold I. 109
 Lerych 38
 Letovský 32, 33, 37
 Léva z Brozánka 28, 31
 Léva z Pecky 71
 v. Levetzow 105
 Lewinski 97
 Lewis 97
 Lexa z Aehrenthalu 86
 ze Lhoty 66
 Libelský 38
 Libertin 39
 Lafka 98, 109
 z Lichtenštejna 98
 z Liechtenstein-Castelkorno 98
 z Lichtemburka 9
 Linhart 39
 Lintner J. 80
 Lipenský 156
 Lipovský 33
 Lipovský z Lipovice 79
 z Lípy 13
 z Litic 19
 Litoborský 67, 69, 72
 z Lobkowicz 12
 Locker 38
 Lohel 92
 Lohr, Fr. prof. dr. 64
 Lokov 153
 z Lomnice 5, 72, 74
 Lomský Jos. 64
 Long 97
 Longfellow 97
 z Lonyay de Nagy Lonyay 123
 Lopek z Otěhřib 94
 Loucký 96
 Loula 91
 z Lovčovic 154
 Loziska z Rabensteina 158
 z Lubna 67
 Lubomírský 110
 Ludewig 4—6, 9
 Ludvík 33
 Ludvík král 42
 Ludwig 159
 Lukr 38
 Lukáš 82
 Lukavský 34, 35
 Lupen 37
 Lussiro 33
 Lužičci 97
 Lylický 38
 Macek 34
 Mader 33, 40
 Mahovský 160
 Mach 35, 36, 131
 Machač 32, 35, 39
 Macháček 37
 z Malenovic a Podhradí 157
 Malonický z Wittenberku 153
 Malovec 76—78
 Malovec z Malovic 153
 Malovec z Chýnova a Vinterberku 153
 Málek 79
 Malinský, Dr. F. 64
 Mandlir 34, 38
 Mani 39
 Mann 104
 Mannering 96
 Manwaring 96
 Marcus viz Markus
 Marek 79
 Marel 33
 Mareš 112, 160
 Marchofer 39
 Marvánek 33
 Markus 48, 104, 105, 109, 111, 112
 Maršan 112
 Maršálek 39
 Maršelk 84
 Martínek 83, 155
 Masaryk 106, 112
 Masopust 36
 Mašín 129, 154, 156
 Materna 154
 Mateřovský z Mateřova 19
 Matiasek 36
 Mathewson 97
 Matthews 97
 Matys 34
 Medlín 109
 Medový 131
 Měchura 109
 Melczer 35
 Melichar 82
 Meloun 160
 Mencl 122
 Městecký z Opočna 71
 a Metichen 10
 z Meziříčí 5, 69, 73, 74
 Michalin 39
 Michálek 35, 37, 38
 z Milčevesi 67
 Mikoláš 107
 Mikuláš 32
 z Milhostic 18, 19, 25
 Millar 97
 Miller 38, 97
 Minus 37
 Mirovský 77
 Miškovský 45, 47, 124, 125
 Mladota ze Solopisk 18, 19, 21—24, 30, 31
 Mladota ze Zahrádky 27
 Mlčán 109
 Mocz 37
 de Modruš 105
 z Mohelnice 157
 Mokrý 125
 Molitor 33—35
 Möller 97
 Moor 97
 Moore 97
 Mor 32
 More 97
 Morel z Letina 153
 Mořengl 36
 de Moser 109
 Motyčka 38
 Mrázek 36
 Mrkvíčka 35
 Mühler 97
 Mucha 36, 39
 Mulka 36
 Müller 97
 Münckwitz 27
 Myslivec 34
 Myslík z Hiršova 91
 Myška 36
 Načeratici 2
 z Náchoda 9, 67, 69
 Náchodský 125—128
 Napoleon, císař 152
 Nar 34
 Nárožný 160
 Navrátil 160
 Navrátilů 37
 Neckář 33
 Nečas 38
 Nečásek 33
 Neder 159
 Nehyba 39
 Nekeš z Landeku 106
 Němcický 43
 Němec 131
 Němeček 36

- Nepomucký 97, 120
 Netolický 78
 Nosek 36
 Novák 33—36, 39, 83,
 152, 153
 Novomlýnský 131
 Novotný 37, 101
 Nový 33, 98
 Nucz 35
 Nypl 109
 Odolek 30
 Oehm, Vinc. Dr. 154
 Offar 33
 Ohlschlägel 92
 Ohnišovský 36
 z Oleskovic 96, 158
 Olešnický 35
 Ondráš 107
 Ondřej 35
 v. Oppu u. Gross-Peters-
 dorffu 153
 z Opprsdorfu 119
 Orczy 123
 Orssich de Slavetich 123
 z Oseka 74
 Ouberger 33
 Oudražský z Oudraže
 78
 Oves 33
 Pabián 35
 Pacovský 37
 Pakoslavici 4
 Palacký 93—95
 Pampa 131
 Pamphil 84
 Paprocký 1, 65, 66, 68,
 106
 Paradis 153
 Paris 109
 Paroubek 124, 125
 Pártl 75
 Pašinka z Trojanovic
 42
 Páta Jos. 64
 Patočka 35
 Patrčka 32, 33
 Pavék 155
 Pavel 32
 Pavič 156
 Pavlišta 36, 37
 Pavlíček 35
 Pavlík 36, 39
 Pazurek 33
 Payker 39
 Pecka 39
 z Pecky 9
 Pečenka 38, 39
 Pěčínský 34
 Pech z Krásné Hory 155
 Pejcha 37
 Pejša 91
 Pekárek 36
 Pelikán 38, 112
 Pelikán-Tuček 37
 Pellionis 36
 Pekař 94, 110
 Pekelský 34
 Pergar 79
 Perlík 91
 Pernecký 79
 Pernikář 34, 37
 Perstek 36
 Peřinka 106
 Peřich 106
 Pešina 38
 Pešta 79
 Petera 115, 116, 120,
 123
 Peterson 97
 Petr 39, 107
 Petr Boh. 113
 Petrásek 109
 z Petrovic 69
 Petruš 83
 z Petřvaldu 27
 Petzold 38
 Peykr 39
 v. Philipovich 105
 Piccolomini 94
 Píč 38
 Picka 77
 Pietraszewski 96
 Pilář 37, 40
 Pilnáček 74, 95, 96,
 98, 154, 160
 Pilníkovský 33
 Pilous 38
 Pískora 110
 Pistoris 33
 Pistorius Erfurtský 34,
 37
 Pitr 105
 Pius II., papež 94
 Pivec 34, 38
 Pívečko 39
 Plachte 159
 Plašil 36
 Pleskač 32
 Plodeck 38
 Podlahá 20, 92
 Podhradský 81, 84
 Podolský 36
 Podrazský 33
 Pohorský 36, 37, 39
 Pokorný 34
 Poláček 83
 Polák 35, 36, 108, 109
 Pole 35
 Polesný 82
 z Police 154
 Polický 33
 z Polné 66
 Polyna 37
 Poněšický z Poněšic 75,
 76
 Ponocný 33
 Port Jan 64
 Porter H. 97
 Posser 34
 Potoczkovci 63
 z Potštějna 4, 9, 69
 Pott v. Lubras 103
 Poustevník 35
 Požárník 54
 Prasek 95, 107
 Prášek 37, 153
 z Prčic 153
 Probošt 106
 Prokš 91
 Prokop 35, 40, 106
 Prokůpek 40, 124—130,
 132, 133
 Prosílek 126, 128
 Provazník 33
 Pruktus 34
 Prusák 78
 Přehořovský z Kasejovi-
 vic 153
 Přemysl (Otakar) I. 2
 Přemyslovci 8
 Příbramský 38
 Přenička 35
 Pšovlický z Mukoděl
 96, 157, 158
 Ptáčník 37
 Pták 36
 Pučálek 35
 Pühler 39
 Puk 33
 Purkráb 32
 Púta z Častolovic 72
 Quiddihy 97
 z Quintendorfa 9, 65
 Rabenhaupt ze Suché
 158
 Radešinský 38, 39

- Radil 35, 38
 Raihel 36
 Rais 36
 Rambouček 45
 Rašíň 1, 72, 73
 Rašíň z Rýzmburka
 20—23, 31
 Ráther 39
 z Ratibořic 69
 Ratkovich 104, 105
 Rautenkranz 114—116
 Reček 83
 Redelfester z Wilders-
 dorfu 158
 Reginovič 95
 Reiser 160
 z Reiů 101, 102
 Rej z Naglovic 101
 Rejsa 112
 Remiš 33
 Reml 79
 Renát 38
 Renner 108
 Reyhel 35
 Reynolds 118
 Rieger 18, 156
 Richards 97
 Richardson 97
 Richter 159
 de Rissenborth 67
 Ritschny 104
 Röder 48
 z Robous 68
 Rodovský z Hustířan
 19, 31
 Rogel 33, 34
 Rohr 38
 Rokita 107
 Rokytá 156
 Rokyicana 108
 Rokoš 99
 Rosa 35
 Rosoch 33
 Rössler 80
 Rostr 37
 z Roudnice 7, 67
 z Rožmitálu 108
 Rožmberský 37
 z Rožmberka 70, 77—80
 Ruben 2
 Ruder 33
 Rudský 38
 Rugler 33
 Růta 77
 z Rutenštajna 157
 Růžička 37—39, 82
 Rybka 35, 38
 Rydl 34
 Rychetský 82
 Ryšavý 32, 33
 Ryzek 34
 z Rýzmburka 2, 5, 7—9,
 65—69, 70—74
 ze Rzavého 76
 Ržetovský 39
 Řehák 37, 39
 Řepický 76
 z Říčan 22—24, 153
 Sádlo z Vražného 154
 Sakr 33
 Sagler 154
 Salazar de Maradas 132
 ze Salm-Salmu 123
 ze Salm-Neuburgu 98
 Sarton 33
 Sarori 36
 Saroris 35
 Saydl 121
 Sedláček A. 1—3, 6, 7,
 9, 18, 19, 25, 39, 65,
 66, 69, 70, 71, 73 až
 75, 98, 118, 158
 Sedláček F. 95, 98
 Sedlák 43
 Sedlánký z Choltic
 103
 Sejkora 36
 ze Sekyřic 70
 ze Semtěše 8
 ze Serinu 77
 Sešta 33
 Mc Shane 97
 Scheinost 99
 Schlesinger 109
 Schlossar 159
 Schmidt 66, 159
 Schneider 38
 ze Schönau 103
 Schönborn-Buchheim
 123
 ze Schönů 131
 Schreiner 156
 ze Schwarzenbergu 103,
 152, 153
 Schwenger 108
 Siegl 159
 de Siegne 9
 Silný z Dubé 69
 Simonides 38
 ze Skal 103
 ze Skalice 3, 6—9, 65,
 71, 72, 74
 Skalický 123
 Skalník 34
 Skaupe 32
 Skausovský 33
 Skorníček 35
 Skřivan 84, 96
 ze Skuhrova 9
 Slabý 35
 Sládek 33, 35
 Sladkovský 34
 de Slavetich, viz Orssich!
 Slavík 38, 131
 Slavíkovec 40
 Slavkovský ze Starkova
 76
 Slemenský 35
 Slouk 35, 160
 Slovacius 34
 Slupka 35
 Smil z Michalovic 95
 Smith 96, 97
 Smrčka 99
 ze Smrčné 72, 74
 Snerczek 33
 Snup 35
 Sobek z Kornic 103,
 106
 Sodomka Fr. 64
 Sochor 32
 Sokol 24
 Solnický 39
 de Sonau 154
 Sonnenfels 108
 Spilek 36
 Springer 100
 ze Sprinzensteinu 103
 ze Spyty 9, 71, 74
 Srb 42
 Sršen 39
 Ssob 118
 Ssowsk 35
 Stahlenberk 154
 Staněk 131
 ze Starkova 4, 8
 Starý 38
 Stařinský z Květnice
 154
 Stařinský z Libštajna
 154
 Stavec 34
 Stehlík O. 64
 Steinwill 25
 Stiebar 105
 Stephanides 131
 v. Stockmans 103

- Stodola 38
 Stolský 35
 Stonek 39
 Stout 97
 Stowasser 100
 ze Strábenic 96
 ze Stračova 72, 74
 Strada z Rohsberku 95
 Straka 101, 132
 Straka z Nedabylic 154
 ze Strakotína = ze Stračova 33, 72
 Strašil 36
 Straus 40
 Strausen 96
 Strejček 34, 92
 Strobl 82
 Střela z Chechlů 106
 Střížek z Ostřešan 7
 Střmen z Radostova 67
 Studenecký 20, 31
 ze Studeného 74
 Studenský z Dívčic 76
 Studnička 121
 Sukovatý 37
 Sullivan 97
 Sumsande ze Sandtberka 85, 86
 Svatoň 38
 ze Svatoňovic 9, 65
 Svatoš 125
 Světelský 34, 39
 ze Světlé 69
 Sviechyna z Baumberka 118
 Svoboda 32—39, 79
 Svoboda z Vérnova 18
 Svolinský 106
 Sýkora 38
 Szinta 33
 Szuba 33
 Szykowiec 34
 Szynk 33
 Šablný 30
 Šafalický z Mukoděl 95, 96, 157, 158
 Šafář 58
 Šafelický, viz Šafalický!
 Šafránek 34, 35, 112
 Šašata 131
 Šauvar 37
 Šavci 96
 Šavka 34
 Šebesta 112
 Šeflinger 79
 Šejbl 39
 Šejnosta 153
 ze Šejnova 153
 ze Šelmberka 74
 Šerý 106
 Šic 77
 Šic z Poříčí 21
 Šimák Dr. J. V. 1—9,
 65, 105, 107
 Šimek 131
 Šimerka 127
 Šimon 107, 131
 Šimonek 35, 37
 Šindelář 111
 Širůček 84
 Šišma, viz ze Štrálku!
 Škoda 107
 Škop 32
 Škouderl 38
 Šklíba 39
 Škrába 82
 Škréta 111, 112
 Šlechta 84
 Šmerhovský z Lidkovic
 103
 Šmudlavý 39
 Šolc 34
 Šolina 35
 Šourek 154, 155
 Špaček 118
 Špalek 38, 131
 Špat 38, 39
 Špata 33
 Šrámek 34, 160
 Šťastný 39
 Štědrý 92
 Štěpán 124
 Štěpánek 33
 ze Šternberka 76, 123,
 129
 ze Štítného 93
 Štoček 78
 ze Štrálku 94
 Štrauch 38
 Štupan 39
 Šubrt 37, 118
 Šumpík 33, 35, 38
 Švec 110
 Švenda 81
 Švihovský 76
 Táborský 106
 Tai 36
 Talavašek 36, 37
 z Talmberku 12, 153
 154
 z Tannenberku 124
 Tantzer 39
 Tatas 32
 Tatraník 36
 Tauffer de Rowin 11
 Taylor 97
 Tejnecký 95
 Teller 131
 Těmín z Těmic 109,
 160
 de Temple 105
 Tengnagel, viz Gansneb
 10
 z Tentshina 119
 z Teplice 74
 z Teplice 66
 Teply Fr. 75
 Thun-Hohenstein 103,
 104, 112
 z Thurnu 107
 Tichý 37, 106
 Tille 159
 Tingl 159
 Tiola 34
 Tischer 91
 Tisovský F. E. 64
 Tištinský 96
 Tobar — Tropar 95
 z Todně 77
 Toman 95
 Tomas 35
 Tomáš 37
 Tomášek 37
 Tomášik 35
 Tolka 34
 Tomek 35
 Tomíček A. 64
 Topič 91
 Toulivec 64
 Trajovský 37
 Trčinský 36
 Treixler 108
 Trilberk 34
 Tropar 95
 z Troškovic, viz
 Brechler!
 Trousil 37
 Truska 92
 z Třebelovic 67
 z Třeběšova 65, 74
 z Třebňouševsi 66, 67,
 72, 74
 z Třebska, viz Grimilar!
 Třesníčka 33
 Tuček-Čermák 36
 Tuhanský 132

- z Tumpachu, viz Fleischman! 97
 Turek K. 99, 108, 110
 Turnovský 37
 Tyč 34
 Tytrych 39
 Údrčský z Údrče 40
 Uhwitz 97
 Uhl 108
 z Újezda 40
 Umblauf 39
 Urban 34
 Urbánek 33
 Urner 32
 Vacek 35
 Václav I. 2
 Václav II. 5, 6, 40
 Václav IV. 69
 Václav 33
 Vachava 95
 z Valdštejna 22, 23,
 77, 78, 84, 85, 95,
 106, 115, 116, 118,
 119, 132, 159
 Válek 106
 Valchář 33
 Vamberský 78
 Vanáta 36
 Vančura z Řehnic 21
 Vaněk 40, 152
 Vaněček 38
 Varlejch 21
 z Vartenberka 85, 107
 Vašátko 33
 Vašek 32, 35
 Vašíček 34
 Vávra 41, 36
 Vavroušek 111
 Vejdělek 41—43
 Vejt 96
 Vejvoda 34
 Velc (Welz) 64
 Veltrubský z Veltrub
 42
 z Veselí 157
 z Veseli a Znorova 157
 z Veselice 18, 19
 Veška 131
 Vicina 32
 z Vičic 157
 Vich 34
 Vilém 36
 Villani 99
 Vindyš 38
 Vinski 105
 Vitáček 38, 40
 Vitalis 153
 Vítěk 108
 Vitha 78
 Vitha ze Stálce 76
 z Vízmburka 3, 5, 7—9,
 65, 66, 68, 69
 Vízmburský 3
 z Vizňova 9, 65
 Vláčil 50
 Vlach 79
 Vlachý 37
 Vlasatka 131
 Vlk 5
 Vobsílka 131
 Vodák 110
 Vodička 132
 Voigt 94
 Vojtíš (Protivce) 76,
 77
 Vojkovský (z Vojkova)
 18—21, 25, 27, 29—31
 Vojkovský (z Vosečan)
 24
 Vojtíšek V. 64
 Volf J. 64
 Volf, Dr. Miroslav 18
 Vondra 39
 Vondrášek 110
 Voneš 155
 Vostatek 157
 Vostrovský 90
 Vostřebal 36, 37
 z Vrbář 71
 Vratislav z Mitrovic
 153, 154
 Vráz 92, 93
 Vrchotický z Loutková
 76, 153
 Vrchotický 78
 z Vrby 153
 z Vřeštová 65, 68, 70,
 71, 73, 74
 de Vukassovich 105
 Vyklidil 35
 Vyskočil 34
 Vystrovský 82
 Waczlák 36
 Wagdel 33
 Walser z Walssega 26
 Walzel 34
 Wanamaker 97
 Wannemacher 97
 Weber 99
 Wedrich 32
 Weilerberg 109
 Weinstein 97
 Weintraub 97
 Weir 33
 Weiss 105
 z Weissenbachu 99
 Welíř 82, 83
 Welser z Welserheimbu-
 103
 Welz 64
 Wendel 100
 Wendler 100
 de Wendlingen 11
 Wendlinger 11
 Wendrich 33
 Widerin z Ottersbachu-
 12
 Wiedaller 15
 Wieland 107
 Wild 159
 Willenberger 106
 Williams 97
 Wilson 97
 Windischgrätz 122
 Winkler 159
 Winkovicz 13
 Winston 97
 Winthrop 96, 97
 Wjuster 96
 Wojenka 77
 Wolfram ze Štěkně-
 78
 Wood 96
 Wooster 96
 Wopawsky 37
 Worcester 96
 v. Wrochem 103
 Wunderlich 152
 Wunsch 159
 Wurm 39
 Würfel 159
 Wyfler 34
 ZACPAL 160
 Zahrádka 36, 39
 Zahradník 37, 39
 Zach 84
 Zachař = Zach 42
 Zajíček 37
 Zaleský z Elčovic 77
 ze Zálezl 9, 65, 71, 74
 Zámečník 35
 Zamra 153
 ze Zámrsk 94
 Zapletal 106
 Zarboch 105
 Záruba z Hustiřan 119

- ze Zaříčan 40
Zasvětlí 41
Zasvěto 43
Zasvěto z Vinoře 42
Zbudil 38
Zebínský 3
Zedník 37
Zedtwitz 109
Zeifert 38
Zeithammer 98
Zelendar 76, 77
Zeliger 34
Zelinka 30
ze Zelkingu Engelburk
116
Zeman 40, 100
Zemánek 36
- Zeník 36
Zerený = Zelený 40
Zíbrt 92
Zisna 36
Zisska 33
Ziubal 35
Zlatohlávek 125
ze Znorova a Horky
157
Zrast 39
Zrinyi 77
v. Zülów 105
Zukal 103, 106
Zuman 107
ze Zvole 95
Zvoník 33
- Žabokrtský 38
Žák Oplocanský 96
ze Žampachu 3, 4, 8,
9, 69
Žatecký z Veigerstorfu
42, 44
Žďárský Jos. 64
ze Železnice 6
Želízko 36, 77
Želízko Dr. J. 64
ze Žerotína 62, 63, 106
Žid 36
Žídek 35
Žitavský 5
Žiška 35
Žižka 93, 94, 155

Ph. Dr. Eduard Šebesta,

vrchní archivní rada a představený staré spisovny hlavního města Prahy, spoluzakladatel a pokladník Rodopisné společnosti česko-slovenské od jejího založení, zemřel neočekávaně dne 14. ledna 1933.

Zvěčnělý narodil se dne 21. prosince 1879 v Chrudimi jako syn vysokého soudního úředníka, vystudoval gymnázium v Praze III., kde r. 1898 maturoval. Po té studoval dvě léta historii na české universitě v Praze, po té od r. 1900—1903 na filosofické fakultě ve Vídni, kdež byl v letech 1901/03 řádným členem ústavu pro rakouský dějepis. Složiv tam v červnu 1903 státní zkoušku pro službu archivní, knihovnickou a muzejní, dosáhl v lednu 1904 u prof. Golla, Kalouska, Masaryka a Drtiny hodnosti doktora filosofie. Byv pak v únoru 1904 jmenován konceprním úředníkem ve statu politické služby archivní a knihovnické, přikázán byl službou místodržitelství v Praze. V místodržitelském archivu (nyní archiv ministerstva vnitra) setrval až do r. 1907, kdy přestoupil do služeb hl. m. Prahy jako první adjunkt městského archiváře. Od r. 1915—1921 pověřen revisí pražských chlebových komisi, načež 1921 jmenován byl představeným staré městské spisovny.

Dr. Šebesta byl publicisticky velmi činný. Z vědeckých prací jeho vyšly sice samostatně jen *Nově nalezený formulář Tobiáše z Bechyně 1279—1296* (Č. Akademie 1905) a *Dopisy J. T. Hubatia z Kotnova hr. D. V. Trauttmansdorffovi 1741—1744* (Sborník příspěvků k děj. m. Prahy, 1912), ale jeho obsáhlější i kratší články o archivech, registraturách a jejich organisaci, z právní historie, z oboru dějin českých, dějin literatury, pražského divadelnictví, z novější historie pražské politické, sociální i kulturní jdou do set, jsouce obsaženy ve sloupcích vědeckých sborníků i denních listů (Právník, Č. Lid, Časopis Českého Muzea, Věstník České Akademie, Obecní věstník hl. m. Prahy, Čsl. Divadlo, Union-Politik, Národní Listy, Krása našeho domova, Český Svět, Prager Presse, České Slovo, Právo Lidu, Dělnická Osvěta, Grafik, Stavitelské Listy, Kámen a v. j.). Jest litovati, že velké množství cenného materiálu, jež Šebesta ve svých článcích přinášel na základě autentického materiálu, jest tak rozptýleno a namnoze i těžce dostupno.

Jednou z posledních jeho prací jest edice popisu obyvatelstva pražského z r. 1770. Seznam důležitost tohoto pramene po mnohých stránkách, připravoval od let jeho vydání, jež uskutečněno mělo být již za války, kdy však nepřízeň poměrů zmařila tisk a začátek hotové již sazby musil být rozmetán. Teprve Rodopisná společnost československá znova se této edice ujala, jež v roce 1933 vyjde již jako Šebestovo dílo posmrtné. Jest v tom kus tragiky, že poslední partii rukopisu odevzdal k tisku den před svým skonem...

Dr. Šebesta byl též horlivým sportovcem. Jako jeden z nejstarších členů S. K. Slavie byl v letech 1900—03 ve Vídni zástupcem klubu a pražských sportovců, známým pod jménem »konsul Eddy«. Vedle Heinze, Horáčka a Kaufmanna byl sportovním žurnalistou Národní Politiky, Času a vídeňských i berlínských listů. V letech 1907—11 byl předsedou Č. S. A. A. U. a 1909—11 pražského LTC. Léto s rodinou trávil nejraději v Třeboni, kdež účastnil se číle sportovního ruchu, jm. veslařského a tennisového.

Rodopisná společnost československá, u jejíž kolébky Dr. Šebesta stál, měla v zvěčnělém horlivého pracovníka i funkcionáře, jehož těžce bude postrádati. Dr. Šebesta dovedl pochopiti význam rodopisu v celé jeho šíři i hloubce, upozorňoval na bohatství v registraturních fonitech jeho správě svězených a badatelům vyházel vstříc s ochotou opravdu vzornou. Byl milým druhem a laskavým představeným, pracovníkem pilným s ideálním zápalem, jenž těžce nesl, setkal-li se s neporozuměním. Mnoho duševního vzrušení, vyvrcholeného zprávou o smrti milého přítele z dob studijních, archiváře Dr. Schindlera, vyvolalo katastrofu. Po návratu z vycházky byl Dr. Šebesta raněn mozkovou mrtvicí, již po několika hodinách ráno 14. ledna podlehl. Pohřeb žehem konal se v novém pražském krematoriu ve středu 18. ledna 1933 za hojně účasti oficiálních osobností, známých i přátel zvěčnělého, s nímž se rozloučili tklivými slovy za hl. m. Prahu primátorův náměstek Kellner, za historiky univ. prof. Dr. J. V. Šimák, odb. přednosta dr. Kamenický a za knihovníky ředitel knihovny Nár. Musea dr. Wolf. Jménení Rodopisné společnosti československé tlumočil poslední pozdrav místopředseda Dr. Ad. L. Krejčík.

Rodopisná společnost československá svému spoluzakladateli a prvnímu pokladníkovi, Ph. Dr. Eduardovi Šebestovi zachová vezdy nejčestnější pamět!

A. Markus.